

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Anna Ogińska Łągiewka

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2022 r. w Warszawie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko L. J.

o ochronę dóbr osobistych

oraz z powództwa wzajemnego L. J.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o ochronę dóbr osobistych

I. zobowiązuje L. J. do opublikowania oświadczenia o następującej treści:

„ W związku z opublikowaniem przez portal internetowy – (...) – moich wypowiedzi, tj. L. J., byłego radcy prawnego oraz byłego kierownika Wydziału Prawnego (...) S.A., naruszających wizerunek i działających na szkodę (...) S.A., a w szczególności zawierających nieprawdziwe informacje dotyczące współpracy z Zarządem (...) S.A., w tym co do okoliczności prowadzących do wypowiedzenia przeze mnie umowy o pracę z (...) Radiem S.A., wykorzystywania mnie do wykonywania obowiązków niemieszczących się w granicach mojego umocowania, oświadczam, że wszelkie przedstawione informacje nigdy nie miały miejsca i nie mają żadnego odzwierciedlenia w rzeczywistości i za nie przepraszam. W związku z powyższym wyrażam ubolewanie z powodu podania publicznie nieprawdziwych informacji, naruszających wizerunek (...) S.A.”

L. J.

napisanego czcionką Arial lub Times New Roman o wymiarze 12 pkt, podpisanego nazwiskiem pozwanego, opublikowanego na portalu (...), na stronie głównej, w formacie nie mniejszym niż kolumna redakcyjna, widocznym na stronie głównej przez okres 7 dni od dnia jego zamieszczenia, na koszt pozwanego. Publikacja winna przy tym nastąpić w terminie 7 dni od daty uprawomocnienia się wyroku w niniejszej sprawie;

II. zasądza od L. J. na rzecz Fundacji (...) kwotę 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych);

III. oddala powództwo główne w pozostałej części;

IV. oddala powództwo wzajemne w całości;

V. znosi wzajemnie koszty procesu pomiędzy stronami w zakresie powództwa głównego, natomiast w zakresie powództwa wzajemnego ustala, że powód (...) S.A. z siedzibą w W. wygrał je w całości, a szczegółowe rozliczenie pozostawia referendarzowi sądowemu po uprawomocnieniu się wyroku

Sygn. akt XXV C 256/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 8 lutego 2017 r. (data prezentaty, k. 2), skierowanym przeciwko pozwanemu L. J., powód (...) S.A. w W., wniósł o:

1) nakazanie pozwanemu złożenia pisemnego oświadczenia o następującej treści:

„ W związku z opublikowaniem przez portal internetowy – (...) – moich wypowiedzi, tj. L. J., radcy prawnego oraz byłego kierownika Wydziału Prawnego (...) S.A., naruszających dobry wizerunek i działających na szkodę (...) S.A., a przede wszystkim naruszających dobre imię i cześć Pani Prezes Zarządu (...), Pani dr B. Ż. (1), a w szczególności zawierających nieprawdziwe informacje dotyczących współpracy z Zarządem (...) S.A., w tym co do okoliczności prowadzących do wypowiedzenia przeze mnie umowy o pracę z (...) Radiem S.A. oraz agresywnego zachowania Prezes Zarządu (...) S.A. – Pani dr B. Ż. (1) w relacjach z innymi pracownikami, sposobu zarządzania ludźmi, wykorzystywania mnie do wykonywania obowiązków niemieszczących się w granicach mojego umocowania, oświadczam, że wszelkie przedstawione informacje nigdy nie miały miejsca i nie mają żadnego odzwierciedlenia w rzeczywistości i za nie przepraszam.

Jednocześnie przepraszam Panią Prezes (...) S.A. – dr B. Ż. (1) za bezpodstawne i nieprawdziwe sugestie co do jej stanu zdrowia.

W związku z powyższym wyrażam ubolewanie z powodu podania publicznie nieprawdziwych informacji, naruszających dobra osobiste Pani Prezes oraz wizerunek (...) S.A.”

oraz opublikowanie oświadczenia o przedstawionej treści przez pozwanego w następujący sposób:

- a) napisane czcionką typu Arial lub Times New Roman o wymiarze 12 pkt z czytelnym podpisem własnoręcznym r.pr. L. J., a opublikowane na portalu (...) oraz (...) z zastrzeżeniem, że oświadczenie musi zostać opublikowane na głównej stronie ww. portalu, a format oświadczenia nie może być mniejszy niż kolumna redakcyjna;
- b) oświadczenia muszą być widoczne na stronie głównej ww. portali przez 7 dni od dnia ich umieszczenia;
- c) publikacja ma nastąpić na koszt pozwanego.

Powód wniósł ponadto o zasądzenie od pozwanego kwoty 50.000 zł na cel społeczny tj. na rzecz Fundacji (...) mającej siedzibę przy ul. (...) w T. oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Powództwo zostało oparte o przepis art. 23 k.c. w zw. z art. 24 k.c. oraz art. 448 k.c.

Z twierdzeń pozwu wynikało, że do naruszenia dóbr osobistych miało dojść wskutek publikacji przez pozwanego w dniu 13 stycznia 2017 r. komentarza na stronie internetowej (...) pod artykułem pt. „Ruszył proces J. S. (1)”, w którym zarzucono Prezes Zarządu stosowanie mobbingu oraz kłopoty ze zdrowiem psychicznym. Zarzuty te pozwany miał również powtórzyć wobec M. M.. Do kolejnych naruszeń miało dojść w dniu 16 stycznia 2017 r. kiedy to pozwany przybył na teren (...) już po zwolnieniu go z pracy oraz atakował personalnie Prezesa i vice Prezesa Zarządu – twierdził, że zlecono mu do realizacji prywatne sprawy zarządu oraz sugerował chorobę psychiczną Prezesa. Groził także możliwością wytoczeniem powództwa oraz unieważnienia konkursu na Prezesa poprzez złożenie oferty będącej plagiatem. Kolejne publikacje pojawiły się w dniu 18 stycznia 2017 r., dotyczyły one zlecenia prywatnych spraw do prowadzenia, zarzucały awanturnictwo i agresję słowną oraz trudną współpracę z Zarządem. Zdaniem powoda,

publikacje rozpowszechniały nieprawdziwe informacje dotyczące współpracy z Zarządem (...) S.A. w relacjach z innymi pracownikami, sposobu zarządzania ludźmi, stosowania przez Zarząd mobbingu, okoliczności wypowiedzenia przez pozwanego umowy o pracę, zmuszania pozwanego do wykonywania obowiązków niemieszczących się w granicach umocowania oraz wypowiedzi sugerujących zaburzenia psychiczne Prezes. W wystosowanych w dniu 31 stycznia 2017 r. pismach, pozwany miał również zarzucać Prezes i vice – prezesowi ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych poprzez wyrządzenie powodowi szkody w kwocie nie mniejszej niż 8.000.000 zł, które to zarzuty nie miały oparcia w rzeczywistości i miały jedynie podważyć zaufanie w stosunku do zarządu. Do naruszeń doszło również w wystosowanych na adres powoda wezwaniach członków zarządu do zapłaty – w ten sposób doszło do wyrządzenia szkody wizerunkowej oraz naruszenia tajemnicy korespondencji (pozew – k. 2-18).

W ustosunkowaniu się, wraz z odpowiedzią na pozew, pozwany wniósł pozew wzajemny. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, w ramach natomiast powództwa wzajemnego, na podstawie art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 448 k.c. wniósł o nakazanie powodowi (pozwanemu wzajemnemu) usunięcie skutków naruszenia dóbr osobistych pozwanego (powoda wzajemnego) w postaci dobrego imienia i wizerunku jako radcy prawnego oraz godności pracownika (...) S.A. poprzez złożenie przez powoda (pozwanego wzajemnego) na jego koszt oświadczenia o treści:

„Zarząd spółki (...) S.A. z siedzibą w W. przeprasza Pana Mecenasa L. J. za naruszające jego dobre imię, zawarte w komunikacie prasowym z dnia 17 stycznia 2017 r. twierdzenia, iż jego wypowiedzi dotyczące okoliczności rozwiązania przez niego umowy o pracę z (...) Radiem S.A. stanowiły zwykłe pomówienia, a jego zachowanie naruszało godność zawodu radcy prawnego i łamało zasady etyki radcowskiej oraz informację, że sprawa zostanie skierowana do sądu i do rzecznika dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych, jak również Zarząd spółki (...) S.A. z siedzibą w W., przeprasza Pana Mecenasa L. J. i wyraża głębokie ubolewanie z powodu wydania w dniu 16 stycznia 2017 r. przez p. dr B. Ż. (1) – w owym czasie Prezesa Zarządu (...) S.A. bezprawnego polecenia służbowego p. W. D. Biura do (...) Radia S.A. oraz p. (...) S.A. mającego na celu usunięcie (nawet przy użyciu siły fizycznej przez Straż Radiową) Mecenasa L. J. z jego gabinetu w siedzibie (...) S.A. w dniu 16 stycznia 2017 r. pomimo jej pełnej świadomości, że Mecenas L. J. miał prawo przebywania w tym dniu w swoim gabinecie w (...) Radio S.A. aby zakończyć wszelkie sprawy służbowe z uwagi na zapisy art. 22 ust. 2 ustawy o radcach prawnych, jak również przy pełnej świadomości p. dr B. Ż. (1) – w owym czasie Prezesa Zarządu (...) S.A., że wykonując czynności zawodowe (służbowe) w tym dniu w (...) Radio S.A. Mecenas L. J. korzystał z ochrony prawnej przysługującej sędziemu i prokuratorowi, zgodnie z art. 12 ust 1. ustawy o radcach prawnych”

oraz

- opublikowanie ww. oświadczenia na stronie głównej portalu (...), napisanego czcionką Times New Roman o wymiarze 12 pkt, zaś format oświadczenia nie może być mniejszy niż kolumna redakcyjna;

- czas wyświetlania oświadczenia nie może być krótszy niż 7 dni od daty jego publikacji

- w przypadku nie opublikowania przez powoda (pozwanego wzajemnego) ww. oświadczenia w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku w sprawie pozwany (powód wzajemny) będzie uprawniony do publikacji oświadczenia na koszt powoda (pozwanego wzajemnego).

Pozwany (powód wzajemny) wniósł ponadto o zasądzenie od powoda (pozwanego wzajemnego) na jego rzecz kwoty 50.000 zł na cel społeczny tj. na rzecz (...) Domu (...) w S., adres: S. (...), (...)-(...) S., NIP (...), REGON (...) oraz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany zaprzeczył, by zarzucane mu zachowania miały charakter bezprawny – jego zdaniem każdorazowo miały oparcie w obowiązujących przepisach. W uzasadnieniu powództwa wzajemnego, pozwany (powód wzajemny) wskazał na komunikat prasowy opublikowany przez powoda (pozwanego wzajemnego) w dniu 17 stycznia 2017 r. W jego opinii, zarzuty naruszenia godności zawodu radcy prawnego, łamanie zasady etyki radcowskiej oraz zapowiedź, że sprawa zostanie skierowana do sądu i do rzecznika dyscyplinarnego OIRP, naruszały dobre imię pozwanego jako radcy

prawnego i mogły powodować negatywną ocenę dotychczasowych i potencjalnych klientów (odpowiedź na pozew wraz z pozwem wzajemnym – k. 73-91).

W odpowiedzi na powództwo wzajemne, powód (pozwany wzajemny), zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o jego oddalenie w całości oraz zasądzenie od powoda wzajemnego na rzecz pozwanego wzajemnego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany wzajemny twierdził, że wszelkie jego oświadczenia były zasadne i konieczne w świetle ujawnionych nieprawidłowości w wykonywaniu obowiązków zawodowych przez powoda wzajemnego, w związku z czym publikacja komunikatu prasowego z dnia 17 stycznia 2017 r. nie była bezprawna, mieściła się w ramach porządku prawnego, stanowiła obronę konieczną słusznego i uzasadnionego interesu oraz była wykonywaniem praw podmiotowych pozwanego wzajemnego. Uznanie powództwa powoda wzajemnego stanowiłoby także akceptację dla nadużycia prawa podmiotowego w rozumieniu art. 5 k.c. (pismo procesowe powoda/pozwanego wzajemnego – k. 158-181).

W ustosunkowaniu się do odpowiedzi pozwanego (powoda wzajemnego) na pozew, powód (pozwany wzajemny) podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie. Powód (pozwany wzajemny) podkreślił, że działania pozwanego (powoda wzajemnego) były rażącym przekroczeniem dopuszczalnych granic krytyki, nie miały pokrycia w rzeczywistości, cechowała je skrajnie obraźliwa forma, miały miejsce w środkach masowego przekazu oraz cechowała je naganna motywacja nakierowana na wyrządzenie szkody (pismo przygotowawcze powoda/pozwanego wzajemnego – k. 227-238).

W piśmie z dnia 23 października 2018 r. pozwany (powód wzajemny) rozszerzył zakres przedmiotowy pozwu wzajemnego, wnosząc o nakazanie powodowi (pozwanemu wzajemnemu) usunięcie skutków naruszenia dóbr osobistych pozwanego (powoda wzajemnego) w postaci jego dobrego imienia i wizerunku jako osoby fizycznej oraz bezprawnego przyczynienia się przez (...) S.A. z siedzibą w W. do czasowego zawieszenia L. J. w czynnościach zawodowych radcy prawnego przez złożenie przez (...) S.A. z siedzibą w W. – powoda (pozwanego wzajemnego) na jego koszt oświadczenia o treści:

„ W związku z dopuszczeniem się w dniu 26 czerwca 2018 r. w trakcie rozprawy przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym Okręgowej Izby Radców Prawnych w W. z wniosku (...) S.A. z siedzibą w W. przeciwko r.pr. L. J. o ściganie w sprawie rzekomego naruszenia etyki radcy prawnego i naruszenia dóbr osobistych (...) S.A., sygn. D (...) przez (...) S.A. z siedzibą w W. reprezentowane przez pełnomocnika r.pr. K. W. (1) na podstawie pełnomocnictwa substytucyjnego udzielonego jej przez r.pr. R. H. szeregu bezprawnych naruszeń dóbr osobistych p. L. J., który jest również radcą prawnym przepraszam L. J. – radcę prawnego za bezprawne naruszenie jego dóbr osobistych i bezprawne przyczynienie się do zawieszenia r.pr. L. J. w czynnościach zawodowych radcy prawnego, w tym jego wizerunku poprzez:

- Dopuszczenie się w dniu 26 czerwca 2018 r. przez r.pr. K. W. (1), która będąc ustanowionym pełnomocnikiem substytucyjnym w sprawie przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym Okręgowej Izby Radców Prawnych, sygn. akt: D (...) z wniosku (...) S.A. z siedzibą w W. przeciwko r.pr. L. J. oraz która działając na podstawie ww. substytucji pełnomocnictwa od r.pr. R. H. w ww. sprawie, w trakcie przedmiotowej rozprawy, bez jakiegokolwiek umocowania, fałszywie oskarżyła r.pr. L. J. przed ww. Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym OIRP W., jako tzw. nieuprawniony oskarżyciel o popełnienie czynów zabronionych i przewinień dyscyplinarnych w zupełnie innej sprawie o sygn. akt (...) popierając zarzuty i nie wyłączając się z tej części rozprawy, tj. w sprawie z wniosku osoby fizycznej – B. Ż. (1) reprezentowanej przez adw. B. K. przeciwko L. J. (sprawa jest w toku – sygn. akt (...)), w której to sprawie, jak już wspomniano r. pr. K. W. (1) nie posiadała legitymacji czynnej, jak również uprawnienia do udziału w sprawie, a tym bardziej do popierania w całości wniosków z całkowicie nieznaną jej sprawą z oskarżenia B. Ż. (1) przeciwko L. J., o czyny, których L. J., jak dotąd nie udowodniono (sprawa jest w toku), a których w rzeczywistości on nie popełnił. R.pr. K. W. (1) nie wyłączyła się również z tej części rozprawy ewidentnie ponosząc za swoje bezprawne działanie winę. Dowodem na dopuszczenie się zarzucanych czynów karalnych przez r.pr. K. W. (1) reprezentującą (...) S.A. z siedzibą w W. jest treść protokołu z posiedzenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w W. z dnia 26 czerwca 2018 r. w

sprawie o sygn. akt D (...), str. 4: „ ... Wszystkie pozostałe i obecne strony oraz ich pełnomocnicy popierają wniosek o tymczasowe zawieszenie obwinionego (L. J. – przyp. powoda wzajemnego) w czynnościach zawodowych...”.

Z uwagi na powyższe przepraszamy (Zarząd (...) S.A. z siedzibą w W. w umieniu spółki (...) S.A. z siedzibą w W.) p. L. J. radcę prawnego za dopuszczenie się ww. bezprawnych działań na szkodę L. J. radcy prawnego w sposób umyślny, co było nakierowane z naszej strony na wyrządzenie jak największej szkody wizerunkowej oraz w zakresie pozostałych dóbr osobistych i zawodowych L. J. – radcy prawnemu.

Z uwagi na powyższe wyrażamy gotowość (Zarząd (...) S.A. z siedzibą w W. w umieniu spółki (...) S.A. z siedzibą w W.) do wypłacenia na rzez p. L. J. – radcy prawnego odpowiedniej symbolicznej sumy (z uwagi na charakter przedmiotowego wniosku i zasady ekonomii procesowej) tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną przez p. L. J. – radcę prawnego krzywdę”

oraz

- opublikowanie ww. przeprosin na portalu internetowym (...) najpóźniej w ciągu 7 dni kalendarzowych od dnia uprawomocnienia się orzeczenia w przedmiotowej sprawie, na koszt powoda (pозwanego wzajemnego) w następujący sposób:

1. publikacja nie może zawierać komentarzy lub skrótów
2. publikacja powinna być napisana czcionką Times New Roman w wymiarze 12 pkt z czytelnym podpisem i pieczęcią członków Zarządu (...) S.A. z siedzibą w W.
3. czas wyświetlenia oświadczenia nie może być krótszy niż 30 dni od daty jego publikacji na portalu internetowym (...)
4. format – nie mniejszy niż kolumna redakcyjna.

W przypadku nie opublikowania przez powoda (pозwanego wzajemnego) ww. oświadczenia w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku w niniejszej sprawie pozwany (powód wzajemny) będzie uprawniony do publikacji oświadczenia na koszt powoda (pозwanego wzajemnego).

Pozwany (powód wzajemny) wniósł również o zasądzenie od powoda (pозwanego wzajemnego) na jego rzecz symbolicznej kwoty 0,01 zł (jeden grosz) (ww. kwota podyktowana była jedynie zasadami ekonomii procesowej) na rzecz pозwanego (powoda wzajemnego) tytułem symbolicznego zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną przez r.pr. L. J. krzywdę w związku z naruszeniem dóbr osobistych pозwanego. Złożony wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego pozwany (powód wzajemny) uznał za agresję słowną, potwierdzając ordynarną, prymitywną, awanturniczą, bezprawną i agresywną postawę osobistą B. Ż. (1), naruszającą dobra osobiste oraz stanowiącą podstawę do twierdzenia, że B. Ż. (1) poprzez swoje zachowanie stanowiła zagrożenie dla otoczenia oraz dla obowiązującego w Polsce porządku prawnego (pismo procesowe rozszerzającego powództwo wzajemne – k. 318-322).

Postanowieniem z dnia 24 października 2018 r. Sąd zawiesił postępowanie w sprawie w trybie art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. (postanowienie – k. 346).

W toku postępowania, pozwany (powód wzajemny) ustanowił profesjonalnego pełnomocnika do zastępowania w procesie (pismo – k. 355).

Postanowieniem z dnia 18 listopada 2019 r. Sąd podjął zawieszony postępowanie na podstawie art. 180 § 1 pkt 4 k.p.c. (postanowienie – k. 362).

Powód (pозwany wzajemny) podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie (pismo przygotowawcze powoda/pозwanego wzajemnego – k. 371-372).

Stanowisko pozwanego (powoda wzajemnego) również pozostało niezmiennie (pismo przygotowawcze pozwanego/powoda wzajemnego – k. 374-375).

W kolejnym piśmie, pozwany (powód wzajemny) wniósł o:

1. „uznanie (...) S.A. z siedzibą w W. – powoda – pozwanego wzajemnego za nienależycie reprezentowanego w przedmiotowej sprawie, poczynając od dnia 6 sierpnia 2018 r. do chwili obecnej”
2. „uznanie na podstawie art. 230 k.p.c., że (...) S.A. – powód – pozwany wzajemny, z uwagi na wadliwość i nienależyte reprezentowanie przez r.pr. R. H. nie wypowiedział się co do twierdzeń L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego o faktach przedstawionych przez L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego w jego pozwie wzajemnym złożonym w przedmiotowej sprawie oraz w jego odpowiedzi na pozew (...) S.A. – powód – pozwany wzajemny, w związku z czym wniósł aby Sąd uznał, że (...) S.A. – powód – pozwany wzajemny przyznało wszelkie twierdzenia o faktach przedstawione w jego pozwie wzajemnym złożonym w przedmiotowej sprawie oraz w jego odpowiedzi na pozew tj. że zostały one przyznane przez (...) S.A. – powoda – pozwanego wzajemnego w przedmiotowej sprawie na rzecz L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego”

O nieprawidłowej reprezentacji w sprawie miał świadczyć fakt braku zawieszenia uprawnień adwokackich przez A. R. (1), przed objęciem funkcji Prezesa Zarządu (...) S.A. W związku z tym, jego działanie jako czynnego adwokata i jednocześnie Prezesa Zarządu, było bezprawne (pismo przygotowawcze pozwanego/powoda wzajemnego – k. 388-390).

Powód (pozwany wzajemny) wskazał na bezzasadność zarzutów pozwanego (powoda wzajemnego) (pismo przygotowawcze powoda/pozwanego wzajemnego – k. 395-397).

W kolejnym piśmie pozwany (powód wzajemny) ponownie rozszerzył powództwo, wnosząc o:

nakazanie (...) S.A. z siedzibą w W. - powodowi - pozwanemu wzajemnemu usunięcie skutków naruszenia dóbr osobistych L. J. - pozwanego - powoda wzajemnego w postaci jego dobrego imienia, godności i wizerunku jako osoby fizycznej oraz jako radcy prawnego przez złożenie przez Zarząd (...) S.A. z siedzibą w W. - powoda - pozwanego wzajemnego na jego koszt oświadczenia o treści:

„ W związku z dopuszczeniem się przez (...) S.A. z siedzibą w W. szeregu kolejnych bezprawnych naruszeń dóbr osobistych p. L. J. - radcy prawnego, w szczególności związanych ze znieważaniem i pomawianiem przez (...) S.A. z siedzibą w W. p. L. J. - radcy prawnego w postępowaniu dyscyplinarnym, które toczy się z udziałem (...) S.A. z siedzibą w W. poprzez udział w w/w postępowaniu pełnomocnika Zarządu (...) S.A. z siedzibą w

W. w osobie r. pr. K. W. (1) z substytucji r.pr. R. H. i

na podstawie jej wniosku o ukaranie p. L. J. - radcy prawnego przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym Okręgowej Izby Radców Prawnych w W., w sprawie, o sygn. akt: D (...), gdzie znieważała go i pomówiła bezprawnie w imieniu (...) S.A. z siedzibą w W., co spowodowało, że na podstawie Postanowienia z dnia 26/06/2018r. Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w W. w sprawie, o sygn. akt: D (...) radca prawny L. J. został tymczasowo zawieszony w czynnościach zawodowych radcy prawnego za rzekome naruszenie przez niego zasad etyki radcy prawnego, gdy tymczasem na podstawie Postanowienia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. z dnia 08/10/2020r. w sprawie o sygn. akt: (...) w/w Postanowienie z dnia 26/06/2018r. Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w W. w sprawie, o sygn. akt:(...) zostało prawomocnie uchylone, za co Zarząd (...) S.A. z siedzibą w W. w osobie A. R. (2) - Prezesa Zarządu (...) S.A. przeprasza p. L. J. - radcę prawnego za bezprawne naruszenie jego dóbr osobistych, w tym jego wizerunku poprzez:

- Podanie fałszywych, bezprawnych, kłamliwych oraz stawiających Pana L. J., jako osobę fizyczną oraz jako radcę prawnego w negatywnym świetle, publicznych oskarżeń rozpowszechnionych przez (...) S.A. w W. przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym Okręgowej Izby Radców Prawnych w W., w sprawie o sygn. akt: (...) złożenie przez Zarząd (...) S.A. z siedzibą w W. za pośrednictwem pełnomocnika procesowego całkowicie fałszywych, bezprawnych i oszczerczych wniosków w formie pisemnej oraz wniosku o ukaranie tj. o tymczasowe zawieszenie radcy prawnego L. J. w czynnościach zawodowych radcy prawnego. W wyniku w/w fałszywych oskarżeń (...) S.A. z siedzibą w W. dokonanych przez Zarząd (...) S.A. z siedzibą w W. za pośrednictwem pełnomocnika procesowego - r.pr. K. W. (1) Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w W. Postanowieniem z dnia 26/06/2018r. w sprawie o sygn. akt: D (...) tymczasowo zawiesił r.pr. L. J. w czynnościach zawodowych radcy prawnego.

W wyniku zażalenia złożonego przez L. J. od w/w Postanowienia (...) w W. z dnia 26/06/2018r. w sprawie, o sygn. akt: D (...) Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w W. Postanowieniem z dnia 08/10/2020r. (sygn. akt: (...)) prawomocnie uchylił Postanowienie z dnia 26/06/2018r. w sprawie o sygn. akt: D (...) o tymczasowym zawieszeniu r.pr. L. J. w czynnościach zawodowych radcy prawnego.

Postanowienie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. z dnia 08/10/2020r. (sygn.(...) jest prawomocne.”.

Z uwagi na powyższe przepraszam (A. K. - Prezes Zarządu (...) S.A. z siedzibą w W.) - p. L. J. - radcę prawnego za dopuszczenie się przez (...) S.A. z siedzibą w W. do w/w bezprawnych działań na szkodę p. L. J. radcy prawnego w sposób umyślny i celowy, co było nakierowane ze strony (...) S.A. z siedzibą w W. na wyrządzenie mu jak największej szkody wizerunkowej oraz w zakresie pozostałych dóbr osobistych p. L. J., jako osobie fizycznej oraz jako radcy prawnemu.

Z uwagi na powyższe Zarząd (...) S.A. z siedziba w W. (A. K. - Prezes Zarządu (...) S.A. z siedziba w W.) wyraża gotowość do wypłacenia na rzecz p. L. J. odpowiedniej sumy pieniężnej w wysokości 150.000,00 zł

tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną przez p. L. J. krzywdę oraz tytułem naprawienia szkody obejmującej straty, które radca prawny L. J. poniósł, jak również utracone korzyści , które radca prawny L. J. mógłby osiągnąć gdyby mu w/w szkody nie wyrządzono tj. „damnum emergens” oraz „lucrum cessans ” z powodu dopuszczenia się przez (...) S.A. z siedziba w W. w/w bezprawnych działań na jego szkodę”.

oraz

- opublikowanie w/w przeprosin na portalu internetowym (...) najpóźniej w ciągu 7 (siedem) dni kalendarzowych od dnia uprawomocnienia się orzeczenia w przedmiotowej sprawie, na jego koszt - t.j. przez (...) S.A. z siedzibą w W.
- powoda - pozwanego wzajemnego reprezentowanego przez A. K.
- Prezesa Zarządu (...) S.A. z siedzibą w W. w następujący sposób:
 1. Publikacja nie może zawierać komentarzy lub skrótów,
 2. Publikacja powinna być napisana czcionką Times New Roman o wymiarze 12 pkt z czytelnym podpisem p. A. K. - Prezesa Zarządu (...) S.A. z siedzibą w W. złożonym pod pieczęcią Prezesa Zarządu (...) S.A. z siedzibą w W.,
 3. Czas wyświetlania oświadczenia nie może być krótszy niż 30 (trzydzieści) dni od daty jego publikacji na portalu internetowym (...)
 4. Format - nie mniejszy niż kolumna redakcyjna.
- w przypadku nie opublikowania przez (...) S.A. z siedzibą w W. - powoda

- pozwanego wzajemnego w/w oświadczenia w terminie 7 (siedem) dni od dnia uprawomocnienia się wyroku w niniejszej sprawie L. J. - pozwany - powód wzajemny będzie uprawniony do publikacji oświadczenia na koszt (...) S.A. z siedzibą w W. - powoda - pozwanego wzajemnego;

2) zasądzenie od (...) S.A. z siedzibą w W. - powoda - pozwanego wzajemnego na rzecz L. J. - pozwanego - powoda wzajemnego kwoty 150.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną przez p. L. J. krzywdę oraz tytułem naprawienia szkody obejmującej straty, które radca prawny L. J. poniósł, jak również utracone korzyści, które radca prawny L. J. mógłby osiągnąć gdyby mu w/w szkody nie wyrządzono tj. „damnum emergens” oraz „lucrum cessans” w związku z naruszeniem dóbr osobistych L. J. - pozwanego - powoda wzajemnego przez (...)

S.A. z siedzibą w W. - powoda - pozwanego wzajemnego.

Pozwany (powód wzajemny) wskazał, że fałszywe oskarżenia pełnomocnika Zarządu (...) S.A. z siedzibą w W. - powoda - pozwanego wzajemnego w osobie r.pr. K. W. (1) i naruszenia dóbr osobistych L. J. - pozwanego - powoda wzajemnego w postaci jego dobrego imienia, godności i wizerunku jako osoby fizycznej oraz jako radcy prawnego są bezsporne i pomimo chybnego Postanowienia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w W. z dnia 26 czerwca 2018r., w sprawie o sygn. akt: D (...) w/w pomówienia zostały potwierdzone i znalazły odzwierciedlenie w Postanowieniu Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. z dnia 8 października 2020r. (sygn. akt: (...)), który prawomocnie uchylił zaskarżone przez r. pr. L. J. w/w Postanowienie (...) w W. z dnia 26 czerwca 2018r. w sprawie, o sygn. akt: D (...) (pismo rozszerzające żądanie powództwa wzajemnego – k. 423-426).

W piśmie z dnia 5 lutego 2021 r. pozwany (powód wzajemny) wniósł o wstąpienie do przedmiotowego postępowania Prokuratora Rejonowego z Prokuratury Rejonowej (...) w W. z uwagi na ochronę praworządności oraz ochronę prawa L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego prawa do sprawiedliwego procesu sądowego (pismo pozwanego/powoda wzajemnego – k. 435).

Powód (pozwany wzajemny) podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie oraz wniósł o oddalenie powództwa wzajemnego pozwanego (powoda wzajemnego) w całości. Powód wskazał w szczególności na rażące wygórowanie wysokości żądań pozwanego (powoda wzajemnego) (pismo przygotowawcze powoda/pozwanego wzajemnego – k. 437-442 oraz k. 468-471).

Postanowieniem z dnia 23 marca 2021 r. Sąd zawiadomił Prokuratora Okręgowego o potrzebie jego udziału w niniejszej sprawie w związku z potrzebą ochrony praw pozwanego (powoda wzajemnego) (postanowienie – k. 477).

W toku dalszego postępowania, pozwany (powód wzajemny) złożył wniosek o przeprowadzenie badań sądowo-psychiatrycznych B. Ż. (1) oraz J. K., którzy podpisali pozew w niniejszej sprawie, wobec wątpliwości co do ich poczytalności. W przypadku ustalenia niepoczytalności wskazanych osób, pozwany (powód wzajemny) wniósł o umorzenie wobec niego powództwa i zasądzenie od (...) S.A. w W. na rzecz pozwanego (powoda wzajemnego) kwoty 200.000 zł wraz z odsetkami i kosztami postępowania, w tym wraz z kosztami zastępstwa procesowego oraz nakazanie publicznego przeproszenia przez (...) S.A. w W. L. J. zgodnie z jego powództwem wzajemnym w sprawie XXV C 256/17 (pismo pozwanego/powoda wzajemnego – k. 640-644).

Prokurator nie zgłosił udziału w postępowaniu (pismo k. 646).

W dniu 19 marca 2022 r. (data nadania w placówce pocztowej, k. 717), pozwany (powód wzajemny) złożył pismo procesowe, w którym rozszerzył powództwo wzajemne w sprawie o naruszenie dóbr osobistych pozwanego (powoda wzajemnego) o sygn. XXV C 256/17. Z pisma wynikało, że aktów naruszenia miała dopuścić się osoba fizyczna – A. K. – Prezes Zarządu (...) S.A. z siedzibą w W. i w związku z tym, pozwany (powód wzajemny) wniósł na podstawie art. 23 k.c. i art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 448 k.c. o:

- nakazanie aby A. K. – Prezes Zarządu (...) S.A. z siedzibą w W. – pozwana wzajemna usunęła skutki naruszenia dóbr osobistych L. J. – powoda wzajemnego w postaci jego dobrego imienia, godności i wizerunku jako osoby fizycznej

oraz jako radcy prawnego przez złożenie przez A. K. – Prezesa Zarządu (...) S.A. z siedzibą w W. – pozwaną wzajemną na jej koszt oświadczenia o treści:

„ W związku z dopuszczeniem się przeze mnie A. K. – Prezesa Zarządu (...) S.A. z siedzibą w W. szeregu bezprawnych naruszeń dóbr osobistych p. L. J. – radcy prawnego, tj. w związku ze znieważeniem i pomawianiem przeze mnie A. K. – Prezesa Zarządu (...) S.A. z siedzibą w W. p. L. J. – radcy prawnego za pośrednictwem r.pr. R. H. pełnomocnika (...) S.A. w W. na rozprawie w dniu 1 grudnia 2021 r. w postępowaniu sądowym, które toczy się przed Sądem Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych sygn. akt VII P 206/17 – sprawa z powództwa L. J. przeciwko (...) S.A. w W. o odszkodowanie poprzez bezprawne znieważenie i bezprawne pomówienie r.pr. L. J., że: „L. J. zastraszał uczestników postępowania w sprawie o sygn. akt VII P 206/17” innymi słowy, że L. J. jest przestępcą i dopuścił się przestępstwa zastraszania uczestników postępowania w sprawie o sygn. akt VII P 206/17.

oraz

w związku ze znieważeniem i pomawianiem przeze mnie A. K. - Prezesa Zarządu (...) S.A. z siedzibą w W. p. L. J. – radcy prawnego za pośrednictwem r.pr. R. H. pełnomocnika (...) S.A. w W. na rozprawie w dniu 09.02.2022 r. w postępowaniu sądowym, które toczy się przed Sądem Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych sygn. akt VII P 206/17 – sprawa z powództwa L. J. przeciwko (...) S.A. w W. o odszkodowanie poprzez bezprawne znieważenie i bezprawne pomówienie r.pr. L. J., że: „L. J. zastraszał uczestników postępowania w sprawie o sygn. akt VII P 206/17 i z tego powodu r.pr. R. H. nie ustanowił pełnomocnika substytucyjnego w ww. sprawie” innymi słowy, że L. J. jest przestępcą i dopuścił się przestępstwa zastraszania uczestników postępowania w sprawie o sygn. akt: VII P 206/17, co spowodowało nieuzasadnione przewlekanie ww. postępowania przez r.pr. R. H. i odroczenie kolejnego terminu posiedzenia Sądu nie na 16.03.2022 r., jak sugerował Sąd, a dopiero na 06.04.2022 r. za co ja A. K. – Prezes Zarządu (...) S.A. z siedzibą w W. przepraszam p. L. J. – radcę prawnego z uwagi na bezprawne naruszenie jego dóbr osobistych, w tym jego wizerunku poprzez:

- Podanie fałszywych, bezprawnych, kłamliwych oraz stawiających Pana L. J., jako osobę fizyczną oraz jako radcę prawnego w negatywnym świetle, publicznych oskarżeń rozpowszechnionych przeze mnie A. K. – Prezesa Zarządu (...) S.A. z siedzibą w W. za pośrednictwem r.pr. R. H. przed Sądem Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych sygn. akt VII P 206/17, jak i przed tutejszym Sądem.

Z uwagi na powyższe przepraszam (A. K. – Prezes Zarządu (...) S.A. z siedzibą w W.) – p. L. J. – radcę prawnego za dopuszczenie się przeze mnie tj. przez A. K. – Prezesa Zarządu (...) S.A. z siedzibą w W. do ww. bezprawnych działań na szkodę p. L. J. radcy prawnego w sposób umyślny i celowy, co było nakierowane z mojej strony na wyrządzenie mu jak największej szkody wizerunkowej oraz w zakresie pozostałych dóbr osobistych p. L. J., jako osobie fizycznej oraz jako radcy prawnemu”.

Z uwagi na powyższe ja, A. K. – Prezes Zarządu (...) S.A. z siedzibą w W. wyrażam gotowość do wypłacenia na rzecz p. L. J. odpowiedniej sumy pieniężnej w wysokości 10.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną przez p. L. J. krzywdę oraz tytułem naprawienia szkody obejmującej straty, które radca prawny L. J. poniósł, jak również utracone korzyści, które radca prawny L. J. mógłby osiągnąć gdyby mu ww. szkody nie wyrządzono tj. „damnum emergens” oraz „lucrum cessans” z powodu dopuszczenia się przeze mnie tj. A. K. – Prezesa Zarządu (...) S.A. z siedzibą w W. ww. bezprawnych działań na jego szkodę”

oraz

- do opublikowania ww. przeprosin na portalu internetowym (...) najpóźniej w ciągu 7 dni kalendarzowych od dnia uprawomocnienia się orzeczenia w przedmiotowej sprawie, na mój koszt – tj. A. K. – pozwanej wzajemnej – Prezesa Zarządu (...) S.A. z siedzibą w W. w następujący sposób:

1. Publikacja nie może zawierać komentarzy i skrótów

2. Publikacja powinna być napisana czcionką Times New Roman o wymiarze 12 pkt z czytelnym podpisem osoby fizycznej p. A. K.

3. Czas wyświetlania oświadczenia nie może być krótszy niż 30 dni od daty jego publikacji na portalu internetowym (...)

4. Format – nie mniejszy niż kolumna redakcyjna

- w przypadku nie opublikowania przez A. K. – pozwaną wzajemną ww. oświadczenia w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku w niniejszej sprawie L. J. – powód wzajemny będzie uprawniony do publikacji oświadczenia na koszt p. A. K. – pozwanej wzajemnej.

Ponadto pozwany (powód wzajemny) wniósł o zasądzenie od A. K. – Prezesa Zarządu (...) S.A. z siedzibą w W. – pozwanej wzajemnej na rzecz L. J. - powoda wzajemnego kwoty 10.000 zł i zasądzenie ww. kwoty dodatkowo i solidarnie z dotychczasową kwotą roszczenia w przedmiotowej sprawie o sygn. XXV C 256/17 w wysokości 200.000 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną przez p. L. J. krzywdę oraz tytułem naprawienia szkody obejmującej straty, które radca prawny L. J. poniósł, jak również utracone korzyści, które radca prawny L. J. mógłby osiągnąć gdyby mu ww. szkody nie wyrządzono tj. „damnum emergens” oraz „lucrum cessans” w związku z naruszeniem dóbr osobistych L. J. – powoda wzajemnego przez A. K. – Prezesa Zarządu (...) S.A. z siedzibą w W. – pozwanego wzajemnego.

Pozwany (powód wzajemny) wskazał, że pełnomocnik (...) S.A. brał udział w posiedzeniach w postępowaniach sądowych przed Sądem Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie w dniu 1 grudnia 2021 r. oraz w dniu 9 lutego 2022 r. w trakcie których miał wielokrotnie i fałszywie oskarżać pozwanego (powoda wzajemnego) o popełnienie przestępstw, naruszając tym samym jego dobra osobiste, wizerunek i godność (pismo procesowe pozwanego (powoda wzajemnego) rozszerzające żądanie pozwu – k. 713-716).

W pozostałym zakresie stanowisko pozwanego (powoda wzajemnego) nie ulegało zmianie. W dalszym ciągu wnosił o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda (pozwanego wzajemnego) na rzecz pozwanego (powoda wzajemnego) zwrotu kosztów procesu, w tym zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany (powód wzajemny) wnosił ponadto o:

I. w zakresie pozwu wzajemnego L. J. przeciwko (...) S.A. w W. z dnia 21 kwietnia 2017 r.:

1. nakazanie (...) S.A. – pozwanemu wzajemnemu usunięcie skutków naruszenia dóbr osobistych L. J. – powoda wzajemnego w postaci dobrego imienia i wizerunku jako radcy prawnego oraz godności pracownika (...) S.A. przez złożenie przez (...) S.A. – pozwanego wzajemnego na jego koszt oświadczenia o treści z pozwu wzajemnego z dnia 21 kwietnia 2017 r.

2. zasądzenie od (...) S.A. – pozwanego wzajemnego na rzecz L. J. – powoda wzajemnego kwoty 50.000 zł na cel społeczny tj. na rzecz (...) Domu (...) w S. (adres: S. (...), (...)-(...) S.) w związku z naruszeniem dóbr osobistych L. J. – powoda wzajemnego

3. zasądzenie od (...) S.A. w W. – powoda – pozwanego wzajemnego na rzecz L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego z tytułu pozwu wzajemnego o ochronę dóbr osobistych L. J. - powoda wzajemnego przeciwko (...) S.A. w W. z dnia 21 kwietnia 2017 r. zwrotu kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych

II. w zakresie pozwu wzajemnego L. J. przeciwko (...) S.A. w W. z dnia 21 kwietnia 2017 r. oraz wniosku L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego o rozszerzenie zakresu przedmiotowego pozwu wzajemnego w sprawie o sygn. XXV C 256/17 z dnia 10 stycznia 2021 r., pozwany (powód wzajemny) wniósł o:

1. nakazanie (...) S.A. – pozwanemu wzajemnemu usunięcie skutków naruszenia dóbr osobistych L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego w postaci jego dobrego imienia, godności i wizerunku jako osoby fizycznej oraz jako radcy prawnego przez złożenie przez Zarząd (...) S.A. – powoda – pozwanego wzajemnego na jego koszt oświadczenia o

treści z wniosku L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego o rozszerzenie zakresu przedmiotowego pozwu wzajemnego w sprawie o sygn. XXV C 256/17 z dnia 10 stycznia 2021 r.

2. zasądzenie od (...) S.A. – pozwanego wzajemnego na rzecz L. J. – powoda wzajemnego kwoty 150.000 zł w związku z naruszeniem dóbr osobistych L. J. – powoda wzajemnego

3. zasądzenie od (...) S.A. w W. powoda – pozwanego wzajemnego na rzecz L. J. – pozwanego powoda wzajemnego z tytułu pozwu wzajemnego o ochronę dóbr osobistych L. J. – powoda wzajemnego przeciwko (...) S.A. w W. z dnia 21 kwietnia 2017 r. oraz wniosku L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego o rozszerzenie zakresu przedmiotowego pozwu wzajemnego w sprawie XXV C 256/17 z dnia 10 stycznia 2021 r. zwrotu kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych

III. w zakresie pozwu wzajemnego L. J. przeciwko (...) S.A. w W. z dnia 21 kwietnia 2017 r. oraz wniosku L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego o rozszerzenie zakresu podmiotowego i przedmiotowego pozwu wzajemnego w sprawie XXV C 256/17 z dnia 18 marca 2022 r., pozwany (powód wzajemny) wniósł o:

1. nakazanie A. K. – pozwanej wzajemnej usunięcie skutków naruszenia dóbr osobistych L. J. – powoda wzajemnego w postaci jego dobrego imienia, godności i wizerunku jako osoby fizycznej oraz jako radcy prawnego przez złożenie przez A. K. – pozwanego wzajemnego na jej koszt oświadczenia o treści z wniosku L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego o rozszerzenie zakresu podmiotowego i przedmiotowego pozwu wzajemnego w sprawie o sygn. XXV C 256/17 z dnia 18 marca 2022 r.

2. zasądzenie od A. K. – pozwanej wzajemnej na rzecz L. J. – powoda wzajemnego kwoty 10.000 zł w związku z naruszeniem dóbr osobistych L. J. – powoda wzajemnego

3. zasądzenie od A. K. – pozwanej wzajemnej na rzecz L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego z tytułu pozwu wzajemnego o ochronę dóbr osobistych L. J. – powoda wzajemnego przeciwko (...) S.A. w W. z dnia 21 kwietnia 2017 r. oraz wniosku L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego o rozszerzenie zakresu przedmiotowego i podmiotowego pozwu wzajemnego w sprawie o sygn. XXV C 256/17 z dnia 18 marca 2022 r. zwrotu kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych

IV. w zakresie pozwu wzajemnego L. J. przeciwko (...) S.A. w W. z dnia 21 kwietnia 2017 r. oraz wniosku L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego o rozszerzenie zakresu podmiotowego i przedmiotowego pozwu wzajemnego w sprawie XXV C 256/17 z dnia 18 marca 2022 r., pozwany (powód wzajemny) wniósł o:

1. nakazanie radcy prawnemu A. B. (1) – pozwanej wzajemnej usunięcie skutków naruszenia dóbr osobistych L. J. – powoda wzajemnego w postaci jego dobrego imienia, godności i wizerunku jako osoby fizycznej oraz jako radcy prawnego przez złożenie przez radcę prawnego A. B. (1) – pozwanego wzajemnego na jej koszt oświadczenia o treści z wniosku L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego o rozszerzenie zakresu podmiotowego i przedmiotowego pozwu wzajemnego w sprawie XXV C 256/17 z dnia 18 marca 2022 r.

2. zasądzenie od radcy prawnego A. B. (1) pozwanej wzajemnej na rzecz L. J. – powoda wzajemnego kwoty 10.000 zł w związku z naruszeniem dóbr osobistych L. J. – powoda wzajemnego

3. zasądzenie od radcy prawnego – A. B. (1) – pozwanej wzajemnej na rzecz L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego z tytułu pozwu wzajemnego o ochronę dóbr osobistych L. J. – powoda wzajemnego przeciwko (...) S.A. w W. dnia 21 kwietnia 2017 r. oraz wniosku L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego o rozszerzenie zakresu podmiotowego i przedmiotowego pozwu wzajemnego w sprawie XXV C 256/17 z dnia 18 marca 2022 r. zwrotu kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych

(pismo pozwanego (powoda wzajemnego) – k. 718-720).

W dniu 19 marca 2022 r. pozwany (powód wzajemny) kolejny raz rozszerzył powództwo, wnosząc na podstawie art. 23 k.c., art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 448 k.c. o:

- nakazanie aby radca prawny - A. B. (1) - pozwana wzajemna usunęła skutki naruszenia dóbr osobistych L. J. - powoda wzajemnego w postaci jego dobrego imienia, godności i wizerunku jako osoby fizycznej oraz jako radcy prawnego przez złożenie przez radcę prawnego A. B. (1) - pozwaną wzajemną na jej koszt oświadczenia o treści:

„W związku z dopuszczeniem się przeze mnie radcę prawnego A. B. (1) szeregu bezprawnych naruszeń dóbr osobistych p. L. J. – radcy prawnego, tj. w związku ze znieważaniem i pomawianiem przeze mnie tj. przez radcę prawnego - A. B. (1) p. L. J. - radcę prawnego w moich zeznaniach z dnia 27.11.2021r., które noszą znamiona składania fałszywych zeznań w świetle art. 233 par. 1 k.k. oraz noszą znamiona fałszowania dokumentacji procesowej, złożonych w przedmiotowej sprawie, o sygn. akt: XXV C 256/17 toczącej się przed tutejszym Sądem - w/w zeznania znajdują się w aktach tej sprawy, poprzez bezprawne znieważenia i bezprawne pomówienia r.pr. L. J., o to że:

1. L. J. nieudolnie przekazał sprawę p. S., aplikantowi adwokackiemu p. P. Ś., któremu się kończyła umowa, co spowodowało, że do sądu następnego dnia nie poszedłby więc nikt, co bardzo zdenerwowało p. Prezes (...), przy czym r.pr. A. B. (1) nie pamiętała jednocześnie daty w/w rzekomego przekazania.

2. L. J. rzekomo zagrażał B. Ż. (1) w dniu 16.01.2017r. i że B. Ż. (1) wezwwała strażnika aby ten stał przed jej gabinetem.

3. L. J. był autorem artykułów, które się ukazały na portalu (...), po jego zwolnieniu, jednakże r. pr. A. B. (1) nie wiedziała kto był rzeczywiście w/w artykułów i kiedy się one ukazały.

4. L. J. rzekomo mówił, że p. (...) „...ma problemy ze zdrowiem psychicznym”, przy czym r.pr. A. B. (1) nie zeznała do kogo i kiedy L. J. mówił o w/w sprawie i gdzie to było oraz w jakich okolicznościach.

5. L. J. rzekomo: „...Wypowiadał się niepocholebnie publicznie o Pani (...) i Panu K., wypisywał komentarze pod artykułami na portalu (...)”, przy czym r.pr. A. B. (1) nie zeznała do kogo i kiedy L. J. mówił niepocholebnie publicznie o Pani (...) i Panu K. i gdzie to było oraz w jakich okolicznościach miało to miejsce, jak również nie udowodniła, że komentarze, o których mowa powyżej są autorstwa L. J., jak również nie wskazała daty w/w rzekomych wpisów.

6. L. J. „groził procesami wszystkim, którzy w jakikolwiek mieli z nim do czynienia. Pani (...), że dostała bransoletkę od pracowników i nie zapłaciła podatku, że nie zapłaciła mu czegoś tam już nie pamiętam, co dla niej niby wykonywał, że zatrudniała pomoc z Ukrainy, za którą nie zapłaciła podatków, że naruszyła jego dobra, osobiste, że go mobbingowała. Panu K. groził, że go pozwie, za jakąś umowę, którą dla niego napisał. Pani N. D. Biura Zarządu zarzucał, że jest alkoholizką i że go pobiła. Generalnie, fakt jest taki, że chyba wszystkim osobom, wymienionym w postanowieniu z dnia 23.03.2021r. (sygn. akt: XXV C 256/17) wytoczył szereg procesów cywilnych, karnych a prawnikom, w tym także i mnie postępowania dyscyplinarne i prywatne akty oskarżenia. W moim przypadku, zostałam uniewinniona albo postępowania zostały umorzone.”, przy czym r.pr. A. B. bezprawne znieważa i bezprawne pomawia r.pr. L. J. o działalność przestępczą przy czym r.pr. A. B. (1) nie zeznała do kogo i kiedy oraz w jakich okolicznościach w/w rzekome czyny L. J. miały miejsce jak również nie udowodniła, że którykolwiek z w/w incydentów miał miejsce. Są to bezprawne znieważenia i bezprawne pomówienia r.pr. L. J. przez r.pr. A. B. (1) w warunkach gdy faktem jest to, iż to B. Ż. (1) i (...) S.A. w W. przy pełnej akceptacji radca prawnego A. B. (1), która po odejściu L. J. zajęła jego stanowisko tj. Kierownika Wydziału Prawnego wytoczyli L. J., następujące powództwa cywilne, postępowania dyscyplinarne do OIRP w W. oraz wnioski o ściganie do Prokuratury Rejonowej (...) w W.:

1) W czasie trwania okresu wypowiedzenia po złożeniu w dniu 10.01.2017r. przez L. J. wypowiedzenia umowy o pracę Zarząd (...) S.A. w osobach B. Ż. (1) i J. K. w bezprawny sposób wypowiedzieli mu umowę o pracę z art. 52 kp. Obecnie sprawa toczy się przed Sądem Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych sygn. akt: VII P 206/17, a świadkami ze strony (...) S.A. są: r.pr. A. B. (1), B. Ż. (1), J. K., A. N., r.pr. W. S., r.pr. R. K., pełnomocnikiem (...) S.A. jest r.pr. A. D. prywatnie siostra rodzona r.pr. R. K., adw. P. Ś., adw. T. G. i

żaden z w/w świadków nawet r.pr. A. B. (1) nie potwierdzili, któregokolwiek ze stawianych w tej sprawie przez r.pr. A. B. (1) zarzutów.

2) Zarząd (...) S.A. w osobach B. Ż. (1) i J. K. złożyli do Okręgowej Izby Radców Prawnych wnioski o ściganie r.pr. L. J. w styczniu 2017r., który parafowała r.pr. A. B. (1) i sprawa się nadal toczy pod sygn. akt: D (...). Koronnymi świadkami w tej sprawie są B. Ż. (1), J. K., r.pr. A. B. (1), r.pr. S. K., D.. W. K.. Warto w tym miejscu podnieść, że r.pr. A. B. (1) utrudniała w/w postępowanie zrywając nie wiadomo z jakiego powodu kontakt i o ile dobrze pamiętam została ukarana grzywną w wysokości 3 tys. zł i będzie jeszcze przesłuchiwana.

3) B. Ż. (1) złożyła do Okręgowej Izby Radców Prawnych wnioski o ściganie r.pr. L. J. w 2018r. się sprawa nadal się toczy pod sygn. akt: D (...). Koronnymi świadkami w tej sprawie są J. K., J. Ż. - syn B. Ż. (1), A. Ż. - mąż B. S. (1) czy k-Ż..

4) B. Ż. (1) złożyła do Okręgowej Izby Radców Prawnych wnioski o ściganie r.pr. L. J. w 2018r. się sprawa nadal się toczy pod sygn. akt: D (...). Koronnym świadkiem w tej sprawie jest J. K..

5) B. Ż. (1) złożyła do Okręgowej Izby Radców Prawnych wnioski o ściganie r.pr. L. J. w 2018r. się sprawa nadal się toczy pod sygn. akt: D (...).

6) Zarząd (...) S.A. w osobach B. Ż. (1) i J. K. złożyli do Sądu Okręgowego w Warszawie XXV Wydział Cywilny pozew przeciwko L. J., w odpowiedzi L. J. złożył pozew wzajemny ~~ przedmiotowa sprawa, toczy się pod sygn. akt: XXV C 256/17r. Koronnymi świadkami w tej sprawie są B. Ż. (1), J. K., r.pr. A. B. (1), r.pr. W. S., adw. T. G.

7) B. Ż. (1) złożyła w 2017r. do Sądu Okręgowego w Warszawie XXV Wydział Cywilny pozew przeciwko L. J., w odpowiedzi L. J. złożył pozew wzajemny – przedmiotowa sprawa, toczyła się pod sygn. akt: XXV C 2236/17r., a obecnie toczy się pod. sygn. akt: III C 3317/ 20. Koronnymi świadkami w tej sprawie są B. Ż. (1), J. K., r.pr. A. B. (1), r.pr. W. S., adw. T. G., r.pr. S. K., A. N., D.. W. K.

8) B. Ż. (1) złożyła w 2017r. razem ze swoim synem J. Ż. i mężem A. Ż. wnioski o ściganie L. J. do Prokuratury Rejonowej (...) w W.. Obecnie sprawa toczy się w Sadzie Rejonowym dla m. st: W. w W. V Wydział Karny. Koronnym świadkiem w tej sprawie jest J. K..

Powyższe zestawienie bezspornie pokazuje, kto w tej sprawie jest agresywnym i nieobliczalnym agresorem, kim są pomocnicy B. Ż. (1) i J. K. i kto tu jest oprawcą, a kto tu jest ofiarą - fałszywie oskarżaną, nękaną i szykanowaną od ponad 5 lat przez obecny Zarząd (...) S.A. spółkę 100% Skarbu Państwa, B. Ż. (1) i J. K.- jako byłych członków Zarządu (...) S.A. oraz obecnie jako osoby fizyczne i ich pomocników oraz członków rodziny B. Ż. (1).

7. Odnośnie bezprawnych znieważań i bezprawnych pomówień r.pr. L. J. przez r.pr. A. B. (1) opisanych w pkt. od Ad. 12 do Ad. 26 należy wskazać, iż w istocie jest to powtarzany bezsensownie „bełkot” i bezsens merytoryczny albowiem w w/w znieważeniach i pomówieniach r.pr. A. B. (1) (o zgrozo!!!!, że ktoś taki mógł zostać dopuszczony do zawodu radcy prawnego) nie ma ani jednego konkretnego, faktu, daty zaistnienia tych sytuacji i najwyraźniej r.pr. A. B. (1) poprzez w/w zeznania, które bezspornie są inspirowane konsultacjami z B. Ż. (1), próbuje uciec od faktu, iż L. J. wznowił postępowanie karne przeciwko r.pr. A. B. (1) z 2018r. w Prokuraturze Rejonowej W. -M. w W., gdzie umorzono wniosek o jej ściganie za podejrzenie dopuszczenia się przez nią w 2016r. kradzieży z (...) S.A. mienia ruchomego. Sprawa została umorzona lecz nie zaskarżona, zatem droga do wznowienia postępowania karnego jest otwarta. Ponadto, zeznania r.pr. A. B. (1) nie mogą być wiarygodne i w ogóle r.pr. A. B. (1) całkowicie jest niewiarygodnym człowiekiem z uwagi na fakt, iż zataiła informację, którą otrzymałem w Urzędzie Miasta i Gminy w M. , gdzie pierwszy mój rozmówca, z nieukrywaną satysfakcją w głosie stwierdził: „.....radca prawny A. B. (1) już u nas nie pracuje, została wyrzucona z art. 52 k.p. bo podobno coś ukradła. ”

8. L. J. jest rzekomo przestępcą i dopuścił się gróźb zwolnienia ludzi z (...) Radia S.A., gdy ta sama r.pr. A. B. (1) zeznała pod przysięgą w sprawie o sygn. akt: VIIP 206/17 w Sądzie Pracy, że ani jej ani innym osobom L. J. nie groził zwolnieniem z 52 k.p.

oraz

w związku ze znieważaniem i pomawianiem przeze mnie tj. radcę prawnego A. B. (1) za co ja przepraszam p. L. J. – radcę prawnego z uwagi na bezprawne naruszenie jego dóbr osobistych, w tym jego wizerunku poprzez:

- Podanie fałszywych, bezprawnych, kłamliwych oraz stawiających Pana L. J., jako osobę fizyczną oraz jako radcę prawnego w negatywnym świetle, publicznych oskarżeń rozpowszechnionych przeze mnie tj. radcę prawnego A. B. (1) w moich zeznaniach z dnia 27.11.2021r., złożonych w przedmiotowej sprawie, o sygn. akt: XXV C 256/17 toczącej się przed tutejszym Sądem

Z uwagi na powyższe przepraszam (r.pr. A. B. (1)) - p. L. J. - radcę prawnego za dopuszczenie się przeze mnie tj. przez r.pr. A. B. (1) do w/w bezprawnych działań na szkodę p. L. J. radcy prawnego w sposób umyślny i celowy, co było nakierowane z mojej strony na wyrządzenie mu jak największej szkody wizerunkowej oraz w zakresie pozostałych dóbr osobistych p. L. J., jako osobie fizycznej oraz jako radcy prawnemu. ”

Z uwagi na powyższe ja, r.pr. A. B. (1) wyrażam gotowość do wypłacenia na rzecz p. L. J. odpowiedniej sumy pieniężnej w wysokości 10.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznana przez p. L. J. krzywdę oraz tytułem naprawienia szkody obejmującej straty , które radca prawny L. J. poniósł , jak również utracone korzyści , które radca prawny L. J. mógłby osiągnąć gdyby mu w/w szkody nie wyrządzono ,, damnum emergens” oraz ,, lucrum cessans” z powodu dopuszczenia się przeze mnie tj. r.pr. A. B. (1) w/w bezprawnych działań na jego szkodę.

oraz

- do opublikowania w/w przeprosin na portalu internetowym (...) najpóźniej w ciągu 7 (siedem) dni kalendarzowych od dnia uprawomocnienia się orzeczenia w przedmiotowej sprawie, na mój koszt - tj. r.pr. A. B. (1) - pozwanej wzajemnej w następujący sposób:

1. Publikacja nie może zawierać komentarzy lub skrótów,
2. Publikacja powinna być napisana czcionką Times New Roman o wymiarze 12 pkt z czytelnym podpisem osoby fizycznej r.pr. A. B. (2),
3. Czas wyświetlania oświadczenia nie może być krótszy niż 30 (trzydzieści) dni od daty jego publikacji na portalu internetowym (...)
4. Format - nie mniejszy niż kolumna redakcyjna.

- w przypadku nie opublikowania przez r.pr. A. B. (2) - pozwaną wzajemną w/w oświadczenia w terminie 7 (siedem) dni od dnia uprawomocnienia się wyroku w niniejszej sprawie L. J. - powód wzajemny będzie uprawniony do publikacji oświadczenia na koszt r.pr. A. B. (1) – pozwanej wzajemnej

2) Ponadto, L. J. - powód wzajemny wniósł o zasądzenie od r.pr. A. B. (1) - pozwanej wzajemnej na rzecz L. J. - powoda wzajemnego kwoty 10.000,00 zł i zasądzenie w/w kwoty dodatkowo i solidarnie z dotychczasową kwotą roszczenia w przedmiotowej sprawie, o sygn. akt: XXV C 256/17 w wysokości 200.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznana przez p. L. J. krzywdę oraz tytułem naprawienia szkody obejmującej straty, które radca prawny L. J. poniósł, jak również utracone korzyści, które radca prawny L. J. mógłby osiągnąć gdyby mu w/w szkody nie wyrządzono tj. „damnum emergens” oraz „lucrum cessans” w związku z naruszeniem dóbr osobistych L. J. - powoda wzajemnego przez r.pr. A. B. (1) - pozwanego wzajemnego.

W uzasadnieniu powód wskazał, że rozszerzenie powództwa wzajemnego jest uzasadnione tym, iż A. B. (1) bierze udział w przedmiotowym postępowaniu jako świadek. W swoich zeznaniach miała wielokrotnie fałszywie oskarżać radcę prawnego L. J. o popełnienie przestępstw, naruszając tym samym dobra osobiste pozwanego (powoda wzajemnego) w postaci wizerunku i godności. Zachodzi również uzasadnione podejrzenie o popełnienie przez r.pr. A.

B. (1) przestępstw z art. 233 § 1 k.k., art. 235 k.k., art. 236 § 1 k.k. (pismo procesowe pozwanego (powoda wzajemnego) – k. 722-727).

Postanowieniem z dnia 29 marca 2022 r. Sąd odrzucił pozew wzajemny L. J. przeciwko A. B. (1) jako niedopuszczalny w niniejszym postępowaniu (postanowienie z dnia 29 marca 2022 r. – k. 733).

W ustosunkowaniu się do rozszerzenia powództwa, powód (pozwany wzajemny) zaprzeczył był jego pełnomocnik w dniu 1 grudnia 2021 r. oraz w dniu 9 lutego 2022 r. naruszył dobra osobiste pozwanego (powoda wzajemnego). Pełnomocnik nie oskarżał fałszywie pozwanego (powoda wzajemnego) o popełnienie przestępstwa zastraszania uczestników postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym dla m.st. Warszawy w sprawie VII P 206/17. Powód zaprzeczył, by doszło o znieważenia czy pomówienia pozwanego (powoda wzajemnego). Pełnomocnik wyraził jedynie swoją opinię, co wyraźnie podkreślił. Powód (pozwany wzajemny) dodatkowo zarzucił, że twierdzenia pozwanego (powoda wzajemnego) nie zostały wykazane. Zarzucanego naruszenia nie mogła się również dopuścić Prezes powodowej spółki gdyż nie wypowiedała się na temat pozwanego (powoda wzajemnego). W związku z powyższym, powód (pozwany wzajemny) podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie oraz wniósł o oddalenie powództwa wzajemnego w całości, w tym w każdym wariantcie, w jakim zostało rozszerzone (pismo procesowe powoda (pozwanego wzajemnego) – k. 785-786).

Zajmując ostateczne stanowisko w sprawie, pozwany (powód wzajemny) wniósł o:

1. oddalenie powództwa w całości
2. zasądzenie od powoda (pozwanego wzajemnego) na rzecz pozwanego (powoda wzajemnego) zwrotu kosztów procesu, w tym zastępstwa procesowego według norm przepisanych;
3. w zakresie pozwu wzajemnego L. J. przeciwko (...) S.A. w W. z dnia 21 kwietnia 2017 r.:
 - 3.1 nakazanie (...) S.A. – pozwanemu wzajemnemu usunięcie skutków naruszenia dóbr osobistych L. J. – powoda wzajemnego w postaci dobrego imienia i wizerunku jako radcy prawnego oraz godności pracownika (...) S.A. przez złożenie przez (...) S.A. – pozwanego wzajemnego na jego koszt oświadczenia o treści z pozwu wzajemnego z dnia 21 kwietnia 2017 r.
 - 3.2 zasądzenie od (...) S.A. – pozwanego wzajemnego na rzecz L. J. – powoda wzajemnego kwoty 50.000 zł na cel społeczny tj. na rzecz (...) Domu (...) w S. (adres: S. (...), (...)-(...) S.) w związku z naruszeniem dóbr osobistych L. J. – powoda wzajemnego
 - 3.3 zasądzenie od (...) S.A. w W. – powoda – pozwanego wzajemnego na rzecz L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego z tytułu pozwu wzajemnego o ochronę dóbr osobistych L. J. - powoda wzajemnego przeciwko (...) S.A. w W. z dnia 21 kwietnia 2017 r. zwrotu kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych
4. w zakresie pozwu wzajemnego L. J. przeciwko (...) S.A. w W. z dnia 21 kwietnia 2017 r. oraz wniosku L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego o rozszerzenie zakresu przedmiotowego pozwu wzajemnego w sprawie o sygn. XXV C 256/17 z dnia 10 stycznia 2021 r., pozwany (powód wzajemny) wniósł o:
 - 4.1 nakazanie (...) S.A. – pozwanemu wzajemnemu usunięcie skutków naruszenia dóbr osobistych L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego w postaci jego dobrego imienia, godności i wizerunku jako osoby fizycznej oraz jako radcy prawnego przez złożenie przez Zarząd (...) S.A. – powoda – pozwanego wzajemnego na jego koszt oświadczenia o treści z wnioski L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego o rozszerzenie zakresu przedmiotowego pozwu wzajemnego w sprawie o sygn. XXV C 256/17 z dnia 10 stycznia 2021 r.
 - 4.2 zasądzenie od (...) S.A. – pozwanego wzajemnego na rzecz L. J. – powoda wzajemnego kwoty 150.000 zł w związku z naruszeniem dóbr osobistych L. J. – powoda wzajemnego

4.3 zasądzenie od (...) S.A. w W. powoda – pozwanego wzajemnego na rzecz L. J. – pozwanego powoda wzajemnego z tytułu pozwu wzajemnego o ochronę dóbr osobistych L. J. – powoda wzajemnego przeciwko (...) S.A. w W. z dnia 21 kwietnia 2017 r. oraz wniosku L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego o rozszerzenie zakresu przedmiotowego pozwu wzajemnego w sprawie XXV C 256/17 z dnia 10 stycznia 2021 r. zwrotu kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych

5. w zakresie pozwu wzajemnego L. J. przeciwko (...) S.A. w W. z dnia 21 kwietnia 2017 r. oraz wniosku L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego o rozszerzenie zakresu podmiotowego i przedmiotowego pozwu wzajemnego w sprawie XXV C 256/17 z dnia 18 marca 2022 r., pozwany (powód wzajemny) wniósł o:

5.1 nakazanie A. K. – pozwanej wzajemnej usunięcie skutków naruszenia dóbr osobistych L. J. – powoda wzajemnego w postaci jego dobrego imienia, godności i wizerunku jako osoby fizycznej oraz jako radcy prawnego przez złożenie przez A. K. – pozwanego wzajemnego na jej koszt oświadczenia o treści z wniosku L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego o rozszerzenie zakresu podmiotowego i przedmiotowego pozwu wzajemnego w sprawie o sygn. XXV C 256/17 z dnia 18 marca 2022 r.

5.2 zasądzenie od A. K. – pozwanej wzajemnej na rzecz L. J. – powoda wzajemnego kwoty 10.000 zł w związku z naruszeniem dóbr osobistych L. J. – powoda wzajemnego

5.3 zasądzenie od A. K. – pozwanej wzajemnej na rzecz L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego z tytułu pozwu wzajemnego o ochronę dóbr osobistych L. J. – powoda wzajemnego przeciwko (...) S.A. w W. z dnia 21 kwietnia 2017 r. oraz wniosku L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego o rozszerzenie zakresu przedmiotowego i podmiotowego pozwu wzajemnego w sprawie o sygn. XXV C 256/17 z dnia 18 marca 2022 r. zwrotu kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych

6. w zakresie pozwu wzajemnego L. J. przeciwko (...) S.A. w W. z dnia 21 kwietnia 2017 r. oraz wniosku L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego o rozszerzenie zakresu podmiotowego i przedmiotowego pozwu wzajemnego w sprawie XXV C 256/17 z dnia 18 marca 2022 r., pozwany (powód wzajemny) wniósł o:

4. nakazanie radcy prawnemu A. B. (1) – pozwanej wzajemnej usunięcie skutków naruszenia dóbr osobistych L. J. – powoda wzajemnego w postaci jego dobrego imienia, godności i wizerunku jako osoby fizycznej oraz jako radcy prawnego przez złożenie przez radcę prawnego A. B. (1) – pozwanego wzajemnego na jej koszt oświadczenia o treści z wniosku L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego o rozszerzenie zakresu podmiotowego i przedmiotowego pozwu wzajemnego w sprawie XXV C 256/17 z dnia 18 marca 2022 r.

5. zasądzenie od radcy prawnego A. B. (1) pozwanej wzajemnej na rzecz L. J. – powoda wzajemnego kwoty 10.000 zł w związku z naruszeniem dóbr osobistych L. J. – powoda wzajemnego

6. zasądzenie od radcy prawnego – A. B. (1) – pozwanej wzajemnej na rzecz L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego z tytułu pozwu wzajemnego o ochronę dóbr osobistych L. J. – powoda wzajemnego przeciwko (...) S.A. w W. dnia 21 kwietnia 2017 r. oraz wniosku L. J. – pozwanego – powoda wzajemnego o rozszerzenie zakresu podmiotowego i przedmiotowego pozwu wzajemnego w sprawie XXV C 256/17 z dnia 18 marca 2022 r. zwrotu kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych

(pismo procesowe pozwanego (powoda wzajemnego) zawierające ostateczne stanowisko w sprawie- k. 813-815).

Powód (pozwany wzajemny) również podtrzymał dotychczasowe stanowisko wnosząc o:

1. zobowiązanie pozwanego (powoda wzajemnego) do spełnienia świadczenia niepieniężnego poprzez nakazanie pozwanemu złożenia pisemnego oświadczenia o treści i formie szczegółowo wskazanej w pkt 1 pozwu z dnia 7 lutego 2017 r.

2. zasądzenie od pozwanego (powoda wzajemnego) L. J. kwoty 50.000 zł na cel społeczny tj. na rzecz Fundacji (...) zgodnie z pkt 2 pozwu z dnia 7 lutego 2017 r.

3. oddalenie powództwa wzajemnego pozwanego (powoda wzajemnego) w tym w zakresie wskazanym w piśmie procesowym z dnia 23 października 2018 r. oraz z dnia 10 stycznia 2021 r., w całości jako bezzasadnego

4. zasądzenie od pozwanego (powoda wzajemnego) na rzecz powoda (pozwanego wzajemnego) kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych

(pismo procesowe powoda (pozwanego wzajemnego) – k. 823-824).

Do czasu zamknięcia rozprawy, stanowiska stron w powyższym kształcie, nie uległy zmianie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) S.A. z siedzibą w W. jest jednoosobową spółką Skarbu Państwa, której celem działalności jest wypełnianie zadań radiofonii publicznej w Polsce. Spółka działa na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, ustawy Kodeks spółek handlowych, ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o Radzie Mediów Narodowych oraz statutu (okoliczność bezsporna, nadto statut spółki dostępny pod adresem: (...))

B. Ż. (1) pełniła funkcję Prezesa Zarządu spółki w okresie od 22 kwietnia 2016 r. do 31 marca 2017 r., J. K. od 1 lutego 2016 r. do 6 marca 2017 r. był członkiem Zarządu, natomiast A. R. (1) pełnił funkcję Prezesa Zarządu od dnia 12 grudnia 2018 r. do 25 lutego 2020 r., z zawodu był adwokatem wpisanym od listopada 2018 r. na listę adwokatów niewykonyjących zawodu (informacja odpowiadająca odpisowi pełnemu z Rejestru Przedsiębiorców KRS zawarta w Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego; wydruk – k. 392; także k. 398; wydruk z CEiIDG – k. 399).

W dniu 1 czerwca 2016 r. spółka zawarła umowę o pracę z L. J., który został zatrudniony w Wydziale Prawnym Biura Zarządu na okres próbny do dnia 31 sierpnia 2016 r. na stanowisku kierownika wydziału (grupa zawodowa: administracyjno-biurowa) w pełnym wymiarze czasu pracy. Na mocy umowy, mając na uwadze, że pracodawca będący nadawcą publicznym realizuje misję publiczną, pracownik zobowiązał się do dbania w każdym czasie o interes oraz dobre imię pracodawcy, w szczególności zobowiązał się nie naruszać dobrego imienia lub wizerunku pracodawcy. Pracownik przyjął do wiadomości, że naruszenie tych postanowień stanowi ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych w rozumieniu kodeksu pracy i może stanowić podstawę rozwiązania umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia (§ 4 ust. 1 i 2) (umowa o pracę – k. 92-93).

Kolejna umowa została zawarta w dniu 24 sierpnia 2016 r. i na jej mocy pracownik został zatrudniony w Wydziale Prawnym Biura Zarządu na czas nieokreślony od 1 września 2016 r. na stanowisku kierownika wydziału (grupa zawodowa: administracyjno-biurowa) w pełnym wymiarze czasu pracy. § 4 umowy pozostał bez zmian i powielił treść zapisu z poprzedniej umowy (umowa o pracę – k. 94-95).

Zadaniem Kierownika było nie tylko bycie głównym prawnikiem w spółce, ale także kierowanie działem prawnym, podstawowe doradztwo prawne oraz zabezpieczenie opieki prawnej (zeznania B. Ż. (1) – k. 591-613).

Latem 2016 r. na polecenie Zarządu spółki uzgodniono, że sprawy sądowe największej wagi zostaną przekazane do prowadzenia zewnętrznej Kancelarii (...), z którą została podpisana w dniu 1 września 2016 r. umowa o współpracę. Do tej kategorii spraw, została zaliczona sprawa J. S. (1), która mogła mieć wpływ na wizerunek spółki z uwagi na jej częstą obecność w mediach, w szczególności branżowych. L. J. był wielokrotnie informowany jak ważna dla spółki jest to sprawa (notatka służbowa z dnia 20 stycznia 2017 r. – k. 31-32verte; notatka służbowa – k. 35-38; zeznania A. N. – k. 559-561; zeznania P. Ś. – k. 568-573; zeznania J. K. – k. 586-589; zeznania B. Ż. (1) – k. 591-613).

W dniu 18 listopada 2016 r. L. J. sporządził dokument pełnomocnictwa, na mocy którego J. K., członek Zarządu (...) S.A., działając w imieniu spółki, udzielił mecenasowi pełnomocnictwa do wykonywania wszelkich czynności członka zarządu. Skuteczność czynności określonych pełnomocnictwem zależała od łącznego ich dokonania z Prezesem,

głównym Księgowym, jego zastępcą lub Dyrektorem Biura Ekonomii i Finansów. Pełnomocnictwo zostało udzielone do 9 grudnia 2016 r. (pełnomocnictwo – k. 240).

W dniu 12 grudnia 2016 r. J. K. udzielił mecenasowi kolejnego pełnomocnictwa o treści tożsamej z tym, udzielonym w dniu 18 listopada 2016 r. Pełnomocnictwo zostało udzielone do 31 grudnia 2016 r. (pełnomocnictwo – k. 250).

Późną jesienią 2016 r. Prezes Zarządu powzięła wątpliwości do wiarygodności mecenasa. Dyrektor Generalna Ministerstwa Skarbu odmówiła wówczas udziału w spotkaniu, na którym miał być obecny L. J., uprzednio zatrudniony w tym Ministerstwie. D. była zbulwersowana faktem zatrudnienia mecenasa w (...) S.A., jak twierdziła jest on persona non grata w Ministerstwie i nie chce się z nim spotkać. Spotkanie odbyło się bez udziału prawnika. Poproszony o wyjaśnienia, mecenas robił wrażenie oburzonego i twierdził, że był w Ministerstwie prześladowany ze względów politycznych i skieruje sprawę do Sądu. Wiarygodność mecenasa w oczach Prezes podważyła również sytuacja sprawdzenia warunków umowy ubezpieczenia, kiedy stwierdził on, że nie ma potrzeby wnoszenia opłaty. Prezes z własnej inicjatywy sprawdziła umowę i ustaliła, że celem przedłużenia ubezpieczenia musi uiścić opłatę, którą wniosła w ostatniej możliwej chwili, zachowując ważność umowy. Mecenas tłumaczył się tym, że pewnie nie otrzymał całości umowy (zeznania B. Ż. (1) – k. 591-613).

W dniu 10 stycznia 2017 r. ujawniono, iż L. J. zlecił w dniu 28 grudnia 2016 r. analizę akt sprawy J. S. (1) aplikantowi radcowskiego, który już dnia następnego przygotował dogłębną analizę, przesłaną następnie do L. J. w formie wiadomości e-mail oraz przedstawioną na biurko w wersji wydrukowanej. Aplikant sugerował, że ze względu na wagę sprawy i wizerunek spółki dobrze byłoby wyznaczyć do jej prowadzenia osobę wyższą rangą niż aplikant i poprosił o dalsze instrukcje postępowania. Aplikant nie uzyskał odpowiedzi, nie doszło również do spotkania z mecenasem. W związku z tym, przygotował się do zastępstwa prawnego spółki na wyznaczony na dzień 11 stycznia 2017 r. termin rozprawy, o którym L. S. nie miał wiedzy. Mecenas nie był zorientowany w przedmiocie procesu oraz nie znał nazwiska powoda w tej sprawie. Świadek który miał zostać przesłuchany, został przygotowany przez aplikanta, który dodatkowo przygotował z ostrożności mowę końcową w sprawie. Nie był jednak w stanie uzyskać pełnomocnictwa, aby móc reprezentować spółkę, warunkiem było dodatkowo posiadanie umowy o pracę. Mecenas nie widział jednak potrzeby przedłużania umowy i zgodnie z pierwotnym terminem, miała ona wygasnąć w dniu 10 stycznia 2017 r. W jego ocenie, obecność aplikanta w firmie była zbędna, choć wcześniej osobiście zapewniał go o przedłużeniu zatrudnienia. Następnie jednak zmienił zdanie tłumacząc to niechęcią do „psucia CV” aplikanta, który to argument nie przekonał jednak Prezes do zmiany decyzji (notatka służbowa z dnia 20 stycznia 2017 r. – k. 31-32verte; notatka służbowa z dnia 20 stycznia 2017 r. – k. 31-32verte; notatka służbowa – k. 35-38; notatka – k. 36-36verte; notatka – k. 37; zeznania A. N. – k. 559-561; zeznania P. Ś. – k. 568-573; zeznania P. Ś. – k. 568-573; zeznania J. K. – k. 586-589; zeznania B. Ż. (1) – k. 591-613; zeznania A. B. (1) – k. 685-688).

Do tego dnia, nie było zarzutów co do pracy mecenasa (zeznania A. N. – k. 559-561; zeznania J. K. – k. 586-589; zeznania B. Ż. (1) – k. 591-613).

Po godzinie 18:00 przekazano aplikantowi, że umowa nie zostanie z nim przedłużona. W trakcie spotkania na którym miały zostać przekazane akta dotyczące sprawy J. S., mecenas próbował ukryć fakt, że był informowany o sprawie oraz przekazano mu jej dokładną analizę. Był zdenerwowany, zestresowany i wzburzony (notatka służbowa – k. 35-38; zeznania P. Ś. – k. 568-573).

Sytuacja ta wywołała oburzenie Prezes Zarządu B. Ż. (1). W trakcie wymiany zdań z L. J., użył on zwrotu: „dlaczego mnie Pani poucza?”, po czym demonstracyjnie podarł swoje pełnomocnictwo udzielone w sprawie J. S. (1) i w stanie wzburzenia, pokrzykując wyszedł z gabinetu. Jego zachowanie było aroganckie, zwracał się do Prezes w sposób agresywny. Po godzinie 19:00 rzucił akta sprawy J. S. na biurko aplikanta, zabrał kurtkę i wyszedł wzburzony. Na rozprawie wyznaczonej na dzień 10 stycznia 2017 r. spółkę reprezentowała wezwana z domu mecenas A. B. (1), która zapoznała się z aktami sprawy oraz analizą przygotowaną przez aplikanta, który towarzyszył jej na rozprawie. W tej dacie mecenas L. J. przebywał na urlopie na żądanie (notatka służbowa z dnia 20 stycznia 2017 r. – k. 31-32verte; notatka służbowa – k. 35-38; notatka – k. 36-36verte; notatka – k. 37).

Mecenas L. J. miał w zwyczaju przekazywać akta aplikantowi radcowskiemu w ostatniej chwili, nie przekazując żadnych instrukcji. Po przekazaniu sprawy, nie wykazywał już nimi zainteresowania i nie panował nad sprawami sądowymi. Nie było możliwości umówienia spotkania celem uzgodnienia stanowiska, za każdym razem twierdził, że ma ważniejsze sprawy. Kierownik przekazując pisma, nie wiedział, jakiej sprawy one dotyczą, wprowadzał również podziały i złą atmosferę pracy – każdemu z pracowników przekazywał inną wersję zdarzeń. Nikomu nie ufał, jak twierdził, może wszystkich zwolnić na podstawie art. 52 kodeksu pracy. W każdej z prowadzonych przez aplikanta spraw, próbował on nawiązać kontakt z mecenasem, nie uzyskiwał jednak odpowiedzi na maile. W tych sprawach, w których mecenas proponował własne rozwiązania, nie były one zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Mecenas przydzielił aplikantowi tuż po rozpoczęciu przez niego pracy w spółce, wszystkie postępowania z zakresu organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, nie znając ich specyfiki ani ich stanu. Sprawy te miały charakter priorytetowy dla spółki, przeciwnika procesowego reprezentowało nawet pięciu radców prawnych (notatka służbowa z dnia 20 stycznia 2017 r. – k. 31-32verte; notatka służbowa – k. 35-38; zeznania P. Ś. – k. 568-573; zeznania A. B. (1) – k. 685-688).

W dniu 10 stycznia 2017 r. L. J. złożył wobec Zarządu (...) S.A. oświadczenie o wypowiedzeniu z tą datą umowy o pracę zawartej w dniu 1 czerwca 2016 r. (pismo z dnia 10 stycznia 2017 r. – k. 25; kopia wypowiedzenia – k. 96; także k. 194).

Spółka przychyliła się do prośby, z zachowaniem ustawowego okresu wypowiedzenia. Jednocześnie wskazano, że pracownik jest zobowiązany do wykorzystania urlopu wypoczynkowego w wymiarze 19 dni za 2016 r. i 2017 r. oraz w okresie od dnia następującego po dniu doręczenia niniejszego pisma zostaje zwolniony z obowiązku świadczenia pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia. Urlop został udzielony w okresie od 13 stycznia 2017 r. do 8 lutego 2017 r. (pismo z dnia 12 stycznia 2017 r. – k. 26; pismo z dnia 12 stycznia 2017 r. – k. 98).

W tej samej dacie tj. w dniu 12 stycznia 2017 r. w rozmowie z zastępcą dyrektora agencji promocji, mecenas miał go informować, że „rzucił papierami w reakcji na agresję słowną i zachowanie mające znamiona choroby psychicznej” ze strony Prezes Zarządu. Jak twierdził, miał również prowadzić prywatne sprawy Prezes (notatka służbowa z dnia 26 stycznia 2016 r. – k. 39; wydruk wiadomości e-mail z dnia 20 stycznia 2017 r. – k. 40; zeznania M. M. – k. 628-631).

W dniu 14 stycznia 2017 r. o godz. 03:27 L. J. zamieścił komentarz pod artykułem pt. „Ruszył proces J. S. (1)” opublikowanym na portalu (...) o następującej treści: „Po karczemnej awanturze wywołanej w dniu 10.01.2017r. przez p. B. Ż. (1) – Prezesa Zarządu (...) S.A. w jej gabinecie w siedzibie (...) S.A. w W. (noszącej znamiona mobbingu wobec mojej osoby – L. J. – Kierownika Wydziału Prawnego (...) S.A.) natychmiast złożyłem wypowiedzenie umowy o pracę, z tego powodu. Z dniem 13.01.2017r. Zarząd (...) S.A. zwolnił mnie z obowiązku świadczenia pracy. Po wielokrotnych przypadkach awanturnictwa i agresji słownej wobec mnie i innych pracowników (...) S.A. ze strony p. B. Ż. (1) – Prezesa Zarządu (...) S.A. zachodzą uzasadnione przesłanki do złożenia przeciwko Zarządowi (...) S.A. pozwu o mobbing, przemoc słowną stosowaną przez p. B. (...)Ż. wobec mnie oraz wobec innych pracowników (...) S.A. Postawa p. B. B. Ż. (1) nie licuje z wizerunkiem (...) S.A., a wywołane przez nią karczemne awantury i wykrzykiwanie wobec pracowników (...) S.A. uzasadniają podejrzenie o jej kłopotach ze zdrowiem psychicznym”. Komentarz został opatrzony podpisem: „R.pr. L. J.” (wydruk komentarza – k. 30; także k. 193).

Już następnego dnia komentarz został usunięty. Niemniej, pracownicy spółki zapoznali się z jego treścią i wykonali zrzut ekranu (notatka służbowa z dnia 20 stycznia 2017 r. – k. 31-32verte).

W dniu 16 stycznia 2017 r. w godzinach popołudniowych ujawniono, iż L. J. przebywa na terenie spółki. Prezes Zarządu, w obawie o możliwość działania na szkodę spółki np. niszczenie dokumentacji, podjęła decyzję o usunięciu mecenasa z budynku. W trakcie zajścia, mecenas był wzburzony, formułował zarzuty prowadzenia przez niego prywatnych spraw członków zarządu na ich polecenie, podejrzenie choroby psychicznej Prezesa Zarządu, możliwości unieważnienia konkursu na prezesa PR ze względu na to, że praca złożona na konkurs przez Prezesa Zarządu jest w jego opinii plagiatem, zarzut agresji słownej i prób mobbingu ze strony Prezesa wobec niego i innych pracowników PR. Prosił również o przekazanie Zarządowi, że jeżeli będą z nim postępować „na ostro”, to on również może wytoczyć przeciwko Zarządowi zarzuty. Po około godzinie od zdarzenia, w rozmowie telefonicznej mecenas stwierdził: „czyli Zarząd idzie

na ostro? Bo przysłanie tego faceta do mojego sekretariatu to oznacza! Czyli ja też pójdę na ostro!” (notatka służbowa z dnia 20 stycznia 2017 r. – k. 31-32verte; notatka służbowa z dnia 16 stycznia 2017 r. – k. 33; notatka – k. 36-36verte; notatka – k. 38; zeznania W. K. – k. 544-546; zeznania E. G. – k. 553-555; zeznania A. N. – k. 559-561).

Po pobieżnej ocenie kompletności znajdujących się w gabinecie mecenasa dokumentów, nie stwierdzono żadnych braków (notatka służbowa z dnia 16 stycznia 2017 r. – k. 33).

W dniu 17 stycznia 2017 r. na portalu (...) ukazał się artykuł pt.: „Z (...) odszedł szef wydziału prawnego, zarzuca prezes firmy awanturnictwo i agresję słowną”. J. miał informować portal, że zdecydował się odejść po „karczemnej awanturze”, którą według niego w rozmowie z nim wywołała B. Ż. (1). W artykule zawarto następującą jego wypowiedź: „Po wielokrotnych przypadkach awanturnictwa i agresji słownej wobec mnie i innych pracowników (...) S.A. ze strony p. B. Ż. (1) – Prezesa Zarządu (...) S.A. zachodzą uzasadnione przesłanki do złożenia przeciwko Zarządowi (...) S.A. pozwu o mobbing, przemoc słowną stosowaną przez p. B. (...)Ż. wobec mnie oraz wobec innych pracowników (...) S.A.”. W jego ocenie, takie zachowanie (...)Ż. nie licuje z wizerunkiem (...) (wydruk publikacji – k. 41-42; także k. 213-214).

Pod artykułem zamieszczono komentarz, pod którym zamieszczono następującą odpowiedź: „sama sobie komentarze pisziesz, (...)?” oraz „Tak na koniec p. (...) rzekomo ja wywołałem w/w awanturę to dlaczego p. Prezes S. i członek zarządu J. K. zaakceptowali podczas tego samego spot pisma mojego autorstwa do Rzecznika Praw Obywatelskich, który wysłano do adresata (powin odrzucić) i dlaczego brak pani/panu cywilnej odwagi aby się przedstawić? Totalną bzdurą jest, że się wczoraj spotkać z p.B. Ż. (1) i że kogoś rzekomo przepraszałem, to chyba p pani/pana konfabulacja i manipulacja – żenujące. Dlaczego wczoraj został odcięty mój dostęp d (...) i sieci w moim pokoju i dlaczego p. (...) Ż. przysłała do mnie dyr. K. i dyr. aby usunąć mnie z (...) S.A. wbrew obowiązującemu prawu? Jest pani/pan w swej (...) po prostu śmieszna/y..... komentarz został podpisany L. J.. Kolejny komentarz brzmiał: „a kto firmował niezgodne z prawem decyzje Zarządu PR, kto osobiście wręczał wypowiedzenie szefowi ZZ Pracowników (...) P. S. ??? S. ucieka ztonącego okrętu i tyle !!!”. W odpowiedzi, osoba podpisana jako r.pr. L. J., odpowiedział: „Znowu agresja słowna wobec mojej osoby.... Ewidentnie!, proponuję opamiętanie i poradę specjalisty Proponuję również lekturę kodeksu cywilnego w zakresie pełnomocnictwa cywilnoprawnego i skutków jego udzielenia W następnym komentarzu L. J. zarzucił B. Ż. (1) oraz J. K., że wykorzystując swoje stanowiska w Zarządzie (...) S.A. i zwierzchnictwo służbowe zlecali mu do załatwienia ich prywatne sprawy ze szkodą dla (...) S.A. oraz wymuszali wręcz ich wykonanie, na co miał posiadać „materialne dowody” (wydruki komentarzy – k. 43-45; także k. 215-217).

W tej samej dacie na stronie internetowej (...) opublikowano artykuł pt. : „Szef wydziału prawnego (...) odchodzi z pracy. Opowiada o trudnej współpracy z prezes (...)”. Z cytowanej wypowiedzi mecenasa wynikało, że wypowiedział umowę o pracę do czego przyczyniła się prezes (...). Jak podkreślił „Często byłem świadkiem dziwnych zachowań pani prezes. Obserwowałem wybuchy furii, przemoc słowną, wręcz poniżanie pracowników” (wydruk artykułu – k. 52-53; także k. 218-219).

W dniu 17 stycznia 2017 r. na stronie internetowej (...) S.A. ukazał się komunikat prasowy, zatytułowany (...), o treści: „ W związku z publicznymi komentarzami mec. L. J., byłego kierownika Wydziału Prawnego (...), Zarząd (...) oświadcza, że wypowiedzi mec. L. J. są zwykłymi pomówieniami. Zachowanie pana mecenasa, narusza godność zawodu radcy prawnego i łamie zasady etyki radcowskiej. Sprawa zostanie skierowana do sądu i do rzecznika dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych.” (wydruk komunikatu – k. 192; zeznania J. K. – k. 586-589; zeznania B. Ż. (1) – k. 591-613; zeznania M. M. – k. 628-631).

W dniu 18 stycznia 2017 r. ponownie na portalu (...) opublikowano artykuł „Były szef wydziału prawnego (...): zarząd zlecał mi prywatne sprawy, straszenie procesem nieprofesjonalne”. Także w tym artykule pojawiły się zarzuty kierowania wobec mecenasa agresji słownej oraz awanturnictwa ze strony Prezes Zarządu oraz mobbingu (wydruk artykułu – k. 46-48; także k. 207-209).

W przestrzeni publicznej, przed datami publikacji, pojawiały się krytyczne artykuły dotyczące B. Ż. (1). Zarzuty dotyczyły nie znoszenia krytyki, tego, że potrafi „klnąć jak szewc i obrażać ludzi”, że rzuca kubkami i kanapkami, a jej sposobem na rządzenie jest zastraszanie pracowników. Sugerowano również, że po zwolnieniu z (...) i (...) zamknęła

się w sobie i zgasiła „jakby była pod wpływem leków uspokajających”. Jej dni w (...) miały być policzone. Prezes miała być wybuchowa, obraźliwa, autorytarna, apodyktyczna, przekonana o własnej nieomyślności i z deficytem empatii (wydruki artykułów – k. 99-110; k. 111; k. 112; k. 113-118).

Żaden z pracowników nie był ofiarą mobbingu ze strony Prezes Zarządu czy członków Zarządu, nie przejawiała ona także zachowań, które mogłyby być odbierane jako zaburzenia psychiczne, nie było również świadków na nadużywanie w pracy alkoholu przez B. Ż. (1) czy J. K.. B. Ż. (1) nie spożywała alkoholu w miejscu pracy, nigdy nie leczyła się psychiatrycznie ani także nie zażywa tego rodzaju leków. Ponadto legitymuje się ona poświadczeniem bezpieczeństwa, którego wydanie poprzedzone jest badaniem psychiatrycznym. Pojawiały się informacje przekazywane jako pochodzące od osób trzecich, że współpraca z Zarządem jest trudna i w toku rozmów zdarzają się wulgarne wypowiedzi, nigdy nie wskazywano jednak ich autorów. B. Ż. (1) uchodziła za osobę bardzo wymagającą, nie było jednak z jej strony nagannych czy naruszających prawa pracowników zachowań, uznawana była za osobę kompetentną, profesjonalną, o wysokiej kulturze osobistej, a nawet sympatyczną. Do działającej w spółce komórki antymobbingowej nie wpłynęła żadna skarga wobec członków zarządu, a tego rodzaju zarzuty nigdy nie były stawiane wobec B. Ż. (1), w jakimkolwiek jej miejscu pracy. Zarząd był otwarty na dialog i mediacje z pracownikami każdego stopnia i drzwi do Prezes stały dla nich otworem (zeznania A. N. – k. 559-561; zeznania M. S. (1) – k. 564-565; zeznania P. Ś. – k. 568-573; zeznania J. K. – k. 586-589; zeznania B. Ż. (1) – k. 591-613; zeznania B. J. – k. 616-619; zeznania A. B. (1) – k. 685-688; zeznania W. S. – k. 691-694).

W okresie zatrudnienia L. J. nie twierdził, że jest mobbingowany i takie zachowania nie miały w stosunku do niego miejsca. Zarzuty te zaczął formułować po odejściu ze spółki (zeznania P. Ś. – k. 568-573; zeznania J. K. – k. 586-589; zeznania S. K. – k. 677-679; zeznania W. S. – k. 691-694).

Informacje publikowane przez mecenasa w przestrzeni publicznej wywołały wielkie poruszenie w spółce, był to ciężki okres. Cały zakład pracy komentował pojawiające się wpisy oraz wypowiedzi, co wpłynęło negatywnie na organizację pracy. Wypowiedzi te były cytowane w mediach i zaczęły żyć własnym życiem. Zarzuty formułowane przez mecenasa podważały prestiż zarządu, co miało wpływ nie tylko na stosunki wewnętrzne w spółce ale także na reklamodawców, kontrahentów i słuchaczy Radia, wywołując kryzys wizerunkowy (zeznania P. Ś. – k. 568-573; zeznania J. K. – k. 586-589; zeznania J. K. – k. 586-589; zeznania B. Ż. (1) – k. 591-613; zeznania M. M. – k. 628-631).

W dniu 25 stycznia 2017 r. spółka rozwiązała na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 ustawy Kodeks pracy umowę o pracę zawartą z L. J., bez zachowania okresu wypowiedzenia z powodu ciężkiego naruszenia obowiązków pracowniczych oraz rażącego naruszenia zasady lojalności wobec pracodawcy prowadzącego do utraty zaufania pracodawcy, w szczególności poprzez nieprawdziwe wypowiedzi naruszające dobra osobiste pracodawcy, niedopełnienia obowiązków służbowych oraz niewłaściwego zachowania urągającego etyce zawodowej i naruszającego powagę zajmowanego stanowiska (pismo z dnia 25 stycznia 2017 r. – k. 27-29; także k. 123-125; zeznania A. N. – k. 559-561; zeznania P. Ś. – k. 568-573; zeznania J. K. – k. 586-589; zeznania B. Ż. (1) – k. 591-613; zeznania A. B. (1) – k. 685-688).

Korespondencja w tym zakresie została doręczona adresatowi w dniu 27 stycznia 2017 r. (pismo, w którym potwierdzono datę doręczenia – k. 139-143).

Działania podejmowane przez L. J. miały miejsce w czasie, gdy odbywał się konkurs na Prezesa Zarządu (...) S.A., w którym brała udział B. Ż. (1). Działania te, psuły zarówno jej wizerunek jak i (...), miały duży oddźwięk i były szeroko komentowane. Ostatecznie zaważyły na postrzeganiu wizerunku J. K. jako członka Zarządu skutkując odwołaniem go w dniu 24 lutego 2017 r. z tej funkcji bez podania przyczyn. Pomimo wygrania konkursu na Prezesa Zarządu, B. Ż. (1) również złożyła rezygnację ze stanowiska (zeznania A. N. – k. 559-561; zeznania P. Ś. – k. 568-573; zeznania J. K. – k. 586-589; zeznania B. Ż. (1) – k. 591-613; zeznania W. S. – k. 691-694).

W dniu 26 stycznia 2017 r. Zarząd (...) skierował do Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych wnioski o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko r.pr. L. J. w związku z naruszeniem art. 6, 8, 11 ust. 1 i 2, art. 12 oraz art. 30 ust. 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 50ust. 1, 2 i 3 Zasad Etyki Rady Prawnego, wnosząc o jego ukaranie. Mecenasowi zarzucano m.in. rażące naruszenie obowiązków radcy prawnego w czasie świadczenia pracy na rzecz

spółki, naruszenie dóbr osobistych Prezesa Zarządu oraz wizerunku spółki oraz naruszenie tajemnicy radcowskiej (wniosek – k. 275-289; także k. 249-263 akt XXV C 218/18; uzupełnienie wniosku – k. 264-271 akt XXV C 218/18).

W dniu 27 stycznia 2017 r. L. J. wystosował do J. K. wezwanie do zapłaty kwoty 7.400 zł za wykonanie projektu umowy zlecenia dla zatrudnionego nielegalnie robotnika, za którego nie odprowadzana podatków i składek na ubezpieczenie ZUS. Jednocześnie zastrzegł prawo do poinformowania właściwego Naczelnika Urzędu Skarbowego o podejrzeniu popełnienia przestępstwa podatkowego. Wezwanie zostało wystosowane w formie wiadomości e-mail, przesłanej do Biura (...) S.A. (wydruk wezwania – k. 58; także k. 122).

Wezwanie o analogicznej treści, wystosowano do B. Ź. (1) i jej małżonka, których wzywano do solidarnej zapłaty kwoty 54.000 zł za obsługę prawną. Zastrzegano w nim prawo złożenia wniosku o zabezpieczenie hipoteczne wierzytelności. Pismo to zostało wysłane za pośrednictwem faxu do sekretariatu zarządu spółki oraz do sekretariatu zarządu (wydruk wezwania – k. 60; wydruk wezwania – k. 121; zeznania B. Ź. (1) – k. 591-613).

W toku postępowania sądowego, jakie zainicjował L. J. w przedmiocie zasądzenia na jego rzecz od J. K. kwoty 7.400 zł przed Sądem Rejonowym dla Warszawy-Pragi Południe w W., jego żądanie zostało oddalone jako bezzasadne. Nigdy natomiast nie zainicjował takiego postępowania względem B. Ź. (1) i jej małżonka (zeznania J. K. – k. 586-589; zeznania B. Ź. (1) – k. 591-613).

Mecenas nigdy nie wykonywał prac na prywatne zlecenie Prezes Zarządu czy J. K., z własnej inicjatywy wysyłał np. wzór umowy dostępny w Internecie, czy brał udział w rozmowach dotyczących prywatnych spraw Prezes Zarządu. Wówczas zaproponował, czy może zajęć się jej sprawą dotyczącą planu zagospodarowania przestrzennego, na co Prezes nie wyraziła zgody z uwagi na zachodzącą pomiędzy nimi relację służbową. Mecenas zaproponował, że w takim razie sprawę może poprowadzić jego małżonka, w ramach prowadzonej przez nią kancelarii prawnej, co jednak wywołało wątpliwości Prezes, jednak po zapewnieniach mecenasa, że jest to zgodne z prawem, zdecydowała się udzielić jej pełnomocnictwa. Pomimo kilkukrotnych próśb, adwokat nie wystawiła dokumentu do zapłaty. W trakcie rozmowy Prezes z synem dotyczącej umowy wynajmu mieszkania, mecenas ponownie miał narzucać swoją pomoc i także w tym wypadku spotkał się z odmową (zeznania J. K. – k. 586-589; zeznania B. Ź. (1) – k. 591-613; zeznania A. B. (1) – k. 685-688).

W dniu 30 stycznia 2017 r. spółka wezwała L. J. do zaniechania naruszania dóbr osobistych polegających na rozpowszechnianiu nieprawdziwych informacji dotyczących współpracy z zarządem, w tym rzekomego agresywnego zachowania Prezes Zarządu w relacjach z innymi pracownikami, sposobu zarządzania ludźmi, okolicznościami wypowiedzenia umowy o pracę, zmuszania do wykonywania obowiązków niemieszczących się w granicach umocowania oraz wypowiedzi sugerujących zaburzenia psychiczne Prezes Zarządu w związku z publikacjami na portalu (...) oraz (...) a także zamieszczonymi komentarzami, w tym z dnia 14 stycznia 2017 r. (wezwanie do zaniechania naruszania dóbr osobistych z dnia 30 stycznia 2017 r. – k. 54-57).

W dniu 2 lutego 2017 r. L. J. skierował do A. R. (1) pełniącego funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej spółki wniosek o zawieszenie w czynnościach B. Ź. (1) oraz wniosek o rozwiązanie z nią umowy o pracę w trybie art. 52 § 1 pkt 1 kodeksu pracy. Wniosek został uzasadniony podejrzeniem dopuszczenia się przez Prezes działania na szkodę spółki w kwocie nie mniejszej niż 8.000.000 zł poprzez umożliwienie podpisania umowy przez członka zarządu przebywającego na zwolnieniu lekarskim (pismo przewodnie – k. 61; wniosek o zawieszenie oraz o rozwiązane umowy o pracę – k. 62-63; także k. 223-226).

Tożsame wnioski zostały złożone wobec J. K. (pismo przewodnie – k. 65; wniosek o zawieszenie i rozwiązanie umowy o pracę – k. 66-67; także k. 220-222).

W dniu 5 lutego 2017 r. wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec L. J. za pomówienie na forum publicznym, złożył r.pr. J. M.. Pismo to zainicjowało wszczęcie dochodzenia w sprawie podejrzenia naruszenia Kodeksu Etyki Radcy Prawnego tj. naruszenie art. 50 ust. 1 oraz art. 52 ust. 3 Kodeksu etyki w zw. z art. 64 ust. 1

ustawy o radcach prawnych (wniosek – k. 288-288verte; postanowienie o wszczęciu dochodzenia – k. 294-295 akt XXV C 218/18).

W dniu 7 lutego 2017 r. Zarząd (...) podjął uchwałę nr (...) w sprawie potwierdzenia skuteczności czynności prawnych dokonanych w imieniu i na rzecz (...) S.A. przez L. J. działającego łącznie z Prezesem Zarządu na skutek wprowadzenia Zarządu (...) S.A. w błąd odnośnie treści pełnomocnictwa. Zgodnie z treścią uchwały, Zarząd (...) S.A. potwierdził skuteczność wszystkich czynności prawnych dokonanych w imieniu i na rzecz (...) S.A. przez mec. L. J. działającego razem z Prezesem Zarządu (...) S.A. na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez członka Zarządu (...) S.A. J. K. w okresie od dnia 18 listopada 2016 r. do dnia 30 grudnia 2016 r. (uchwała – k. 252; notarialne poświadczenie podpisów – k. 251).

W dniu 8 lutego 2017 r. mecenas wezwał Zarząd (...) S.A. w W. do zaniechania naruszania dóbr osobistych osoby fizycznej wykonującej zawód radcy prawnego. Wezwanie zostało skierowane m.in. w związku z opublikowanym w dniu 17 stycznia 2017 r. komunikatem prasowym, złożonym wnioskiem o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego oraz rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia (wezwanie – k. 139-143).

Postanowieniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w W. z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie D (...) na podstawie art. 65⁽²⁾ ust. 1 ustawy o radcach prawnych, tymczasowo zawieszono w czynnościach zawodowych r.pr. L. J.. W toku postępowania, pokrzywdzona B. Ż. (1) była reprezentowana przez adv. B. K., pokrzywdzonymi byli również J. K., J. M.. W imieniu (...) S.A. z substytucji pełnomocnika r.pr. R. H. stawiała się r.pr. K. W. (1). Wszystkie obecne na rozprawie osoby oraz ich pełnomocnicy, poparli wniosek Rzecznika Dyscyplinarnego o tymczasowe zawieszenie obwinionego w czynnościach zawodowych (postanowienie – k. 323; protokół rozprawy – k. 324-345; także – postanowienie o wszczęciu dochodzenia – k. 285-287; postanowienie o przedstawieniu zarzutów – k. 296-298; uzasadnienie – k. 299-301verte; postanowienie o zamknięciu dochodzenia – k. 302; wniosek o ukaranie – k. 303-309; protokół z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 310-331; postanowienie z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 332; uzasadnienie – k. 333-340 – akt XXV C 218/18).

Postanowieniem z dnia 21 września 2018 r. w sprawie WO (...) Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w W. utrzymał w mocy postanowienie o tymczasowym zawieszeniu radcy prawnego L. J. w czynnościach zawodowych (zeznania B. Ż. (1) – k. 591-613; zażalenie – k. 341-346; zażalenie – k. 347-355; postanowienie z dnia 21 września 2018 r. – k. 356; uzasadnienie – k. 357-370 – akt XXV C 218/18).

L. J. skierował do Prokuratury zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa za szkodę spółki na kwotę 8.000.000 zł oraz o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. (pismo z dnia 15 marca 2017 r. – k. 119-120; pismo z dnia 6 sierpnia 2018 r. – k. 302).

Wniósł również pozew o odszkodowanie w związku z niezgodnym z prawem rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia (kopia pozwu – k. 126-138).

Prokuratura Rejonowa (...) w W. na wniosek L. J., wszczęła śledztwo o sygn. PR 1Ds 501.2018 w sprawie:

1. przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariusza publicznego – zastępcę rzecznika dyscyplinarnego OIRP w W. prowadzącego postępowanie dyscyplinarne przeciwko radcy prawnemu L. J. o sygn. D (...) (RD (...)) w postaci naruszenia przepisów prawa karnego materialnego oraz procesowego oraz błędnego wydania postanowienia o ogłoszeniu zarzutów, czym działano na szkodę interesu prywatnego L. J., w W. w okresie od 6 czerwca 2017 r. do dnia 31 lipca 2018 r. tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

2. utrwalania cudzych utworów w celu ich rozpowszechniania w postaci opracowania przekazanych przez pracowników (...) S.A. na temat działalności (...) S.A. celem przedłożenia w konkursie na stanowisko Prezesa Zarządu (...) S.A. w W. w nieokreślonym czasie, lecz nie później niż do dnia 31 grudnia 2016 r. tj. o czyn z art. 117 ust. 1 ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 .

3. udzielenie korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za pośrednictwo w załatwieniu wygrania konkursu na stanowisko Prezesa (...) S.A. poprzez rekomendację na przedmiotowe stanowisko B. Ż. (1) w W. w nieokreślonym czasie, lecz nie później niż do dnia 16 lutego 2017 r. tj. o czyn z art. 230a § 1 k.k.

4. fałszywego oskarżenia radcy prawnego L. J. w postępowaniu dyscyplinarnym prowadzonym przez Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w W. nr D (...) (sygn. RD (...)) oraz zeznania nieprawdy lub zatajenia prawdy podczas zeznań mających służyć za dowód w wymienionym postępowaniu na okoliczności wykonywania obowiązków radcy prawnego oraz niszczenia dokumentów w W., w bliżej nieustalonym dniu, nie później niż dnia 6 czerwca 2017 r. tj. o czyn z art. 234 k.k. w zb. Z art. 233 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

5. przyjęcia korzyści majątkowej w związku z pełnieniem funkcji publicznej przez Prezesa Zarządu (...) S.A. w postaci bransoletki o wartości 1.000 zł w W., w nieokreślonym czasie, lecz nie później niż do dnia 31 lipca 2018 r. tj. o czyn z art. 228 § 1 k.k.

6. zniesławienia L. J. o postępowanie oraz właściwości, które mogły go poniżyć w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla wykonywania zawodu radcy prawnego, tj. o czyn z art. 212 § 1 k.k.

7. zeznanie nieprawdy podczas składania zeznań mających służyć za dowód w postępowaniu cywilnym prowadzonym przed Sądem Okręgowym w Warszawie XXV Wydział Cywilny pod sygn. XXV C 256/17 tj. o czyn z art. 233 § 1 k.k.

(zawiadomienie z dnia 7 sierpnia 2018 r. – k. 308-309).

Mecenas złożył wniosek do Prokuratury o ściganie B. Ż. (1), jej małżonka oraz syna w związku z doprowadzeniem do osiągnięcia korzyści majątkowej w związku z bezprawnym rozporządzeniem mieniem swoich rodziców w kwocie 10.500 zł poprzez zawarcie umowy pośrednictwa w wynajmie lokalu stanowiącego własność swoich rodziców, zgłosił także gotowość występowania w charakterze oskarżyciela posiłkowego. Sprawa została umorzona (zeznania B. Ż. (1) – k. 591-613).

Zarzucił również małżonkowi B. Ż. (1) naruszenie dóbr osobistych, choć ten nigdy nie rozmawiał z mecenasem i nigdy nie wypowiadał się publicznie na jego temat (zeznania B. Ż. (1) – k. 591-613).

L. J. złożył ponadto wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adw. B. K. oraz wniosek do Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów w przedmiocie wznowienia postępowania o nadanie B. Ż. (1) stopnia naukowego doktora nauk społecznych, który został odrzucony przez Komisję (pismo przewodnie – k. 316; postanowienie o wszczęciu dochodzenia dyscyplinarnego z dnia 18 września 2018 r. – k. 317; zeznania B. Ż. (1) – k. 591-613).

Postępowanie w sprawie PR 1Ds. (...) zostało zakończone postanowieniem o umorzeniu śledztwa (pismo z dnia 7 listopada 2019 r. – k. 361).

Postanowieniem z dnia 31 lipca 2020 r. zawieszono dochodzenie w sprawie 1 Ds. (...) przeciwko L. J., podejrzanemu o czyn z art. 266 § 1 k.k. i inne, wobec długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej prowadzenie postępowania – nie można było ująć podejrzanego, któremu należało ogłosić postanowienie o przedstawieniu i uzupełnieniu zarzutów oraz przesłuchać go (postanowienie o zawieszeniu dochodzenia z dnia 31 lipca 2020 r. – k. 701).

Postanowieniem z dnia 8 października 2020 r. Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w W. uchylił postanowienie z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie D (...) o tymczasowym zawieszeniu r. pr. L. J. w czynnościach zawodowych. Sąd stwierdził, że o ile w czasie, gdy zawieszenie obwinionego w czynnościach zawodowych było uzasadnione z uwagi na wagę postawionych zarzutów w początkowej fazie postępowania dyscyplinarnego przed sądem dyscyplinarnym, to w sytuacji, gdy postępowanie to toczy się już od przeszło trzech lat, a ostatnia rozprawa dyscyplinarna miała miejsce przeszło rok temu, to zawieszenie obwinionego w czynnościach zawodowych utraciło swój tymczasowy charakter (postanowienie – k. 432; także k. 391; uzasadnienie – k. 392-394 akt XXV C 218/18).

Postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie III K 390/19 na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. umorzono postępowanie karne z oskarżenia prywatnego L. J. przeciwko oskarżonym K. W. (1) oraz R. H. o czyny z art. 212 § 1 k.k. w zb. z art. 216 § k.k. (postanowienie – k. 472).

Od czasu zwolnienia mecenas z pracy, byli pracownicy lub członkowie zarządu wielokrotnie odbierają pisma w wielu sprawach wytaczanych przez L. J., zdarza się, że kilka razy w każdym miesiącu. Są to procesy cywilne, karne, postępowania dyscyplinarne oraz prywatne akty oskarżenia w stosunku do zawodowych prawników. Tylko w stosunku do B. Ż. (1) zainicjował 14 postępowań. Podsumowując godziny spędzone przez B. Ż. (1) w sądach i prokuraturach, suma wynosiłaby miesiąc pracy przy przyjęciu 8 godzinnego dnia pracy, nie wliczając w to spotkań z prawnikami, pisania pism i odpowiedzi. W toku jednego z postępowań karnych zawisłego przed Sądem Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie pod sygn. V K 2363/20 L. J. został skierowany na badania psychiatryczne z uwagi na wątpliwości co do jego poczytalności (zeznania J. K. – k. 586-589; zeznania B. Ż. (1) – k. 591-613; zeznania A. B. (1) – k. 685-688).

Wszystkie sprawy zainicjowane przez L. J., zostały umorzone przez Prokuraturę. Podwyższenie kapitału zakładowego spółki nigdy nie zostało zakwestionowane przez żadne organy (zeznania B. Ż. (1) – k. 591-613; zeznania A. B. (1) – k. 685-688).

Ostatecznie, L. J. został pozbawiony prawa wykonywania zawodu radcy prawnego wyrokiem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 10 lutego 2021 r. w sprawie (...). Toczyło się przeciwko niemu wiele postępowań dyscyplinarnych (zeznania J. K. – k. 586-589; zeznania B. Ż. (1) – k. 591-613; zeznania A. B. (1) – k. 685-688).

Aktualnie funkcję Prezesa Zarządu (...) S.A. pełni A. K. (okoliczność bezsporna).

Stan faktyczny w powyższym kształcie, został przez Sąd ustalony na podstawie dowodów z dokumentów oraz wydruków, złożonych do akt niniejszej sprawy oraz zeznań przesłuchanych w sprawie świadków. Dokumenty, ich kopie oraz wydruki nie były kwestionowane co do ich autentyczności, Sąd zaś nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Sąd dopuścił ponadto dowód z akt postępowania dyscyplinarnego toczącego się przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym OIRP w W. o sygn. D (...), dołączonych do akt XXV C 218/18, choć w newralgicznych kwestiach, ich kopie zostały dołączone do akt niniejszej sprawy.

Sąd dopuścił na podstawie art. 271¹ k.p.c. dowód z pisemnych zeznań świadków (k. 474-476):

1. W. K.; zeznania – k. 544-546 – świadek nie pamiętał szczegółowo wszelkich okoliczności istotnych dla sprawy, co było wiarygodne biorąc pod uwagę upływ czasu. Niemniej, świadek potwierdził treść notatki służbowej z dnia 16 stycznia 2017 r. i w tym zakresie stanowiły one źródło dowodowe w sprawie
2. M. M.; zeznania – k. 628-631 – zeznania świadka Sąd ocenił jako wiarygodne, jedynie w części stanowiły źródło dowodowe bowiem z jego relacji wynikało, że nie był świadkiem zdarzeń, których dotyczyły pytania
3. A. N.; zeznania – k. 559-561 – zeznania świadka Sąd ocenił w całości za wiarygodne. Sąd miał na uwadze, iż także w stosunku do świadka pozwany formułował zarzuty (w tym o pobicie na zlecenie zarządu (...) S.A.), niemniej, zeznania świadka były szczerze w odbiorze i obiektywne, a nadto w całości znajdowały potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym
4. B. Ż. (1); zeznania – k. 591-613 – relację świadka Sąd ocenił w całości jako wiarygodną. Sąd miał na uwadze, iż świadek niewątpliwie jest osobiście zaangażowana emocjonalnie w niniejszej sprawie, niemniej, zeznania te były szczerze w odbiorze, bardzo szczegółowe, co w ocenie Sądu świadczyło o chęci wytłumaczenia każdego najmniejszego wątku i motywacji, jaka kierowała świadkiem m.in. w kwestii zlecenia prywatnych spraw pozwanemu. Co jednak

najistotniejsze, relacja świadka znajdowała w pełni pokrycie w pozostałym materiale dowodowym, nie tylko w postaci dokumentacji ale także zeznań świadków

5. J. K.; zeznania – k. 586-589 – Sąd ocenił relację świadka, analogicznie jak zeznania B. Ż. (1). Ponownie należy podkreślić, że relacja ta była zbieżna z pozostałymi dowodami i brak było dowodów przeciwnych, by podważyć jej wiarygodność

6. A. B. (1); zeznania – k. 685-688 – zeznania świadka były dla Sądu wiarygodne, właściwie miały jednak pomocnicze znaczenie – potwierdzały w całości dokonane już w sprawie ustalenia

7. S. K.; zeznania – k. 677-579 – zeznania świadka w zasadzie nie miały w sprawie znaczenia, jedyna okoliczność jaka z nich wynikała potwierdzała fakt braku publicznego formułowania przez pozwanego zarzutów dotyczących jego mobbingu przed zdarzeniami objętymi podstawą faktyczną powództwa. Poza tym, świadek nie miała wiedzy istotnej dla sprawy

8. E. G.; zeznania – k. 553-555 – ostateczna ocena zeznań świadka, musiała mieć na względzie niewątpliwie emocjonalny stosunek do okresu pracy wykonywanej na rzecz powoda w związku z okolicznościami zwolnienia świadka z pracy, stąd jej relacja musiała zostać oceniona z ostrożnością. Świadek sama ponadto przyznała, że jej wiedza czy opinie oparte są jedynie na domysłach i jednostronnych wypowiedziach pozwanego i nigdy nie była obecna na żadnym spotkaniu, w którym udział brał pozwany oraz Zarząd spółki. Ostatecznie Sąd uznał, iż zeznania świadka mogły stanowić podstawę czynienia ustaleń w zakresie, w jakim potwierdzały treść jej notatki służbowej – wówczas wiedza świadka była pełna i nie pozostawała w negatywnym nastawieniu do żadnej ze stron procesu

9. T. G.; zeznania – k. 527-528 – zeznania świadka zostały w całości pominięte jako niemające istotne znaczenia dla sprawy – na większość pytań świadek nie udzielił odpowiedzi powołując się na art. 6 ustawy Prawo o adwokaturze

10. W. S.; zeznania – k. 691-694 – zeznania świadka Sąd ocenił jako wiarygodne i z pełni zbieżne z pozostałym relacjami. Należy jednak podkreślić, że miały one charakter pomocniczy, bowiem nie wniosły niczego nowego dla ustaleń istotnych w sprawie, jedynie potwierdzały te, już dotychczas dokonane. Świadek nie posiadał także wiedzy w pełnym zakresie zadanych mu pytań.

11. P. Ś.; zeznania – k. 568-573 – w ocenie Sądu, zeznania świadka zasługiwały na ocenie ich w całości jako wiarygodnych. Co prawda świadek negatywnie ocenia osobę i postawę pozwanego, niemniej treść jego relacji była w całości zbieżna z pozostałym materiałem dowodowym, zarówno w postaci dokumentacji jak i zeznań świadków. Sąd nie znalazł więc podstaw, by kwestionować ich wiarygodność w jakimkolwiek zakresie, zwłaszcza, że świadek był osobą bezpośrednio obecną w czasie zdarzeń, mających znaczenie w sprawie i miał na temat szczegółowa wiedzę. Sąd pominął zeznania świadka jedynie w tym zakresie, w jakim wypowiadał własne oceny czy opinie – ocena czy zachowanie pozwanego mogło naruszyć dobra osobiste, leży w gestii Sądu Orzekającego w sprawie

12. R. K.; zeznania – k. 578-578verte – świadek nie miał żadnej wiedzy istotnej w sprawie, stąd zostały one w całości pominięte

13. M. S. (1); zeznania – k. 564-565 – zeznania świadka stanowiły źródło dowodowe w sprawie w zakresie dotyczącym zachowania Prezes Zarządu oraz członków Zarządu w miejscu pracy, jako w tym zakresie wiarygodne. W pozostałej natomiast części, świadek nie miała w sprawie wiedzy

14. M. R.; zeznania – k. 550 – zeznania świadka nie ujawniły żadnych istotnych okoliczności w sprawie

15. B. J.; zeznania – k. 616-618 – wiarygodne, źródło dowodowe na okoliczność zachowań członków Zarządu oraz Prezes Zarządu w czasie sprawowania funkcji w spółce

16. S. G.; zeznania – k. 635 – nie udzielił odpowiedzi na zadane mu pytania, odsyłając do opublikowanych przez siebie tekstów

17. G. R. – świadek oświadczył, że nie posiada żadnej wiedzy w sprawie – k. 655

18. A. S. – z informacji udzielonej w dniu 10 maja 2021 r. wynikało, iż świadek na podstawie art. 3 ust. 3-6 ustawy o radcach prawnych, zobowiązany jest do zachowania tajemnicy adwokacko-radcowskiej (k. 581), w związku z czym nie udzielił odpowiedzi na zadane mu pytania

19. B. Ś. – z informacji udzielonej w dniu 30 kwietnia 2021 r. wynikało, że osoba taka nie istnieje i jest to alias dziennikarski, pod którym teksty publikowała cała redakcja portalu natemat.pl i nie było możliwe ustalenie, kto zamieścił tekst na portalu (k. 540).

Sąd pominął dowód z zeznań świadków: A. B. (3), J. S. (3) i M. S. (2) na podstawie art. 235² §1 pkt 4 i 6 k.p.c. z uwagi na brak wskazania adresów świadków, co uniemożliwiało przeprowadzenie dowodu w tym zakresie.

W pozostałym zakresie, Sąd pominął pozostałe dowody ponad te dotychczas przeprowadzone na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 i 3 k.p.c. (k. 696verte). Wskazać należy, że dotychczas szeroko przeprowadzone postępowanie dowodowe, w tym przeprowadzony dowód z licznych świadków, pozwolił w pełnym zakresie ustalić okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, pozwalające na jej rozstrzygnięcie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo (...) S.A. w W. zasługiwało na częściowe uwzględnienie, natomiast powództwo wzajemne L. J. podlegało w całości oddaleniu.

Dla jasności wyводу, w pierwszej kolejności Sąd odniesie się do powództwa wywiedzonego przez (...) S.A. w W. (dalej także: (...) S.A., Radio, spółka, powód) przeciwko pozwanemu L. J.. W ramach tego powództwa, powód domagał się na podstawie art. 23 k.c., 24 k.c. oraz art. 448 k.c. nakazania pozwanemu złożenia oświadczenia o sprecyzowanej w pozwie treści oraz zasądzenia kwoty 50.000 zł na cel społeczny.

Wedle brzmienia art. 24 § 1 k.c., ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Dyspozycja art. 23 k.c. przewiduje, że dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. W doktrynie i orzecznictwie wyraża się przy tym jednolity pogląd, iż katalog dóbr osobistych sformułowany w art. 23 k.c. ma charakter otwarty.

Ochrona przewidziana w przepisie art. 24 k.c. jest uzależniona od spełnienia dwóch przesłanek, tj. zagrożenia lub naruszenia dobra osobistego oraz bezprawności działania osoby naruszającej cudze dobro. Pierwszą z tych przesłanek musi wykazać powód jako podmiot żądający ochrony, natomiast ciężar wykazania, że określone zachowanie nie może być uznane za bezprawne spoczywa na pozwanym, wobec wynikającego z treści przepisu art. 24 k.c. domniemania bezprawności działania naruszcziela. Przesłanka bezprawności ujmowana jest szeroko, za bezprawne uznaje się każde zachowanie sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego. Bezprawnym jest każde działanie naruszające dobra osobiste jeżeli nie zachodzi żadna z okoliczności usprawiedliwiających takie działanie. Do okoliczności, które mogą wyłączać bezprawność działania zalicza się: działanie w ramach porządku prawnego, czyli dozwolone przez obowiązujące przepisy prawa, działanie związane w wykonywaniem prawa podmiotowego, działanie za zgodą

pokrzywdzonego oraz działanie w obronie uzasadnionego interesu społecznego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 października 1989 r., II CR 419/89 OSPiKA 190/11-12/377).

Zaznaczyć należy, iż przesłanką konieczną dla uzyskania ochrony naruszonych dóbr osobistych jest bezprawność działania naruszającego te dobra - co wynika jednoznacznie z treści przywołanego wyżej przepisu. Jednocześnie ustawodawca w sposób szczególny ukształtował ciężar dowodowy w procesie o ochronę dóbr osobistych, wprowadzając zasadę domniemania bezprawności naruszeń tych dóbr.

Powołane wyżej przepisy nie zawierają definicji dobra osobistego. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem doktryny pod pojęciem dóbr osobistych rozumie się wartości o charakterze niemajątkowym, wiążące się z osobowością człowieka, uznane powszechnie w społeczeństwie (por. m.in. S. Rudnicki, Ochrona dóbr osobistych na podstawie art. 23 i 24 k.c. w orzecznictwie Sądu najwyższego w latach 1985-1991, PS 1992, nr 1, s. 34; Z. Radwański, Prawo cywilne – część ogólna, Warszawa 2005, s. 161).

Wprawdzie katalog dóbr osobistych określony przez ustawodawcę ma charakter otwarty, to jednak zgodnie z utrwalonym w judykaturze i orzecznictwem poglądem musi on mieć charakter obiektywny. Należało więc zweryfikować, czy dobra osobiste, na naruszenie których powoływał się powód, rzeczywiście mu przysługują.

Pod pojęciem dobrego imienia (czci w znaczeniu zewnętrznym) rozumie się oczekiwanie szacunku ze strony innych ludzi. Naruszenie dobrego imienia polega na pomówieniu o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć tę osobę w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności. Może tu chodzić zarówno o rozpowszechnianie wiadomości określonej treści, która stanowi zarzut pod adresem jednostki, jak i wyrażanie ujemnej oceny jej działalności. Cześć, dobre imię i dobra sława człowieka są pojęciami obejmującymi wszystkie dziedziny życia osobistego, zawodowego i społecznego. Naruszenie czci może więc nastąpić zarówno przez pomówienie o ujemne postępowanie w życiu osobistym i rodzinnym, jak i przez zarzucenie niewłaściwego postępowania w życiu zawodowym naruszające dobre imię danej osoby i mogące narazić ją na utratę zaufania potrzebnego do wykonywania zawodu lub innej działalności (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 09 października 2002 r., sygn. akt IV CKN 1402/00).

Wymienione w art. 23 k.c. dobro osobiste w postaci tajemnicy korespondencji mieści się w szeroko rozumianym prawie komunikowania się, jest jednak odrębnym dobrem osobistym o znacznie węższym zakresie. Każda korespondencja, a więc przekaz informacji, jest co do zasady tajna, o ile z wyraźnej lub dorozumianej woli nadawcy, przepisu ustawy lub zwyczaju nie wynika co innego. Nie ma znaczenia, do kogo była skierowana (osoba fizyczna, urząd itd.). Ochrona tajemnicy korespondencji przysługuje osobie, do której korespondencja jest skierowana (adresatowi), jak i autorowi korespondencji (nadawcy), nie tylko wobec osób trzecich, ale także w relacjach między adresatem a nadawcą. Ochrona odnosi się do korespondencji, która dotarła do adresata, jak również takiej, która została wysłana albo przygotowana do wysyłki. Różne mogą być postacie naruszenia tajemnicy korespondencji, co częściowo zależy od rodzaju (formy) korespondencji. Naruszenie może polegać na zapoznaniu się z treścią korespondencyjnego przekazu skierowanego do innej osoby, uniemożliwieniu dojścia korespondencji do adresata, ukryciu, zniszczeniu korespondencji, z którą adresat się nie zapoznał, podsłuchiowaniu rozmów telefonicznych (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach - V Wydział Cywilny z dnia 19 października 2020 r. V ACa 159/18, Sip Legalis).

Niewątpliwie, ówczesnej Prezes Zarządu powodowej spółki, przysługiwało dobro osobiste w postaci dobrego imienia czy tajemnicy korespondencji.

Art. 43 k.c. przewiduje natomiast, że przepisy o ochronie dóbr osobistych osób fizycznych stosuje się odpowiednio do osób prawnych. Zgodnie z tezą Sądu Najwyższego zawartą w wyroku z dnia 14 listopada 1986 r. (sygn. II CR 295/86) dobra osobiste osób prawnych - to wartości niemajątkowe, dzięki którym osoba prawna może funkcjonować zgodnie ze swym zakresem działań (art. 43 w związku z art. 23 k.c.).

Akcentowanie w orzecznictwie zewnętrznego postrzegania sfery niemajątkowych wartości osoby prawnej prowadzi do eksponowania takich dóbr osobistych osób prawnych, jak: dobre imię (renoma, prestiż, autorytet, opinia

handlowa, marka, czy ugruntowana pozycja) i oderwania się zarazem od subiektywnych elementów odczuwania charakterystycznych dla definicji dóbr osobistych osób fizycznych. W konsekwencji to właśnie kryterium zewnętrznego postrzegania (kryterium obiektywne) jest najczęściej brane pod uwagę przy konstruowaniu katalogu dóbr osobistych osoby prawnej, a także przy objaśnianiu istoty jego naruszenia (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie - V Wydział Cywilny z dnia 3 września 2020 r. sygn. V ACa 29/20, Sip L.).

W innym z judykatów wskazano, że w odniesieniu do osoby prawnej niewątpliwie można mówić o jej dobrym imieniu, reputacji, wizerunku. Dobre imię osoby prawnej, to opinia, jaką mają o niej inne osoby z uwagi na zakres działalności tej osoby – jest to dobro osobiste, odnoszące się do zewnętrznego postrzegania danej osoby prawnej. Dobre imię osoby prawnej naruszają wypowiedzi, które, obiektywnie oceniając, przypisują osobie prawnej niewłaściwe postępowanie mogące spowodować utratę do niej zaufania potrzebnego do prawidłowego jej funkcjonowania w zakresie swych zadań (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie - I Wydział Cywilny z dnia 25 lipca 2018 r., sygn. I ACa 79/18, Sip L.).

Osoby prawne mogą domagać się ochrony czci w jej aspekcie zewnętrznym (dobrego imienia), określanym wówczas mianem renomy, reputacji lub dobrej sławy osoby prawnej lub prowadzonego przez nią przedsiębiorstwa. Dobre imię osoby prawnej to dobra opinia, jaką mają o niej inne podmioty w związku z zakresem prowadzonej działalności lub inaczej ogół pozytywnych wyobrażeń i ocen (m.in. konsumentów) o produktach lub usługach danego przedsiębiorstwa. Naruszenie dobrego imienia osoby prawnej może nastąpić m.in. w razie postawienia zarzutów nierzetelnego wypełniania zobowiązań publicznoprawnych i prywatnoprawnych, wchodzenia przez osoby piastujące funkcję organów w relacje rodzące podejrzenie korupcji, nietransparentne, itp. (tak z kolei: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie w z dnia 13 kwietnia 2021 r. , sygn. I ACa 93/21, Sip Lex).

W tym kontekście powoda spółka powoływała się ona na takie dobra osobiste jak wizerunek spółki, reputacja czy dobre imię, co było prawidłowe oczywiście mając na uwadze specyfikę ich rozumienia w odniesieniu do osoby prawnej.

Przechodząc do dalszych rozważań, kolejną kwestią, którą należało wyjaśnić, była kwestia legitymacji procesowej czynnej. Wskazać bowiem należy, że w zasadzie większość zarzutów, z którymi spółka łączyła naruszenie jej dóbr osobistych, była związana z osobą Prezesa Zarządu, B. Ż. (1).

W judykaturze podnosi się, że nie można założyć, iż każda publikacja informująca o nagannym zachowaniu prezesa spółki, godzi w dobre imię samej spółki. Tylko w szczególnych sytuacjach imienna krytyka osoby fizycznej może być odniesiona bezpośrednio do osoby prawnej, w której organach zasiada krytykowana osoba fizyczna. W szczególności, za krytykę osoby prawnej może być uznana krytyka pod adresem jej organów, gdy jednocześnie nie wskazano nazwisk osób fizycznych pełniących te funkcje. Nie można też wykluczyć sytuacji, kiedy dane określenia jednocześnie godzą w imię osób fizycznych działających jako organ osoby prawnej oraz w dobre imię tej osoby prawnej (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie - I Wydział Cywilny z dnia 7 maja 2021 r., sygn. I ACa 124/21, Sip L.).

Zgodnie natomiast z innym poglądem, negatywne wypowiedzi na temat osób wchodzących w skład organów osoby prawnej lub pracowników tej osoby prawnej mogą prowadzić do naruszenia reputacji samej osoby prawnej. W wyroku z dnia 9 maja 2002 r., II CKN 642/00 Sąd Najwyższy przyjął, że posądzenie o korupcję urzędników wymienionej z nazwy gminy, gdy nie wymieniono jednocześnie nazwisk tych urzędników, godzi przede wszystkim w dobre imię samej gminy. Natomiast w wyroku z dnia 10 listopada 2005 r., V CK 314/05, podzielając ten pogląd, Sąd Najwyższy stwierdził, że sformułowanie, iż "wskutek braku gospodarności i należytego nadzoru ze spółdzielni wypływa rzeka pieniędzy", zawiera krytyczną ocenę działań organów powodowej spółdzielni, to jednak skoro osoba prawna działa przez swoje organy, to w konsekwencji zarzuty kierowane wobec tych organów są zarzutami kierowanymi pod adresem samej osoby prawnej. Takie zarzuty godzą w dobre imię samej spółdzielni. Pogląd ten został podzielony w wyroku z dnia 14 maja 2009 r., I CSK 440/08 (powołane za: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie – I Wydział Cywilny z dnia 2 lutego 2011 r., sygn. I Aca 909/10, Sip L.).

Dobra osobiste osoby prawnej nie mogą być jednak łączone jedynie z organami tej osoby, ponieważ nie wypełniają one substratu osobowego osoby prawnej. Dóbr osobistych osoby prawnej nie należy również łączyć z poszczególnymi osobami fizycznymi, tworzącymi substrat osobowy osoby prawnej. Istotą osoby prawnej jest bowiem to, że jest

ona odrębnym podmiotem prawa, wobec czego naruszenie dobra osobistego osoby prawej dotyka całości substratu osobowego, a nie niektórych tylko wchodzących w jego skład osób fizycznych (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie - V Wydział Cywilny z dnia 11 czerwca 2019 r. sygn. V ACa 493/18, Sip L.).

Akceptując powyższe poglądy, w ocenie Sądu należało więc rozważyć, czy komentarze i wypowiedzi pozwanego, mogły naruszać dobra osobiste spółki, czy jedynie jej Prezes Zarządu jako osoby fizycznej. Dla jasności wyводу, Sąd odniesienie się poniżej, do każdego z zachowań pozwanego, które podlegały ocenie pod kątem art. 23 i 24 k.c.

I tak, do naruszenia dóbr osobistych powoda miało dojść poprzez:

1. zamieszczenie obraźliwego wpisu pod artykułem „Ruszył proces J. S. (1)”, na portalu (...) (stosowanie mobbingu, sugerowanie problemów ze zdrowiem psychicznym)
2. agresję słowną kierowaną pod adresem Zarządu w obecności innych pracowników (...) S.A. w dniu 16 stycznia 2017 r. (zlecenie prowadzenia prywatnych spraw, sugerowanie choroby psychicznej Prezes)
3. wypowiedzi pozwanego zawarte w publikacjach internetowych na portalach (...) oraz (...) oraz komentarzach pod nimi:
 - w dniu 17 stycznia 2017 r. „Z polskiego radia odszedł szef wydziału prawnego, zarzuca prezes firmy awanturnictwo o agresję słowną”; „Szef wydziału prawnego (...) odchodzi z pracy. Opowiada o trudnej współpracy z prezes (...)”
 - w dniu 18 stycznia 2017 r. „Były szef wydziału prawnego (...): zarząd zlecał mi prywatne sprawy, straszenie procesem nieprofesjonalne”(współpraca z Zarządem, agresywne zachowania, sposób zarządzania ludźmi, mobbing, okoliczności wypowiedzenia umowy o pracę, zmuszanie do wykonywania obowiązków niemieszczących się w granicach umocowania, sugerowanie zaburzeń psychicznych Prezes)
4. pomawianie Zarządu spółki o działanie na szkodę (...) S.A. poprzez wyrządzenie szkody w kwocie nie mniejszej niż 8.000.000 zł
5. wysłanie wezwań do zapłaty w sposób naruszający dobro osobiste w postaci tajemnicy korespondencji.

Przytaczając dla przypomnienia komentarz opublikowany w dniu 14 stycznia 2017 r.: „Po karczemnej awanturze wywołanej w dniu 10.01.2017r. przez p. B. Ż. (1) – Prezesa Zarządu (...) S.A. w jej gabinecie w siedzibie (...) S.A. w W. (noszącej znamiona mobbingu wobec mojej osoby – L. J. – Kierownik Wydziału Prawnego (...) S.A.) natychmiast złożyłem wypowiedzenie umowy o pracę, z tego powodu. Z dniem 13.01.2017r. Zarząd (...) S.A. zwolnił mnie z obowiązku świadczenia pracy. Po wielokrotnych przypadkach awanturnictwa i agresji słownej wobec mnie i innych pracowników (...) S.A. ze strony p. B. Ż. (1) – Prezesa Zarządu (...) S.A. zachodzą uzasadnione przesłanki do złożenia przeciwko Zarządowi (...) S.A. pozwu o mobbing, przemoc słowną stosowaną przez p. B. (...)Ż. wobec mnie oraz wobec innych pracowników (...) S.A. Postawa p. B. B. Ż. (1) nie licuje z wizerunkiem (...) S.A., a wywołane przez nią karczemne awantury i wykrzykiwanie wobec pracowników (...) S.A. uzasadniają podejrzenie o jej kłopotach ze zdrowiem psychicznym”.

Z powyższego jasno więc wynika, iż Prezes Zarządu była powoływana zarówno w kontekście pełnionej przez nią funkcji, ale także jej nazwiska.

W orzecznictwie podkreśla się, że do naruszenia dobra osobistego w postaci dobrego imienia osoby prawnej dochodzi najczęściej przez rozpowszechnianie wiadomości, przez które formułowane są zarzuty lub ujemne oceny odnoszące się do tego podmiotu, dotyczące jego funkcjonowania na płaszczyźnie relacji gospodarczych i działalności związanej z jego profilem. Chodzi z reguły o przedstawienie tego podmiotu w negatywnym świetle, przypisanie mu sposobu działania, cech czy właściwości, które mogą narazić na utratę zaufania potrzebnego do prowadzenia działalności. Naruszeniem

tak pojmowanych dóbr jest przekazanie informacji o takim postępowaniu, które w odbiorze społecznym wiąże się z ujemną oceną. Dobre imię może więc naruszyć każda wypowiedź, która niesie treści informacyjne o wydźwięku pejoratywnym. Chodzi więc o wyrażoną na temat danego podmiotu krytyczną ocenę lub podanie negatywnych faktów rzutuujących na sposób jego postrzegania przez otoczenie lub opinię publiczną lub inne podmioty pozostające z nią w jakichkolwiek relacjach (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie - I Wydział Cywilny z dnia 22 lutego 2019 r., sygn. I ACa 1752/17, Sip L.).

W ocenie Sądu, sugerowanie przez pozwanego „uzasadnionego podejrzenia” choroby psychicznej czy „kłopotów ze zdrowiem psychicznym” niewątpliwie godziły w dobra osobiste B. Ż. (1). Tematyka chorób psychicznych w dalszym ciągu postrzegana jest przez społeczeństwo jako temat tabu, stosunkowo niewielka jego część otwarcie mówi o tego rodzaju dolegliwościach, które w większości nie są zrozumiałe przez ogół społeczeństwa. Można stwierdzić, że społeczeństwo nie ma wiedzy w tym temacie, osoby z zaburzeniami psychicznymi spotykają się z dystansem, podchodzi się do nich z ostrożnością czy brakiem akceptacji. Formułowanie przez pozwanego tego rodzaju uwag, nie tylko miało jednoznacznie pejoratywne znaczenie, ale także miało na celu zdyskredytowanie B. Ż. (1), jej ośmieszenie, zwłaszcza, iż informacja ta została podana na portalu internetowym, a więc była dostępna dla nieograniczonego kręgu odbiorców. Pozwany nie kierował się żadnym interesem społecznym formułując swoje wypowiedzi, jego celem nie było np. uchronienie przed ewentualnym zatrudnieniem na ważnym eksponowanym stanowisku osoby z zaburzeniami psychicznym, lecz służyło ono wyłącznie zdyskredytowaniu jej osoby. Słusznie wypowiedział się w jednym z judykatów Sąd Apelacyjny w Białymstoku, iż krytyka nie może być napastliwa, podyktowana względami osobistej animozji i zmierzać do zniszczenia lub ośmieszenia przeciwnika. Dopuszczalna krytyka nie może odbywać się w sposób godzący w cześć, godność, wizerunek i inne dobra osobiste osoby fizycznej lub dobra osobiste osoby prawnej. Nie ma przy tym podstaw do przyjmowania, iż swoboda wypowiedzi usprawiedliwia naruszenia dóbr osobistych przez przekazywanie informacji niezgodnych rzeczywistością, czy też bezpodstawnie krzywdzących ocen, nawet gdyby istniał spór pomiędzy podmiotem wypowiadającym się i wymienianym przez niego (wyrok z dnia 30 stycznia 2019 r., sygn. I ACa 647/18, Sip L.). Wskazać należy, że sfera zdrowia każdego człowieka, a w szczególności zdrowia psychicznego, jest najbardziej wrażliwą, osobistą sferą życia i upublicznianie informacji w tym zakresie, szczególnie stanowiących jedynie domysły, podejrzenia (niczym nie oparte), jest rażącym naruszeniem dóbr osobistych.

W orzecznictwie zresztą podkreślono, że podanie informacji o skierowaniu na przymusowe leczenie psychiatryczne jest naruszeniem prywatności, podanie takiej nieprawdziwej informacji – również naruszeniem dobrego imienia i godności powoda. Osoba skierowana na przymusowe leczenie psychiatryczne jest zwykle postrzegana jako nieźrównoważona, budząca obawę, a w najlepszym razie litość, ewentualnie nawet zagrażająca otoczeniu. Informacja o takim skierowaniu nie jest pozytywna ani neutralna, lecz ma wydźwięk pejoratywny, zwłaszcza gdy podana jest w formie sensacji (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie - V Wydział Cywilny z dnia 7 sierpnia 2019 r., sygn. V ACa 411/18, Sip L.).

Jak wykazało postępowanie dowodowe, B. Ż. (1) nigdy nie leczyla się psychiatrycznie, nie przyjmowała leków, pomyślnie przeszła badania psychiatryczne w toku procedury uzyskania poświadczenia bezpieczeństwa i żaden z licznych świadków nigdy nie zauważył, by przejawiała jakiegokolwiek zachowania mogące sugerować tego rodzaju zaburzenia. Zarzuty pozwanego nie miały najmniejszej podstawy i w ocenie Sądu zostały sformułowane wyłącznie w obliczu zwolnienia go z pracy i były jedynie wyrazem przyjętej przez niego szeroko zakrojonej taktyki zdyskredytowania wszystkich osób, które w jakikolwiek sposób w jego mniemaniu mu zaszkodziły.

Niemniej, Sąd doszedł do przekonania, iż wypowiedzi pozwanego sugerujące kłopoty B. Ż. (1) ze zdrowiem psychicznym, mogły być podstawą – zresztą w pełni uzasadnionego, powodztwa o naruszenie jej dóbr osobistych, jako osoby fizycznej. Okoliczności te odnosiły się bowiem ściśle do osoby B. Ż. (1), nie zaś do powodowej spółki jako odrębnego podmiotu i w ocenie Sądu nie miały związku z jego działalnością. Do analogicznych wniosków należało dojść w związku z zarzutami agresywnego czy awanturniczego zachowania się. Także bowiem te zarzuty, odnoszą się ściśle do osób, których dotyczą i nie mogą być postrzegane przez pryzmat wizerunku czy renomy spółki – świadczą one wyłącznie o osobie, nie firmie. Z tych względów, jako że powodztwo zostało wytoczone przez spółkę, w zakresie w jakim podstawa żądań związana była z wypowiedziami pozwanego dotyczącymi stanu zdrowia psychicznego B. Ż. (1)

oraz agresywnych i awanturniczych zachowań, podlegało oddaleniu z uwagi na brak legitymacji procesowej czynnej po stronie powodowej. Legitymacja procesowa jest bowiem materialnoprawną kwalifikacją strony i pozostaje w ścisłym związku z przedmiotem rozstrzygnięcia sądowego co do istoty sprawy. Otóż, aby ochrona prawna mogła być przez sąd udzielona, z żądaniem jej udzielenia musi wystąpić osoba do tego uprawniona. Tym uprawnieniem jest właśnie legitymacja procesowa czynna, analogicznie legitymacja procesowa bierna oznacza, że powództwo zostało skierowane przeciwko właściwemu podmiotowi.

W literaturze i orzecznictwie podkreśla się, że skoro legitymacja procesowa jest przesłanką merytoryczną, o której istnieniu przesądzają przepisy prawa materialnego, mające zastosowanie w konkretnym stanie faktycznym, nie zaś przepisy procesowe, jej brak nie prowadzi do odrzucenia pozwu lecz do oddalenia powództwa (tak też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 06 kwietnia 2004 r., I CK 628/03, Sip Lex nr 500174).

Odmienne natomiast należało ocenić sformułowany przez pozwanego zarzut mobbingu. Zgodnie z treścią art. 94³ § 1 kodeksu pracy, pracodawca jest obowiązany przeciwdziałać mobbingowi. Mobbing oznacza działania lub zachowania dotyczące pracownika lub skierowane przeciwko pracownikowi, polegające na uporczywym i długotrwałym nękanii lub zastraszaniu pracownika, wywołujące u niego zaniżoną ocenę przydatności zawodowej, powodujące lub mające na celu poniżenie lub ośmieszenie pracownika, izolowanie go lub wyeliminowanie z zespołu współpracowników (§ 2).

Obowiązek pracodawcy przeciwdziałania mobbingowi nie może ograniczać się jedynie do przypadków stwierdzonych zachowań mobbingowych. Obowiązek ten polega na działaniach zmierzających do tego, by mobbing nie wystąpił. Chodzi więc o podejmowanie środków zapobiegawczych. Przeciwdziałanie mobbingowi powinno być zarówno realne, jak i efektywne. Pracodawca odpowiada nie tylko za krzywdę będącą skutkiem jego własnych działań, ale także za zaniechanie dążenia do wyeliminowania mobbingu (na tym polega obowiązek przeciwdziałania mobbingowi). Podmiotem ponoszącym odpowiedzialność za mobbing na podstawie przepisów prawa pracy jest pracodawca. Nie ma przy tym znaczenia, czy mobberem (osobą stosującą mobbing) był pracodawca czy też pracownik. Adresatem roszczeń wywodzonych z art. 94³ k.p. jest zawsze podmiot zatrudniający. Z wykładni systemowej wynika, że odpowiedzialność odszkodowawcza pracodawcy (przewidziana art. 94³ § 3-4 k.p.) jest skutkiem naruszenia obowiązku przeciwdziałania mobbingowi (art. 94³ § 1 k.p.) (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 października 2020 r., I PK 55/19, S. Lex).

Kodeks pracy zobowiązuje pracodawcę do przeciwdziałania mobbingowi. Nie chodzi przy tym jedynie o to, by sam nie stawał się mobberem, ale musi ponadto eliminować przypadki występowania tej patologii między swymi podwładnymi. W wyroku z 21.4.2015 r. (II PK 149/14, Legalis) Sąd Najwyższy podkreślił, że obowiązek przeciwdziałania mobbingowi nie polega jedynie na działaniach dotyczących przypadków wystąpienia tego zjawiska, ale również na działaniach zapobiegawczych, które powinny być realne i efektywne. Niezależnie bowiem od tego, kto jest sprawcą mobbingu, odpowiedzialność za jego wystąpienie w zakładzie pracy ponosi zawsze pracodawca.

Podstaw prawnych obowiązku pracodawcy przeciwdziałania mobbingowi można poszukiwać – poza art. 94⁽³⁾ § 1 k.p. – również w art. 11⁽¹⁾ k.p., nakładającym na pracodawcę obowiązek szanowania godności i innych dóbr osobistych pracownika, a także w: art. 15 k.p. – nakładającym na pracodawcę obowiązek zapewnienia pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, art. 94 pkt 10 k.p. – zobowiązującym pracodawcę do wpływania na kształtowanie w zakładzie pracy zasad współzycia społecznego, czy wreszcie art. 207 § 1 k.p. – obciążającym pracodawcę odpowiedzialnością za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie pracy (por. wyr. SA w Katowicach z 15.12.2006 r., III APa 170/05, OSA w Katowicach 2007, Nr 3, poz. 4) (powołane za: Kodeks pracy. Komentarz, red. dr hab. Krzysztof Walczak, rok 2021, wyd. 32, Sip Legalis).

Zarzut mobbingu, jakkolwiek jego sprawcą miała być B. Ż. (1), odnosił się bezpośrednio do powodowej spółki i to jej dobra osobiste naruszał. W przypadku pojawienia się tego rodzaju zarzutu, odpowiedzialność za mobbing zawsze spoczywa na pracodawcy, który nie tylko na przeciwdziałać takiemu zjawisku, ale także reagować na jego wystąpienie i podejmować środki, które zapewnią pracownikom właściwe warunki pracy. Formulowanie zarzutów wskazujących na występowanie mobbingu w spółce, niewątpliwie ma wpływ na jej odbiór w społeczeństwie, świadczy bowiem nie tylko o nieprzestrzeganiu przepisów z zakresu prawa pracy, ale także braku profesjonalizmu, braku właściwego nadzoru,

braku reakcji na negatywne zachowania, jego odbiór jest oczywiście negatywny i ma wpływ na wizerunek, reputację czy dobre imię osoby prawnej.

Dalsze wypowiedzi pozwanego, z którymi spółka łączyła naruszenie dóbr osobistych, dotyczyły zlecenia przez członków zarządu prywatnych spraw oraz zarzucały B. Ż. (1) dopuszczenie się plagiatu pracy konkursowej, które mogło stanowić przyczynę unieważnienia konkursu.

W kontekście powyższych rozważań, prima facie mogłoby się wydawać, że zlecenie wykonania przez pozwanego prywatnych zleceń na rzecz B. Ż. (2) i J. K., wiązało się wyłącznie z ich działaniami jako osób fizycznych i nie miały związku z działalnością spółki. Zważyć jednak należało, że zarzuty te nie były formułowane jako informacje o nierzetelnych kontrahentach, którzy nie uiszcili wynagrodzenia za wykonaną pracę, lecz ściśle wiązały się z pełnioną przez te osoby funkcją. Innymi słowy – nie było istotne to, że B. Ż. (1) i J. K. zlecili pozwanemu wykonanie na ich rzecz pewnych czynności, istotne było to, że Prezes i członek Zarządu, wykorzystali swoje uprawnienia i nadrzędność służbową do „załatwiania” swoich prywatnych spraw. Przedmiotem zainteresowania pozwanego nie były więc konkretne osoby fizyczne, które akurat w owym czasie pełniły funkcje w zarządzie powodowej spółki, ale podane informacje pozostawały w związku z pełnionymi przez nich funkcjami. Podobnie w przypadku zarzutu działania na szkodę spółki. Zachowania, jakich mieli się dopuścić B. Ż. (1) i J. K., nie miały związku z ich sferą osobistą, lecz były związane z funkcją, jaką pełnili i miały wpływ na działalność spółki. Do kwestii prawdziwości zarzutów Sąd odniesienie w dalszej części wyводу odnoszącej się do przesłanki bezprawności naruszenia, zaznaczyć jedynie należy, że czynienie zarzutów bezwzględnej nieważności czynności podlegającej na podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o kwotę 8.000.000 zł, wpływa na wizerunek spółki jako rzetelnego i poważnego kontrahenta.

Słusznie zauważył Sąd Apelacyjny w Warszawie w jednym z judykatów, że negatywna ocena postawy członka zarządu, dotycząca jego zachowań w procesie gospodarczym, podważać może zaufanie kontrahentów nie tylko dla danej osoby fizycznej, ale i osoby prawnej, której interesy nadal ona reprezentuje (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie - I Wydział Cywilny z dnia 16 kwietnia 2019 r., sygn. I ACa 98/18, S. L.). Ponadto, podstawą roszczenia objętego art. 24 k.c. kierowanego wobec osoby prawnej, mogą być również bezprawne działania przedstawicieli osoby prawnej, jeżeli związane są z wypełnianiem ich statutowych lub ustawowych kompetencji (tak z kolei: postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 11 kwietnia 2018 r., sygn. V CSK 557/17, S. L.).

W kontekście wizerunku, renomy czy dobrego imienia spółki, niewątpliwie tak czynione publicznie uwagi, mogły naruszać dobra osobiste spółki. W zasadzie można powieścić argumentację przytoczoną w związku z odniesieniem się do zarzutu mobbingu, także bowiem i w tym przypadku, spółka ukazana została jako podmiot, w którym dopuszcza się „wykorzystywanie” pracowników do celów wykraczających poza ramy zatrudnienia i zakres obowiązków służbowych, co licuje z pojęciami takimi jak profesjonalizm, rzetelność, uczciwość.

Natomiast sam zarzut plagiatu, zwłaszcza biorąc pod uwagę, iż B. Ż. (1) legitymuje się stopniem naukowym doktora, w ocenie Sądu stygmatyzuje jej osobę w środowisku, podważa zaufanie do jej uczciwości czy osiągnięć. Nie da się zaprzeczyć, że postawienie takiego zarzuty, obiektywnie musi być odebrane negatywnie, trudno sobie wyobrazić, by zarzut zawłaszczenia wyników cudzej pracy czy podpisania się pod cudzymi osiągnięciami, nie wiązał się z negatywną oceną takiego postępowania. Ponownie jednak, zachowanie to wiązało się ściśle z osobą B. Ż. (1) i nie miało związku z funkcjonowaniem spółki. Zważyć więc należało, że także i w tym zakresie, spółka nie była uprawniona, by domagać się ochrony jej dóbr osobistych wskutek niewątpliwie naruszającego dobra osobiste zachowania pozwanego, nie wymierzonego jednak w spółkę i nie związanego z jej działalnością, lecz ściśle nakierowanego na osobę B. Ż. (1).

W tożsamy sposób, należało ocenić zarzut naruszenia dobra osobistego w postaci tajemnicy korespondencji, do którego doszło, jednak w odniesieniu do B. Ż. (1) oraz J. K.. Wskazać należy, że to te osoby były adresatami pisma i to im przysługiwało prawo do tajemnicy korespondencji. Skoro pozwany wystosował wezwania wskazanych osób do zapłaty w sposób, w który umożliwił zapoznanie się z ich treścią pracownikom spółki, naruszył prawo B. Ż. (1) i J. K. do tego prawa. Co już Sąd sygnalizował na wcześniejszym etapie uzasadnienia, ochrona tajemnicy korespondencji przysługuje osobie, do której korespondencja jest skierowana (adresatowi), jak i autorowi korespondencji (nadawcy),

nie tylko wobec osób trzecich, ale także w relacjach między adresatem a nadawcą (...) Przykładem sytuacji, w której naruszcycielem jest nadawca korespondencji, może być wysłanie do określonej osoby pisma w takiej postaci, że jego treść pozostaje jawna, np. bez zabezpieczenia przesyłki kopertą (powołane za: M. Gutowski (red.), Kodeks cywilny. Tom I. Komentarz do art. 1–352. Wyd. 3, Warszawa 2021, Sip Legalis). Także i w tym zakresie, legitymacja czynna przysługiwała B. Ż. (1) i J. K., nie zaś spółce.

Ostatecznie Sąd doszedł do przekonania, iż powodowej spółce przysługiwała legitymacja procesowa czynna jedynie w tej części, w jakiej upatrywali naruszenia dóbr osobistych spółki w związku z wypowiedziami pozwanego zarzucającymi mobbing, zlecenie wykonywania prywatnych zleceń oraz działanie na szkodę spółki. W pozostałym zakresie, w ocenie Sądu, legitymacja procesowa czynna przysługiwała wyłącznie B. Ż. (1) i J. K., co skutkowało oddaleniem powództwa w tym zakresie.

Przechodząc do dalszych rozważań, wskazać należy, że wobec przyjęcia domniemania bezprawności naruszenia dobra osobistego, to na pozwanym spoczywał ciężar udowodnienia, że w danym przypadku nie było ono bezprawne, tj. przysługiwało mu uprawnienie do zachowania naruszającego dobro osobiste innej osoby, np. poprzez działanie na rzecz uzasadnionego interesu społecznego, czy w granicach dopuszczalnej krytyki osób publicznych. Wskazuje się w orzecznictwie, że bezprawność naruszenia dobrego imienia (czci) wyłączyć może jedynie podawanie informacji prawdziwych, o ile sprawca działał w obronie uzasadnionego interesu. Jeśli podawał wiadomości fałszywe lub jeśli brak uzasadnionego interesu, naruszenie dóbr osobistych jest bezprawne. W ramach natomiast wypowiedzi tzw. wartościujących (ocennych) uzasadniony interes społeczny realizuje się w tzw. rzeczowej krytyce. Krytyka nie może być zatem napastliwa, podyktowana względami osobistej animozji i zmierzać do zniszczenia lub ośmieszenia przeciwnika. Nie ma przy tym podstaw do podzielenia poglądu, iż swoboda wypowiedzi usprawiedliwia naruszenie dóbr osobistych przez przekazywanie informacji niezgodnych z rzeczywistością, czy też bezpodstawnie krzywdzących ocen, nawet gdyby istniał spór pomiędzy podmiotem wypowiadającym się i wymienianym przez niego (por. wyrok SN z 3 grudnia 2010 r., sygn. akt I CSK 95/10, LEX nr 738086, wyrok SA w Katowicach z dnia 8 marca 2017 r., sygn. akt I ACa 1053/16, LEX nr 2278210).

W ocenie Sądu, pozwany nie tylko nie sprostował ciężarowi wykazania, że jego działania nie miały charakteru bezprawnego, ale także w sprawie nie zachodziła żadna z przesłanek wyłączających bezprawność.

W ramach przedmiotowego powództwa, Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, w tym dopuszczono dowód z zeznań dwudziestu dwóch świadków, co było okolicznością wyjątkową, nawet biorąc pod uwagę stopień skomplikowania spraw rozpoznawanych w pierwszej instancji przez sądy okręgowe. Przeprowadzenie tego dowodu pozwoliło na bezsporne ustalenie, iż w powodowej spółce nie dopuszczano się mobbingu, członkowie Zarządu czy jego Prezes, nie wykorzystywali swojej pozycji w spółce i nie polecali pracownikom wykonania na ich rzecz nieobjętych stosunkiem pracy zleceń, nie działali także na szkodę spółki dopuszczając do zawarcia bezwzględnie nieważnej uchwały podwyższenia kapitału zakładowego o 8.000.000 zł. Żaden – co należy podkreślić, z szeregu składających na potrzeby sprawy zeznań świadków, nie potwierdził nie tylko, by był ofiarą mobbingu ze strony kierownictwa spółki, ale także nie mieli informacji, by ktoś, w tym pozwany, tego rodzaju zarzuty zgłaszał. Co znamienne, współpraca pozwanego z zarządem spółki przedstawiała się wręcz wzorowo, do dnia 10 stycznia 2017 r. kiedy ujawniono nieprawidłowości w prowadzonym przez pozwanego dziale prawnym. Do tego czasu, nie tylko nie było zarzutów do pracy pozwanego, ale także jak sam twierdził, był wynagradzany, sam „narzucal” swoje usługi Prezes czy członkom Zarządu, jego postawa wobec nich była jak to określano usłużna czy wręcz służalcza. Nie do pogodzenia z zasadami logiki czy zwykłego doświadczenia życiowego byłby wniosek, że osoba mobbingowana wykazywałaby chęć dobrowolnej pomocy osobom, które dopuszczałyby się względem niego mobbingu czy jakiegokolwiek agresywnego, napastliwego, awanturniczego czy wulgarnego zachowania.

Nieprawdziwym był również zarzut wskazujący na zlecenie pozwanemu przez członków Zarządu prywatnych spraw. W tym zakresie, Sąd dał w całości wiarę zeznaniom B. Ż. (1) i J. K., których relacja była zbieżna, wzajemnie sobie odpowiadała i była dla Sądu wiarygodna. Z żadną ze wskazanych osób, pozwanego nie łączył żaden stosunek, który mógłby uzasadniać tak postawiony zarzut. Co prawda, rzeczywiście pozwany stawiał się w urzędzie w sprawie planu

zagospodarowania przestrzennego dotyczącego nieruchomości B. Ż. (1), jednak nie na jej polecenie, lecz w związku z substytucją udzieloną przez małżonkę pozwanego, która w tej sprawie reprezentowała B. Ż. (1). Jak wynikało z ustaleń poczynionych w sprawie, powództwo o zapłatę skierowane przeciwko J. K. zostało przez Sąd oddalone jako bezzasadne, natomiast wobec B. Ż. (1), w ogóle nie zostało wytoczone. Pozwany przy tym w prosty sposób mógł wykazać prawdziwość swoich zarzutów, przedstawiając chociażby umowy czy pełnomocnictwa, na podstawie których prace/zlecenia te wykonywał, tym bardziej biorąc pod uwagę wykształcenie pozwanego, a nadto zastępowanie go w sprawie przez profesjonalnego pełnomocnika.

Tymczasem pozwany nie wykazał, aby zapadł jakikolwiek wyrok potwierdzający mobbing w powodowej spółce, nie przedstawił umów, pełnomocnictw, czy choćby wydruków wiadomości e-mail, które mogłyby wskazywać na wykonywanie prywatnych zleceń Prezes czy członka Zarządu, poza zakresem jego podstawowych obowiązków.

Ponownie odwołując się do poglądów orzeczniczych, wskazać należy, iż krytyka realizująca wolność wypowiedzi nie może posuwać się do podawania nieprawdziwych informacji, wskazywania na niewłaściwe postępowanie, kiedy fakty nie dają ku temu podstaw. Prezentowane oceny powinny posiadać dostateczną podstawę w dających się zweryfikować faktach, w przeciwnym razie nie mieszczą się w granicach wolności wypowiedzi (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie - V Wydział Cywilny z dnia 15 września 2021 r., sygn. V ACa 192/21).

Prawo do swobodnego manifestowania własnych poglądów i opinii może prowadzić i zazwyczaj prowadzi do kolizji z prawem osoby, której dotyczy krytyczna wypowiedź, do ochrony jej dobrego imienia. Ramy swobody wypowiedzi dotyczących osób zaangażowanych w działalność publiczną są szersze, zaś zakres dopuszczalnej krytyki, a co za tym idzie, zakres konieczności tolerowania przez takie osoby negatywnych wypowiedzi na swój temat, większy. W odniesieniu do osób publicznych, podjęta w interesie publicznym krytyka jest działaniem pożądanym, jeżeli ma cechy rzeczowości, opiera się na informacjach, które zostały starannie zebrane i zweryfikowane oraz nie przekracza granic koniecznych do osiągnięcia celu (tak np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku - I Wydział Cywilny z dnia 20 września 2017 r., sygn. I ACa 255/17, S. L.).

Sąd miał na uwadze status powodowej spółki oraz fakt, iż jest zaangażowana w szeroko pojętą debatę publiczną, stąd co do zasady dopuszczalna byłaby dalej idąca ingerencja w wyrażaniu ocen czy opinii na jej temat. Niemniej, należy podkreślić, że działania pozwanego nie miały żadnego oparcia w rzeczywistości, żadnej nawet najmniejszej podstawy, zostały sformułowane w związku z ewidentnym konfliktem jaki powstał w związku ze zwolnieniem pozwanego z pracy i co zostanie jeszcze szerzej omówione na dalszym etapie wywodów, stanowiło wyłącznie wyraz postawy, jaką pozwany przyjął względem wszystkich podmiotów, które jego zdaniem w jakikolwiek sposób mu szkodziły. Nie można więc znaleźć usprawiedliwienia, w pełni świadome rozpowszechnianie informacji nieprawdziwych, zwłaszcza, jeśli miało miejsce w przestrzeni publicznej.

Co się zaś tyczy zarzutu dopuszczenia Prezes Zarządu i członka Zarządu działania na szkodę spółki poprzez podjęcie bezwzględnie nieważnej uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego, zarzut ten nie był dla Sądu zrozumiały, biorąc pod uwagę posiadaną przez pozwanego wiedzę prawniczą. Uchwała została podjęta zgodnie z zasadami reprezentacji spółki i słusznie powód powoływał się na orzecznictwo dopuszczające możliwość złożenia podpisu pod dokumentacją osoby przebywającej na zwolnieniu lekarskim. Warto przytoczyć chociażby stanowisko Sądu Najwyższego, wedle którego prawo do zasiłku podlega utracie w przypadku wystąpienia jednej z dwóch niezależnych przesłanek określonych w art. 17 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1368 ze zm.), a więc wykonywania pracy zarobkowej w okresie orzeczonej niezdolności do pracy lub wykorzystywania zwolnienia od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia. Pracą zarobkową, której wykonywanie w okresie orzeczonej niezdolności do pracy powoduje utratę prawa do zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy, jest każda aktywność ludzka zmierzająca do osiągnięcia zarobku, w tym pozarolnicza działalność gospodarcza, choćby nawet polegająca na czynnościach nieobciążających w istotny sposób organizmu przedsiębiorcy i zarazem pracownika pozostającego na zwolnieniu lekarskim. W pewnych przypadkach wykonywanie niektórych ubocznych (marginalnych) czynności związanych z prowadzoną działalnością może nie być kwalifikowane jako wykonywanie pracy zarobkowej. Na

przykład wykonywanie formalnoprawnych czynności, do jakich jest zobowiązany ubezpieczony jako pracodawca, czy podpisanie w trakcie zwolnienia lekarskiego dokumentów finansowych przygotowanych przez inną osobę. Należy zaznaczyć, że chodzi tu o zachowania o charakterze incydentalnym. Tylko sporadyczna, wymuszona okolicznościami aktywność może usprawiedliwiać zachowanie prawa do zasiłku (postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 czerwca 2020 r., sygn. I UK 100/19, S. L.).

Nawet jednak nie podzielając tego poglądu, skutkiem podjęcia uchwały przez członka zarządu przebywającego na zwolnieniu lekarskim, nie jest jej bezwzględna nieważność – legitymuje się on bowiem uprawnieniem do reprezentacji spółki, lecz co najwyżej musiałby się liczyć z utratą prawa do zasiłku. Zgodnie bowiem z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U.2021.1133) ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

Pomijając już nawet powyższe kwestie, żaden z uprawnionych organów nie podważył skuteczności uchwały i wywołała ona skutki prawne nią przewidziane.

W związku z powyższym, w ocenie Sądu powód wykazał, iż pozwany naruszył jego dobra osobiste w postaci wizerunku, reputacji oraz dobrego imienia, pozwany natomiast nie sprostął ciężarowi wykazania, iż działania te nie miały charakteru bezprawnego lub zachodziła jakkolwiek przesłanka egzoneracyjna, wyłączająca jego odpowiedzialność, tj. działanie w ramach porządku prawnego, działanie związane z wykonywaniem prawa podmiotowego, działanie za zgodą pokrzywdzonego oraz działanie w obronie uzasadnionego interesu społecznego.

Treść art. 24 § 1 k.c. pozwala na wyróżnienie następujących środków ochrony w sprawie o naruszenie dóbr osobistych: żądania zaniechania naruszenia dóbr osobistych powoda, żądania dopełnienia czynności potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia, żądania zadośćuczynienia lub zapłaty na określony cel społeczny. W niniejszej sprawie powód domagał się nakazania pozwanemu złożenia oświadczenia o wskazanej w pozwie treści oraz zapłaty na cel społeczny.

W orzecznictwie wskazuje się, że niezbędne jest zachowanie proporcjonalności treści i formy takiego oświadczenia w stosunku do sposobu naruszenia dóbr osobistych przez sprawcę, skali i zasięgu naruszenia oraz miejsca i czasu, w którym ono nastąpiło. W przypadku naruszenia dokonanego przez publikację umieszczoną w środkach masowego przekazu, oświadczenie usuwające skutki naruszenia powinno odpowiadać sposobowi publikacji pierwotnego materiału, a nadto umożliwić zapoznanie się z nim podobnemu kręgowi odbiorców. Chodzi w szczególności o to, by oświadczenie sprawcy mające na celu usunięcie skutków naruszenia dobra osobistego pokrzywdzonego dotarło do tego grona osób, które zapoznały się z zarzutem naruszającym te dobra. Niezbędne jest przy tym dostosowanie formy oświadczenia i miejsca jego zamieszczenia do standardów edytorskich i technicznych (tak: wyrok SN z 19 maja 2011 r., sygn. akt I CSK 497/10, LEX nr 936483, wyrok SN z 27 marca 2013 r., sygn. akt I CSK 518/12, OSNC-ZD 2014/1/13, wyrok SN z 5 listopada 2008 r., sygn. akt I CSK 164/08, LEX nr 536989). Przepis art. 24 § 1 k.c. pozostawia ocenie sądu kwestię, czy żądana przez powoda treść i forma oświadczenia jest odpowiednia i celowa do usunięcia skutków naruszenia, co prowadzi do wniosku, że sąd może kształtować treść oświadczenia także przez uściślenie sformułowań. To także sąd ostatecznie decyduje o miejscu, liczbie i sposobie publikacji oświadczeń o przeproszeniu stosownie do okoliczności konkretnego przypadku, równoważąc interesy pokrzywdzonego z jednej strony, by zapewnić mu najszersze i najbardziej satysfakcjonujące zadośćuczynienie moralne, oraz pozwanego z drugiej strony tak, by z kolei nie stosować wobec niego nadmiernej i nieusprawiedliwionej okolicznościami danego przypadku represji. Ograniczenie liczby oświadczeń żądanych przez stronę powodową nie ma nic wspólnego z dezawuowaniem krzywdy poniesionej przez niego w wyniku naruszenia dóbr osobistych. Rzecz polega jedynie na zapewnieniu adekwatności postulowanego przez powoda sposobu usunięcia skutków naruszenia do rozmiarów tego naruszenia (tak: wyrok SN z 17 maja 2013 r., sygn. akt I CSK 540/12, LEX nr 1371720).

Kwestia możliwości zmiany treści oświadczenia przepraszającego została ustalona w orzecznictwie. W sporze o ochronę dóbr osobistych powód powinien oznaczyć w pozwie dostatecznie skonkretyzowane zachowanie pozwanego,

które wedle pokrzywdzonego potrzebne jest do usunięcia skutków dokonanego naruszenia dobra osobistego. Nie oznacza to jednak, aby wybór czynności skierowanej na usunięcie skutków takiego naruszenia był pozostawiony arbitralnemu uznaniu pokrzywdzonego. Czynność ta powinna być dobrana stosownie do rodzaju, intensywności i zasięgu dokonanego naruszenia, sądowi orzekającemu zaś przysługuje kompetencja do kontroli, czy wskazana przez powoda czynność pozwanego stanowi odpowiedni środek usunięcia skutków naruszenia dobra osobistego (wyrok Sądu Najwyższego z 7 lipca 2005 r. V CK 868/04; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 17 lipca 2002 r. I Ca 544/02 (...); powołane za: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 28 maja 2015 r., sygn. akt I ACa 158/15).

Niedopuszczalna jest jednak taka ingerencja Sądu, która doprowadziłyby do naruszenia przepisu art. 321 k.p.c. zawierającego zasadę zakazu orzekania ponad żądanie.

Co już zostało omówione, za naruszające dobra osobiste spółki zostały uznane wypowiedzi pozwanego dotyczące mobbingu, zlecenia prywatnych spraw przez Zarząd oraz działania na szkodę spółki. W pozostałym zakresie, w ocenie Sądu powodowi nie przysługiwała legitymacja do domagania się ochrony naruszonych dóbr osobistych osób fizycznych pełniących funkcję w Zarządzie spółki. To z kolei determinowało konieczność modyfikacji tekstu oświadczenia, nie wychodząc jednak poza żądanie (art. 321 k.p.c.).

Tekst oświadczenia, jakiego publikacji żądał powód, brzmiała następująco:

„ W związku z opublikowaniem przez portal internetowy – (...) – moich wypowiedzi, tj. L. J., radcy prawnego oraz byłego kierownika Wydziału Prawnego (...) S.A., naruszających dobry wizerunek i działających na szkodę (...) S.A., a przede wszystkim naruszających dobre imię i cześć Pani Prezes Zarządu (...), Pani dr B. Ż. (1), a w szczególności zawierających nieprawdziwe informacje dotyczących współpracy z Zarządem (...) S.A., w tym co do okoliczności prowadzących do wypowiedzenia przeze mnie umowy o pracę z (...) Radiem S.A. oraz agresywnego zachowania Prezes Zarządu (...) S.A. – Pani dr B. Ż. (1) w relacjach z innymi pracownikami, sposobu zarządzania ludźmi, wykorzystywania mnie do wykonywania obowiązków niemieszczących się w granicach mojego umocowania, oświadczam, że wszelkie przedstawione informacje nigdy nie miały miejsca i nie mają żadnego odzwierciedlenia w rzeczywistości i za nie przepraszam.

Jednocześnie przepraszam Panią Prezes (...) S.A. – dr B. Ż. (1) za bezpodstawne i nieprawdziwe sugestie co do jej stanu zdrowia.

W związku z powyższym wyrażam ubolewanie z powodu podania publicznie nieprawdziwych informacji, naruszających dobra osobiste Pani Prezes oraz, wizerunek (...) S.A.”

W konsekwencji, biorąc pod uwagę zakres uwzględnionego powództwa, tekst oświadczenia po usunięciu wyżej wskazanych fragmentów, powinien brzmieć następująco:

„ W związku z opublikowaniem przez portal internetowy – (...) – moich wypowiedzi, tj. L. J., (byłego) radcy prawnego oraz byłego kierownika Wydziału Prawnego (...) S.A., naruszających wizerunek i działających na szkodę (...) S.A., a w szczególności zawierających nieprawdziwe informacje dotyczące współpracy z Zarządem (...) S.A., w tym co do okoliczności prowadzących do wypowiedzenia przeze mnie umowy o pracę z (...) Radiem S.A., wykorzystywania mnie do wykonywania obowiązków niemieszczących się w granicach mojego umocowania, oświadczam, że wszelkie przedstawione informacje nigdy nie miały miejsca i nie mają żadnego odzwierciedlenia w rzeczywistości i za nie przepraszam.

W związku z powyższym wyrażam ubolewanie z powodu podania publicznie nieprawdziwych informacji, naruszających wizerunek (...) S.A.”

(r.pr.) L. J.

Poza usunięciem wskazanych fragmentów, Sąd dokonał jedynie modyfikacji formy słowa „dotyczących” na „dotyczące”, co miało charakter jedynie techniczny.

Odnośnie formy publikacji, powód sprecyzował wymogi edytorskie, które nie budziły wątpliwości Sądu, były adekwatne, sam także czas, w jakim oświadczenie miało być widoczne, nie był nadmierny. Sąd dokonał jedynie zmiany odnośnie formy podpisu, w związku z tym, że do publikacji oświadczenia ma dojść w Internecie, żądanie własnoręcznego podpisu pod oświadczeniem nie znajdowało uzasadnienia. Jednocześnie z uwagi na okoliczność, iż pozwany został pozbawiony prawa wykonywania zawodu radcy prawnego, brak było podstaw by opatrzyć oświadczenie sformułowaniami wskazujących na uprzednio wykonywany zawód. Należy jednak wskazać, że na datę zamknięcia rozprawy, kasacja pozwanego od wyroku nie została jeszcze rozpoznana. W konsekwencji Sąd alternatywnie wskazał, używając nawiasu, czy uzasadnionym będzie w treści oświadczenia użycie określenia „radca prawny”, czy „były radca prawny” w zależności od ostatecznego rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego, analogicznie jak w przypadku podpisu pod oświadczeniem.

Do naruszenia dóbr osobistych nie doszło jednak na stronie internetowej (...). Istotą publikacji oświadczenia, jest dotarcie z przekazem możliwie do tego samego grona odbiorców. W ocenie Sądu, skoro do działań naruszających dobra osobiste powodowej spółki nie doszło na tym portalu, żądanie publikacji oświadczenia w tej części, nie zasługiwało na uwzględnienie.

Z tych względów, Sąd nakazał pozwanemu opublikowanie oświadczenia o treści:

„ W związku z opublikowaniem przez portal internetowy – (...) – moich wypowiedzi, tj. L. J., (byłego) radcy prawnego oraz byłego kierownika Wydziału Prawnego (...) S.A., naruszających wizerunek i działających na szkodę (...) S.A., a w szczególności zawierających nieprawdziwe informacje dotyczące współpracy z Zarządem (...) S.A., w tym co do okoliczności prowadzących do wypowiedzenia przeze mnie umowy o pracę z (...) Radiem S.A., wykorzystywania mnie do wykonywania obowiązków niemieszczących się w granicach mojego umocowania, oświadczam, że wszelkie przedstawione informacje nigdy nie miały miejsca i nie mają żadnego odzwierciedlenia w rzeczywistości i za nie przepraszam.

W związku z powyższym wyrażam ubolewanie z powodu podania publicznie nieprawdziwych informacji, naruszających wizerunek (...) S.A.”

(r.pr.) L. J.

napisanego czcionką Arial lub Times New Roman o wymiarze 12 pkt, podpisanego nazwiskiem pozwanego, opublikowanego na portalu (...), na stronie głównej, w formacie nie mniejszym niż kolumna redakcyjna, widocznym na stronie głównej przez okres 7 dni od dnia jego zamieszczenia, na koszt pozwanego. Publikacja winna przy tym nastąpić w terminie 7 dni od daty uprawomocnienia się wyroku w niniejszej sprawie.

Przechodząc do oceny żądania zasądzenia kwoty 50.000 zł na wskazany cel społeczny, wskazać należy, iż art. 448 k.c. nie nakłada na Sąd bezwzględnego obowiązku zasądzenia świadczenia na określony cel społeczny w każdym przypadku, gdy stwierdzone zostanie, iż doszło do naruszenia dobra osobistego, a jedynie pozostawia sądowi orzekającemu fakultatywną możliwość przyznania powodowi tej kompensaty w odpowiedniej wysokości, tak aby krzywda, jakiej doznała osoba poszkodowana, uległa pełnej kompensacie (tak np. wyrok Sądu Najwyższego z 12 grudnia 2002 r., V CKN 1581/00, OSNC 2004 nr 4, poz. 53).

Należy ponadto wskazać, że Sąd jest związany żądaniem pokrzywdzonego, zarówno w zakresie wyboru roszczenia/ roszczeń, jak i celu społecznego, na który mają zostać przeznaczone środki. Również osoba zobowiązana do zapłaty nie może wskazać innego celu niż wybrany przez pokrzywdzonego (tak: Kodeks cywilny. Komentarz, red. dr hab. K. O., rok 2019, wyd. 21, S. L.).

Sąd rozpoznający niniejszą sprawę podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone m.in. wyroku z dnia 19 stycznia 2007 r. (sygn. akt III CSK 358/06), jak i w wyroku z dnia 24 stycznia 2008 r. (sygn. akt I CSK 319/07), że art. 448 k.c. znajduje zastosowanie tylko w wypadku zawinionego naruszenia dóbr osobistych, przy czym każdy stopień winy, także wina nieumyślna może uzasadniać uwzględnienie zarówno roszczenia o zasądzenie zadośćuczynienia na rzecz poszkodowanego, jak i roszczenia o zasądzenie odpowiedniej sumy na cel społeczny.

W niniejszej sprawie nie ulegało wątpliwości, iż działania pozwanego niewątpliwie miały charakter zawiniony. Pozwany formułował publicznie daleko idące zarzuty względem powodowej spółki oskarżając ją o mobbing, wykorzystywanie pracowników do wykonywania prywatnych zleceń poza zakresem obowiązków oraz działania na szkodę spółki. Zarzuty te w sposób oczywisty mogły negatywnie wpływać na wizerunek spółki, choć pozwany miał świadomość (mobbing, zlecenie prywatnych spraw) lub przynajmniej powinien mieć świadomość (działanie na szkodę spółki) braku ich prawdziwości i braku najmniejszego oparcia w rzeczywistości, to zaś świadczy o zawinionym charakterze działań przez niego podjętych. Przykład niniejszej sprawy pokazuje, jak ważne jest wyważenie w wypowiedziach formułowanych publicznie, którego tym bardziej należało oczekiwać od byłego kierownika działu prawnego, radcy prawnego, którego winny odznaczać nie tylko wysokie standardy moralne i etyczne, ale także zasady wykonywania zawodu wyznaczane normami etyki zawodowej. Zważyć należało, że w przestrzeni publicznej powiadały się negatywne publikacje na temat spółki czy jej Prezes, co nie zwalnia jednak pozwanego z odpowiedzialności za publicznie stawianie nieprawdziwych zarzutów. Jeden komentarz pozwanego spowodował dalsze publikacje, jak to określano „temat zaczął żyć własnym życiem”, choć co należy zaznaczyć, zarzuty pozwanego nie były prawdziwe, a były daleko idące. Opinii publicznej została przekazana informacja, że w spółce panuje mobbing czy wykorzystywanie pracowników, których to zarzutów nie potwierdził żaden z przesłuchanych w sprawie świadków i przekaz ten będzie w dalszym ciągu dostępny dla odbiorców Internetu, choć nie jest prawdziwy. Faktem powszechnie znanym jest, że zawsze znajdzie się grono czytelników, którzy pomimo sprostowania nieprawdziwych informacji, w dalszym ciągu będą mieć wątpliwości co do rzeczywistego przebiegu zdarzeń i raz opublikowana informacja, może mieć długofalowe, negatywne skutki dla wizerunku czy reputacji spółki, tym bardziej, jeśli osobą ją przekazującą jest radca prawny, sprawujący funkcję kierowniczą. Informacje przekazane przez anonimowego użytkownika Internetu, pewnie nie spotkałyby się z taką reakcją (choćby dalszymi publikacjami), codziennie przecież publikowane są negatywne opinie dotyczące osób czy zdarzeń. W niniejszej sprawie jednak zarzuty zostały poparte autorytetem zawodu wykonywanego wówczas przez pozwanego, co czyniło je tym bardziej wiarygodnymi w opinii publicznej.

Niemniej, w ocenie Sądu, żądanie powoda zasługiwało jedynie na częściowe uwzględnienie. Pamiętać należy, iż w przypadku spółki nie można mówić o jej krzywdzie, jak to ma miejsce w przypadku osób fizycznych. Same osoby prawne, w odróżnieniu od ludzi, nie mogą odczuwać krzywdy, a w ocenie naruszenia wykluczone jest branie pod uwagę subiektywnych, ujemnych odczuć osób tworzących substrat osobowy osoby prawnej, np. członków jej organów. Roszczenie wynikające z art. 448 k.c. nie powinno być przy tym traktowane jako mające charakter lub choćby tylko aspekt penalny, gdyż jego rola polega wyłącznie na zapobieżeniu trwania naruszenia i możliwego do osiągnięcia złagodzenia skutków negatywnych doznań, wynikających z naruszenia dóbr osobistych. Dlatego oceniając zarówno możliwość zasądzenia jak i wysokość odpowiedniej sumy pieniężnej, Sąd musiał wziąć pod uwagę kompensacyjny - a nie represyjny - charakter zadośćuczynienia.

Biorąc pod uwagę te względy, Sąd uznał, iż kwota 10.000 zł będzie sumą odpowiednią, będzie spełniać swój charakter kompensacyjny, nie będąc przy tym wygórowaną. Sąd miał również na uwadze, sytuację zawodową pozwanego, co do którego orzeczono zakaz wykonywania zawodu, w związku z czym, uwzględnienie całości żądań powoda jawiło się bardziej jako mające charakter penalny, niż kompensacyjny, a nie taka jest jego rola.

W związku z powyższym, Sąd zasądził od pozwanego kwotę 10.000 zł na wskazany przez powoda cel społeczny, w pozostałym zakresie roszczenie oddalając.

Na zakończenie wywodu, w kwestii już tylko porządkowej wskazać należy, że pobawione jakichkolwiek podstaw było żądanie pozwanego umorzenia postępowania wobec nieprawidłowego umocowania pełnomocnika strony powodowej w sprawie. Pełnomocnik R. H. zgłosił swój udział w sprawie w dniu 2 maja 2018 r. (k. 298), przedkładając

pełnomocnictwo udzielone w dniu 6 kwietnia 2018 r., podpisane przez Prezesa Zarządu spółki J. S. (3) oraz członka Zarządu M. S. (2) (k. 299).

O nieprawidłowej reprezentacji w sprawie miał świadczyć fakt braku zawieszenia uprawnień adwokackich przez A. R. (1), przed objęciem funkcji Prezesa Zarządu (...) S.A. W związku z tym, jego działanie jako czynnego adwokata i jednocześnie Prezesa Zarządu, było bezprawne (k. 388-390).

W zasadzie, argumentacja w tym zakresie jest taka sama, jak w przypadku zarzutu nieważności uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki. Także bowiem w tym zakresie, gdyby rzeczywiście zarzut pozwanego był zasadny (czego nie potwierdziło postępowanie dowodowe, bowiem A. R. (1) od listopada 2018 r. na listę adwokatów niewykonujących zawodu) konsekwencje dotyczyłyby wyłącznie jego działalności jako adwokata i nie miałyby wpływu na skuteczność jego działań podjętych w trakcie pełnienia funkcji w zarządzenie spółki.

Jedynie więc, żeby jednoznacznie przesądzić kwestię prawidłowości zastępstwa procesowego powoda, wskazać należy, iż udział pełnomocnika w osobie r.pr. A. D. został zgłoszony w piśmie z dnia 21 lipca 2017 r. (k. 158). Legitymowała się ona pełnomocnictwem z dnia 14 lutego 2017 r. udzielonym w imieniu spółki przez B. Ż. (1) oraz J. K. (k. 182). Jak wykazało postępowanie dowodowe, B. Ż. (1) pełniła funkcję Prezesa Zarządu spółki w okresie od 22 kwietnia 2016 r. do 31 marca 2017 r. J. K. od 1 lutego 2016 r. do 6 marca 2017 r. był członkiem Zarządu, przy czym w spółce obowiązywała co do zasady dwuosobowa reprezentacja.

Następnie w dniu 2 maja 2018 r. swój udział w sprawie zgłosił r.pr. R. H. (k. 298), przedstawiając pełnomocnictwo z dnia 6 kwietnia 2018 r. udzielone przez M. S. (2) oraz J. S. (3) (k. 299). Z informacji odpowiadającej odpisowi pełnemu z Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego wynika, że M. S. (2) pełnił funkcję członka zarządu w okresie od 6 marca 2017 r. do 18 kwietnia 2019 r., J. S. (3) zaś funkcję Prezesa Zarządu w okresie od 31 marca 2017 r. do 5 września 2018 r., w związku z czym prawidłowość jego umocowania, nie budziła wątpliwości.

W pozostałym zakresie, z przyczyn dotychczas omówionych, powództwo podlegało oddaleniu.

W konsekwencji podjętego rozstrzygnięcia, orzeczenie o kosztach procesu oparto o dyspozycję art. 100 k.p.c. w części, w jakiej przewiduje, że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Szczególny charakter postępowania w niniejszej sprawie oznacza, że brak jest możliwości ścisłego wyliczenia zakresu, w jakim powód przegrał proces, a w jakim należy go uznać za stronę wygraną, odmiennie niż to ma miejsce w przypadku wystąpienia wyłączenie z żądaniem o charakterze ściśle majątkowym. W związku z tym, że z dwóch żądań powoda, uwzględnieniu podlegały oba z nich lecz jedynie częściowo, Sąd zniósł wzajemnie koszty procesu pomiędzy stronami.

Przechodząc do oceny powództwa wytoczonego przez powoda wzajemnego L. J. (dalej także: powoda), przeciwko pozwanemu (...) S.A., w ramach pierwotnego żądania powód wnosił o opublikowanego tekstu oświadczenia przeproszającego oraz zasądzenie kwoty 50.000 zł na wskazany cel społeczny. Powód powoływał się przy tym na naruszenie jego dóbr osobistych w postaci dobrego imienia, wizerunku jako radcy prawnego oraz godności, w tym godności pracownika w związku z opublikowanym przez pozwaną spółkę w dniu 17 stycznia 2017 r. komunikatem prasowym oraz wydanym przez B. Ż. (1) w dniu 16 stycznia 2017 r. nakazem wyprowadzenia powoda z siedziby spółki.

W toku postępowania, powód rozszerzał pierwotne żądania. W pierwszym piśmie rozszerzającym żądanie pozwu, powód wniósł o złożenie oświadczenia o wskazanej treści w związku z „fałszywymi oskarżeniami” przed sądem dyscyplinarnym i popieraniem zarzutów przez pełnomocnika r.pr. K. W. (1), brakiem jej wyłączenia się z rozprawy oraz poparciem wniosku o tymczasowe zawieszenie powoda w wykonywaniu zawodu. Ponadto powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz kwoty 0,01 zł tytułem zadośćuczynienia.

W kolejnym piśmie domagał się nakazania złożenia oświadczenia o sprecyzowanej treści w związku ze znieważeniem i pomówieniem w toku postępowania dyscyplinarnego przez pełnomocnika r.pr. K. W. (1), co doprowadziło do tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych oraz zasądzenie kwoty 150.000 zł na rzecz powoda tytułem

zadośćuczynienia oraz odszkodowania za poniesione straty oraz utracone korzyści w związku z naruszeniem jego dóbr osobistych.

W piśmie z dnia 31 maja 2021 r. wniósł o zasądzenie na jego rzecz kwoty 200.000 zł w przypadku umorzenia postępowania z uwagi na niepoczytalność B. Ż. (1) oraz J. K. lub każdego z nich z osobna, a nadto nakazanie publicznego przeproszenia powoda (k. 644).

Natomiast w piśmie z dnia 18 marca 2022 r. pozwany (powód wzajemny) rozszerzył żądanie pozwu wzajemnego o naruszenia, jakich miała dopuścić się osoba fizyczna A. K. (Prezes Zarządu powodowej spółki). Działania miały sprowadzać się do znieważania i pomawiania L. J. za pośrednictwem r.pr. R. H. na rozprawie w dniu 1 grudnia 2021 r. w postępowaniu sądowym przed Sądem Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie (VII P 206/17) oraz na rozprawie w dniu 9 lutego 2022 r. (VII P 206/17) (k. 713-716).

Na marginesie wskazać należy, że kolejne rozszerzenie powództwa wzajemnego dotyczyło naruszeń, jakich miała dopuścić się A. B. (1) (k. 722-722). Postanowieniem z dnia 29 marca 2022 r. Sąd odrzucił pozew wzajemny L. J. przeciwko A. B. (1) jako niedopuszczalny w niniejszym postępowaniu (k. 733).

Ostateczne stanowisko powoda zostało zawarte w piśmie z dnia 16 października 2022 r. (k. 813-815).

Na wstępie wyjaśnić należy, iż co do zasady – wzajemność naruszeń dóbr osobistych nie znosi ochrony, wynikającej z art. 24 § 1 k.c. albowiem każda ze stron, które wzajemnie naruszają swoje dobra osobiste, korzysta z ochrony unormowanej w tym przepisie, jednakże – na co zwraca się uwagę w orzecznictwie - wzajemne naruszanie przez strony dóbr osobistych ma znaczenie dla oceny wysuwanych przez nie roszczeń, w tym – w przypadku roszczeń o charakterze majątkowym – ustalenia ich wysokości. W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że jedynie w wyjątkowych wypadkach można poszkodowanemu odmówić ochrony z art. 24 § 1 k.c. ze względu na zasady współżycia społecznego. Zatem oddalenie powództwa w oparciu o art. 5 k.c. w procesie o ochronę dóbr osobistych, może mieć miejsce wyjątkowo i jest zależne od konkretnych okoliczności sprawy (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie - I Wydział Cywilny z dnia 8 października 2020 r., sygn. I ACa 514/19, S. L.).

W przypadku wzajemnych naruszeń dóbr osobistych każdej ze stron przysługują roszczenia ochronne, natomiast nie dochodzi do kompensaty wzajemnych krzywd (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 10 października 2019 r., sygn. I CSK 482/18, S. L.).

Na początkowym etapie uzasadnienia, Sąd wyjaśnił już w jakich kategoriach należy rozpatrywać dobro osobiste w postaci dobrego imienia osoby fizycznej, w tym miejscu należało więc odnieść się do tych kwestii, które dotychczas nie zostały poruszone.

Wizerunek jako dobro prawne objęte ochroną na gruncie art. 24 k.c. i art. 81 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, stanowi szeroko pojętą podobiznę człowieka, a więc konkretyzację i ustalenie obrazu fizycznego jednostki, zdolną do zwielokrotniania i rozpowszechniania. Wizerunek w sensie prawnym nie jest więc tożsamy z wyglądem fizycznym człowieka, stanowi przedstawienie i konkretyzację tego wyglądu. Wizerunek w świetle art. 81 ww. ustawy stanowi pewne dobro niematerialne, którego ochrona przyznana przez przepisy Prawa autorskiego ma charakter ściśle formalny i obiektywny. Zgodnie z art. 81 ust. 1 ww. ustawy zakazane jest każde rozpowszechnienie wizerunku bez zgody osoby na nim przedstawionej, chyba że w danej sprawie występują szczególne okoliczności wskazane w tym przepisie. W szczególności, zgodnie z art. 81 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy, nie jest bezprawne rozpowszechnianie wizerunku osoby powszechnie znanej, jeżeli wizerunek wykonano w związku z pełnieniem przez nią funkcji publicznych, w szczególności politycznych, społecznych, zawodowych (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19 września 2018 r., sygn. VI ACa 528/17, S. L.).

W doktrynie wskazuje się na dwoisty charakter prawa do wizerunku i związane z tym odmienne reżimy ochrony prawnej tego prawa (zob. przede wszystkim: T. Grzeszak, Prawo do wizerunku i korespondencji, w: System Prawa Prywatnego, t. 13. Prawo autorskie, red. J. Barta, Warszawa 2003, s. 498 i n.). Dwoistość reżimów ochrony wizerunku

dostrzegana jest również w orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. w szczególności: wyrok Sądu Najwyższego z 10 listopada 2017 r., V CSK 51/17). Wizerunek w świetle art. 81 Prawa autorskiego stanowi pewne dobro niematerialne, którego ochrona przyznana przez przepisy prawa autorskiego ma charakter ściśle formalny i obiektywny. Zgodnie bowiem z art. 81 Prawa autorskiego zakazane jest każde rozpowszechnienie wizerunku bez zgody osoby na nim przedstawionej, chyba że w danej sprawie występują szczególne okoliczności wyliczone w tym przepisie. W efekcie przepis art. 81 Prawa autorskiego zapewnia ochronę przed każdym rozpowszechnieniem wizerunku, niezależnie od tego, czy rozpowszechnienie to łączy się z naruszeniem jakiegokolwiek dobra osobistego podlegającego ochronie na gruncie kodeksu cywilnego. Jest to ochrona przed formalnym naruszeniem wizerunku, łącząca się ściśle z monopolem eksploatacyjnym wizerunku przyznanym jednostce przez przepisy prawa autorskiego. Z kolei na gruncie art. 24 k.c. wizerunek ujmowany jest jako dobro osobiste, a więc pewna wartość idealna związana ściśle z osobowością człowieka, podlegająca ochronie na tych samych zasadach, jak godność osobista, dobre imię, prywatność, czy kultura pamięci osoby zmarłej. W tym wypadku przedmiotem ochrony jest nie monopol eksploatacyjny samego wizerunku, a owa sfera wartości idealnych przypisanych dobrom osobistym jednostki. Naruszenie następuje więc bądź poprzez opublikowanie podobizny jednostki w kontekście stanowiącym o naruszenie jej dobrego imienia lub prywatności. W tym wypadku publikacja wizerunku stanowi w istocie przejaw naruszenia prawa osobistości (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9 marca 2018 r., sygn. VI ACa 1694/16, S. L.).

Godność jest z kolei najważniejszym dobrem chronionym w przepisach prawa, jest dobrem osobistym przysługującym człowiekowi z racji urodzenia. Zgodnie z utrwalonymi poglądami orzecznictwa zawiera ono w sobie dwa aspekty: zewnętrzny (rozumiany jako dobre imię, dobra opinia w danym środowisku) oraz wewnętrzny (rozumiany jako godność osobista). Z treści art. 30 Konstytucji wynika, że przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka. Konkretyzuje się w poczuciu własnej wartości człowieka i oczekiwaniu szacunku ze strony innych ludzi (zob. m.in. uchwałę Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 1971 r., III PZP 33/70, OSNC 1971, z. 11, poz. 188; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 października 1971 r., II CR 455/71, OSNC 1972, z. 4, poz. 77; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1999 r., III CKN 939/98, OSNC 2000, z. 3, poz. 56; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2002 r., IV CKN 1402/00, zb.orz. LEX nr 78364)

Sąd Najwyższy zdefiniował godność jako "wewnętrzne przekonania człowieka o swoim moralnym i etycznym nieposzlakowaniu oraz czci (...) wyraz pozytywnego ustosunkowania się innych ludzi do wartości osobistej i społecznej określonej jednostki" (wyr. SN z 21.3.2007 r., I CSK 292/06, Legalis). Naruszenie godności często towarzyszy naruszeniu innych dóbr osobistych. O naruszeniu godności nie decyduje sam fakt naruszenia innego dobra osobistego, ale sposób, w jaki dobro to zostało naruszone. Z naruszeniem godności mamy do czynienia, jeśli działanie albo zaniechanie stanowiące naruszenie innego dobra osobistego następuje w sposób godzący w wartość jednostki ludzkiej. Naruszeniem godności jest np. dyskryminacja jednostki ze względu na pochodzenie etniczne (odmowa wejścia do lokalu ze względu na romskie pochodzenie – por. wyr. SA w Poznaniu z 29.2.2012 r., I ACa 1162/11, Sip Legalis) (powołane za: Kodeks cywilny. Komentarz, red. dr hab. Konrad Osajda, rok 2019, wyd. 22, Sip Legalis).

Odpowiednio do powyższego rozróżnienie różnicuje się naruszenia czci. Wyodrębnia się zniesławienie: naruszenie czci zewnętrznej, dobrego imienia, oraz znieważenie: naruszenie czci wewnętrznej, godności osobistej. W prawie karnym różnicowanie to znajduje odzwierciedlenie w statuowaniu przestępstwa zniesławienia (art. 212 k.k.) i przestępstwa znieważenia (art. 216 k.k.). Ze względu na to, że zniesławienie godzi w opinię innych o danej osobie, podważa ich zaufanie do niej, poniża ją w ich oczach, nie dojdzie do zniesławienia przez wypowiedź, której odbiorcą jest jedynie ta osoba. Aby nastąpiło zniesławienie, wypowiedź zawierająca treści naruszające cześć musi dotrzeć jeszcze do bodaj jednej innej osoby. Zniewagę natomiast stanowią wypowiedzi godzące w godność danej osoby, obelżywe lub ośmieszające, niedające się zracjonalizować. O takim ich charakterze decydują przyjęte w społeczeństwie normy obyczajowe (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 07 maja 2008 r., III KK 234/07). Ze względu na to, że zniewaga godzi w poczucie własnej wartości danej osoby, znieważenie - inaczej niż zniesławienie - może nastąpić także wtedy, gdy odbiorcą wypowiedzi o treści naruszającej cześć jest wyłącznie ta osoba (tak: wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 08 maja 2014 r., sygn. akt V CSK 361/13, S. L.).

Ochrona czci jako dobra osobistego nie oznacza jednak zakazu krytyki. Nikt nie może wymagać od innych wyłącznie afirmacji swojej osoby i postępowania. W szczególności (choć nie tylko) osoby wykonujące zawód publicznego zaufania nie mogą, powołując się na ochronę czci jako dobra osobistego, żądać od innych milczenia i powstrzymania się od wyrażania krytycznych ocen (tak trafnie SN w wyr. z 18.1.2013 r., IV CSK 270/12, OSNC 2013, Nr 7–8, poz. 94, dotyczącym krytyki adwokata na forum internetowym). Rzetelna i rzeczowa krytyka, której celem nie jest wyłącznie dokuczenie innej osobie, jest co do zasady działaniem pożytecznym i społecznie pożądanym (tak trafnie SN w wyr. z 19.9.1968 r., II CR 291/68, OSNCP 1969, Nr 11, poz. 200; w nowszym orzecznictwie stanowisko to powtórzone zostało w wyr. z 22.1.2014 r., III CSK 123/13, L.) (powołane za: Kodeks cywilny. Komentarz, red. dr hab. K. O., rok 2019, wyd. 22, S. L.).

Stosownie do treści art. 11¹ kodeksu pracy, pracodawca jest obowiązany szanować godność i inne dobra osobiste pracownika. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 czerwca 2015 roku, II PK 207/14, dobra osobiste osoby zatrudnionej nie stanowią odrębnej kategorii prawnej, ale są uznawane za dobra osobiste powszechnego prawa cywilnego. Kodeks pracy w art. 11¹ k.p. nie definiuje bowiem w sposób szczególny dóbr osobistych pracownika ani też nie stanowi o ich odrębności, jednakże nakazuje ich ochronę. Definicje doktrynalne pojęcia "dobra osobiste" stworzone na użytek prawa cywilnego odnoszą się więc również do "dóbr osobistych osoby zatrudnionej".

W powołanym art. 11¹ k.p. ustawodawca wskazał, że pracodawca ma szanować godność pracownika (i inne jego dobra osobiste). Kodeks pracy nie ogranicza zatem obowiązku pracodawcy do poszanowania godności zawodowej pracownika. Należy przez to rozumieć, że ustawodawca nakazuje pracodawcy postępować wobec pracowników w sposób, który świadczy o szacunku tak dla ich umiejętności zawodowych, jak i pozycji społecznej, przynależności do grupy narodowościowej, wyznaniowej, rasowej, przekonań politycznych (tak A. Świątkowski, Kodeks pracy. Komentarz. Wyd. 6, Warszawa 2018). Natomiast pracowniczą godność tworzy poczucie własnej wartości, oparte na opinii dobrego fachowca i sumiennego pracownika oraz na uznaniu zdolności, umiejętności i wkładu pracy pracownika przez jego przełożonych. Naruszeniem rozumianej w ten sposób godności pracowniczej są więc na przykład zachowania pracodawcy polegające na słownej lub czynnej zniewadze, dopuszczaniu się czynów nieobyczajnych wobec pracownika, czy krzywdzących ocenach jego kwalifikacji, bezzasadnym wymierzaniu mu kar dyscyplinarnych.

W świetle powyższego, już na wstępie stwierdzić należało, iż w sprawie nie mogło być mowy o naruszeniu dobra osobistego powoda w postaci wizerunku, skoro na żadnym etapie nie doszło do jego publikacji.

Dla przypomnienia, ochrona przewidziana w przepisie art. 24 k.c. jest uzależniona od spełnienia dwóch przesłanek, tj. zagrożenia lub naruszenia dobra osobistego oraz bezprawności działania osoby naruszającej cudze dobro. Pierwszą z tych przesłanek musi wykazać powód jako podmiot żądający ochrony, natomiast ciężar wykazania, że określone zachowanie nie może być uznane za bezprawne spoczywa na pozwanym, wobec wynikającego z treści przepisu art. 24 k.c. Należało więc rozważyć, czy działania pozwanego mogły naruszyć tak określone dobra osobiste powoda, a jeśli tak, to czy miały one charakter bezprawny.

Treść komunikatu prasowego opublikowanego przez pozwaną spółkę w dniu 17 stycznia 2017 r. była następująca:

„W związku z publicznymi komentarzami mec. L. J., byłego kierownika Wydziału Prawnego (...), Zarząd (...) oświadcza, że wypowiedzi mec. L. J. są zwykłymi pomówieniami. Zachowanie pana mecenas, narusza godność zawodu radcy prawnego i łamie zasady etyki radcowskiej. Sprawa zostanie skierowana do sądu i do rzecznika dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych.” (wydruk komunikatu – k. 192).

Zarzucenie czynnemu radcy prawnemu pomówień, naruszenia godności zawodu radcy prawnego czy łamanie zasad etyki radcowskiej, w oczywisty sposób naruszałoby dobra osobiste powoda, pod warunkiem oczywiście, że byłyby nieprawdziwe. Tymczasem, jak wykazało postępowanie dowodowe, przeciwko powodowi prowadzone były liczne postępowania dyscyplinarne, efektem których było pozbawienie powoda prawa wykonywania zawodu radcy prawnego wyrokiem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 10 lutego 2021 r. w sprawie (...).

Nie ulega wątpliwości, iż w sposób obiektywny zachowanie powoda naruszało godność zawodu oraz łamało zasady etyki radcowskiej, skoro Wyższy Sąd Dyscyplinarny zdecydował się zastosować wobec powoda najsurowszą karę dyscyplinarną, co oznacza, iż jego działania musiały zostać uznane za rażące.

Wskazać należy, iż powyższy komunikat, z którym powód łączył naruszenie jego dóbr osobistych, został opublikowany po szeregu działań podjętych przez powoda po zwolnieniu go z pracy, w których publicznie formułował względem byłego pracodawcy nieprawdziwe zarzuty. Jak wykazało postępowanie dowodowe, zarzuty te nie były prawdziwe, w związku z czym użycie sformułowania „pomówienie”, oczywiście w powszechnym znaczeniu tego słowa, tj. jako insynuacja, zarzut, oszczerstwo, posądzenie, było uprawnione.

W doktrynie wyrażono słuszny pogląd, zgodnie z którym naruszenie czci wypowiedzią ujawniającą fakty zgodnie z rzeczywistością nie jest działaniem bezprawnym (tak M. Gutowski (red.), Kodeks cywilny. Tom I. Komentarz do art. 1–352, Warszawa 2018).

Odnosnie natomiast zawarcia w komunikacie informacji o zamiarze skierowania sprawy do rzecznika dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych, pomijając nawet fakt, że również była to informacja zgodna z prawdą, zainicjowanie i prowadzenie postępowania dyscyplinarnego, choćby okazało się nieuzasadnione, nie może być automatycznie kwalifikowane jako naruszenie dóbr osobistych (tak z kolei: postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 5 lipca 2019 r., sygn. IV CSK 627/18, S. L.).

Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, jak i wskazanie osoby podejrzanej, jest uprawnieniem pokrzywdzonego mieszczącym się w granicach prawa. Skorzystanie z tego uprawnienia nie może być uważane za działanie bezprawne nawet wówczas, gdy w wyniku przeprowadzonego postępowania karnego okaże się, że przestępstwo nie zostało popełnione. Nieuzasadnione byłoby ograniczenie możliwości wyłączenia bezprawności działania polegającego na złożeniu zawiadomienia o przestępstwie i wniosku o ściganie jedynie do sytuacji, gdy sprawca zarzucanego przestępstwa zostanie prawomocnie skazany (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku - I Wydział Cywilny z dnia 30 grudnia 2019 r., sygn. I ACa 529/19, S. L.).

Działanie w ramach porządku prawnego wyłącza bezprawność naruszenia dobra osobistego, bezprawność oznacza bowiem zachowanie niezgodne (sprzeczne) z prawem. Jeżeli więc obowiązujące przepisy przewidują określone procedury, to działanie w ich ramach (często wkraczające w sferę prawnie chronionych dóbr osobistych) z reguły nie jest bezprawne. Jeżeli jednak w toku takich prawnie uregulowanych procedur dochodzi do wyraźnego, poważnego naruszenia przepisów, zwłaszcza w sposób powodujący wykroczenie poza cel i niezbędność postępowania, to nie jest wykluczone uznanie bezprawności takiego działania. Inaczej mówiąc, nie każde naruszenie przepisów regulujących przebieg określonych postępowań w ramach obowiązującego porządku prawnego oznacza bezprawność działania, ale jeżeli wkroczenie w sferę prawnie chronionych dóbr osobistych nastąpiło w toku tychże procedur, może - przy spełnieniu powyższych przesłanek - zostać uznane za bezprawne. Działanie w ramach obowiązującego porządku prawnego, by wyłączyć bezprawność, musi być zatem dokonane w granicach określonych tym porządkiem prawnym, to jest pozostawać w zgodzie z obowiązującymi przepisami, a nadto powinno być rzeczowe, obiektywne, podjęte z należytą ostrożnością i przez osobę uprawnioną; nie może też wykraczać poza niezbędną dla określonych prawem celów potrzebę. Uwagi te dotyczą także naruszenia dóbr osobistych pracownika w trakcie prowadzonego przeciwko niemu postępowania dyscyplinarnego (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 października 2020 r., sygn. I PK 55/19, S. Lex).

W przypadku radcy prawnego, odpowiedzialność dyscyplinarna regulowana jest w ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. 2020.75 t.j.). Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy, radcowie prawni i aplikanci radcowscy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych. Za pokrzywdzonego uważa się osobę, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone postępowaniem radcy prawnego lub aplikanta radcowskiego określonym w art. 64, co zostało wyjaśnione w art. 68 ust. 5. Jednocześnie, pokrzywdzony w toku postępowania ma status strony (art. 68 ust. 1).

Skoro w opinii pozwanej spółki, powód naruszył przepisy umożliwiające wymierzenie mu kary w ramach postępowania dyscyplinarnego, miał prawo skorzystać z przysługującego mu uprawnienia i wystąpienia ze stosownym wnioskiem. Należy wskazać, że działanie takie mogłoby wykraczać poza zakres przewidzianego ustawą uprawnienia jedynie wówczas, gdy w oczywisty, wyraźny sposób, wykraczałoby poza cel i niezbędność postępowania i wówczas można byłoby uznać takie działanie za naruszające dobra osobiste. W niniejszej sprawie informacja przekazana do publicznej wiadomości nie tylko była informacją co już zaznaczono prawdziwą, ale także samo postępowanie dyscyplinarne okazało się uzasadnione (choć nawet gdyby ostatecznie nie zostało za takie uznane, nie oznaczałoby to automatycznie działania naruszającego dobra osobiste).

Kolejnym zachowaniem, z jakim powód łączył naruszenie jego dóbr osobistych, było wydanie przez ówczesną Prezes Zarządu nakazu wyprowadzenia powoda z budynku spółki, do którego przybył w dniu 16 stycznia 2017 r., który nawiasem mówiąc nie został wykonany, gdyż powód dobrowolnie opuścił budynek. Zachowanie to, zgodnie ze stanowiskiem powoda, miało naruszać jego dobro osobiste w postaci godności pracownika.

W jednym z judykatów zaznaczono, że naruszenie dóbr osobistych pracownika przez działania mieszczące się w ramach uprawnień pracodawcy może nastąpić wyłącznie przez naruszenie godności pracowniczej, o której mowa w art. 11¹ k.p. Pracowniczą godność tworzy zaś poczucie własnej wartości, oparte na opinii dobrego fachowca i sumiennego pracownika oraz na uznaniu zdolności, umiejętności i wkładu pracy pracownika przez jego przełożonych. Naruszeniem tak rozumianej godności pracowniczej są zaś zachowania pracodawcy polegające między innymi na słownej lub czynnej zniewadze, dopuszczaniu się czynów nieobyczajnych wobec pracownika, krzywdzących ocenach jego kwalifikacji, udzielaniu nieprawdziwych opinii o pracowniku, bezzasadnym wymierzaniu mu kar dyscyplinarnych, ujawnianiu bez zgody pracownika informacji objętych ochroną danych osobowych (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2020 r., sygn. II PK 189/18, S. Lex).

Dla istnienia dobra osobistego i uznania, że doszło do jego naruszenia, znaczenie mają oceny społeczne, analiza z punktu widzenia rozsądnego człowieka. Nie ma natomiast znaczenia subiektywne przekonanie zainteresowanego. Przyjęcie subiektywnych kryteriów naruszenia prowadziło do wniosku, że samo wniesienie powództwa jest dowodem jego zasadności. Ocena, czy nastąpiło naruszenie dobra osobistego, nie może być więc dokonana według indywidualnej wrażliwości zainteresowanego, lecz obiektywnej reakcji społecznej (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi - I Wydział Cywilny z dnia 25 sierpnia 2020 r., sygn. I ACa 185/19, S. L.).

W ocenie Sądu, oceniając kontekst wydarzeń z dnia 16 stycznia 2017 r. z punktu widzenia rozsądnego człowieka, obiektywnie powodowa spółka miała prawo obawiać się, że powód może podjąć działania szkodliwe dla spółki. Już wówczas konflikt na linii powód – spółka był ewidentny, zdarzenie to miało miejsce po publikacji przez powoda kontrowersyjnego w swej treści komentarza, co więcej, mieć należało na względzie także zachowanie powoda jakiego dopuścił się na spotkaniu w dniu 10 stycznia 2017 r. kiedy pod wpływem wzburzenia podarł dokument pełnomocnictwa. W związku z powyższym, wydanie nakazu opuszczenia siedziby spółki, co ostatecznie sprowadzało się do obecności osób trzecich w gabinecie powoda, tak aby zapobiec ewentualnemu niszczeniu dokumentacji, nie mogło zostać uznane za działanie w sposób bezprawny naruszające godność pracownika.

W zakresie natomiast, w jakim powód rozszerzył żądanie pozwu, wskazać należy, że łączył on naruszenie dóbr osobistych w związku z działaniami podjętymi przez pełnomocnika pozwanego w toku postępowania dyscyplinarnego oraz po kolejnym rozszerzeniu powództwa, w toku postępowania zawisłego przed Sądem Rejonowym dla m.st. Warszawy pod sygn. VII P 206/17.

Art. 11 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U.2020.75 t.j.) stanowi, że radca prawny przy wykonywaniu czynności zawodowych korzysta z wolności słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzeczą potrzebą (ust. 1). Nadużycie wolności, o której mowa w ust. 1, stanowiące ściganą z oskarżenia prywatnego zniewagę lub zniesławienie strony, jej pełnomocnika lub obrońcy, kuratora, świadka, biegłego lub tłumacza, podlega ściganiu tylko w drodze dyscyplinarnej (ust. 2).

Immunitet radcowski ma więc ograniczony zakres przedmiotowy i rozciąga się tylko na czyny będące na gruncie prawa karnego zniewagą oraz zniesławieniem, natomiast nie obejmuje występków skutkujących odpowiedzialnością cywilnoprawną.

W judykaturze słusznie podnosi się, że granice wolności słowa w mowie i piśmie radcy prawnego działającego w procesie w charakterze pełnomocnika procesowego strony, wyznaczają treść art. 11 i art. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. - o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65 ze zm.) (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2012 r. w sprawie V CSK 255/11, S. Lex).

Zgodnie z art. 2 ustawy o radcach prawnych, pomoc prawna świadczona przez radcę prawnego ma na celu ochronę prawną interesów podmiotów, na których rzecz jest wykonywana, stosownie zaś do dyspozycji art. 4, wykonywanie zawodu radcy prawnego polega na świadczeniu pomocy prawnej. Świadczenie pomocy prawnej przez radcę prawnego polega w szczególności na udzielaniu porad i konsultacji prawnych, sporządzaniu opinii prawnych, opracowywaniu projektów aktów prawnych oraz występowaniu przed urzędami i sądami w charakterze pełnomocnika lub obrońcy, o czym stanowi art. 6 ustawy.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 19 czerwca 1996 r. stwierdził, że „pełnomocnik strony nie jest ograniczony co do kierunku czynności podejmowanych w imieniu swojego mocodawcy i stąd też każda konieczność, nawet niekorzystna dla reprezentowanego, podjęta w granicach umocowania, wywołuje dla niego skutki w tym również niekorzystne. Dotyczy to także zaniechania podjęcia czynności, a w szczególności wniesienia środka odwoławczego, czy uchybienia terminu z tym środkiem związanemu”. Pod pojęciem pełnomocnictwa nie jest ujęte wyłącznie reprezentowanie strony (oskarżyciela prywatnego), lecz również zaufanie do osoby pełnomocnika i powziętych przez niego czynności (powołane za: D. Gil, 4.3. Pełnomocnik oskarżyciela prywatnego [w:] Postępowanie w sprawach z oskarżenia prywatnego w polskim procesie karnym, Warszawa 2011, Sip Lex).

Ze swej istoty, pełnomocnictwo wywołuje ten skutek, iż na jego mocy pełnomocnik wykonuje czynności prawne w imieniu, na rzecz, ale też ze skutkiem na rzecz swojego mocodawcy i niewątpliwie, koniecznym elementem ustanowienia pełnomocnika, jest przede wszystkim wola podmiotu ustanawiającego. Pomimo, iż to pełnomocnik składa stosowne oświadczenie czy podejmuje określone czynności, to wynikające z nich skutki będą zachodzić pomiędzy tym, kogo pełnomocnik reprezentuje, a osobą trzecią.

Powód żądał przeprosin w związku z działaniem r.pr. K. W. (1) polegającym na:

- fałszywym oskarżeniem powoda przed Sądem dyscyplinarnym jako nieuprawniony oskarżyciel o popełnienie czynów zabronionych i przewinień dyscyplinarnych w innej sprawie
- poparciem zarzutów i nie wyłączeniem się z części rozprawy
- pomawianiem i znieważaniem w toku postępowania dyscyplinarnego poprzez udział w postępowaniu pełnomocnika w osobie r.pr. K. W. (1), tj. złożenie wniosku o ukaranie - tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych

Z powyższego wynika więc, że powód w istocie upatrywał naruszenia swoich dóbr osobistych w złożeniu wniosku o ukaranie i jego poparciu oraz nie wyłączeniu się pełnomocnik z części rozprawy. Do braku bezprawności działania polegającego na samym wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, Sąd odniósł się już powyżej i nie ma potrzeby ponownego jego przytaczania. Co do zasady, rolą pełnomocnika jest działanie w imieniu i na rzecz swojego mocodawcy, z tym, że jeżeli działania pełnomocnika wykraczają poza cel czynności, może on odpowiadać za naruszenie dóbr osobistych. Dla oceny, czy profesjonalny pełnomocnik przy wykonywaniu zawodu w konkretnej sprawie, nie przekroczył granic wolności słowa, znaczenie ma to, czy jego wypowiedź uzasadniona była rzeczową potrzebą wynikającą z obrony interesu reprezentowanej strony. Wówczas jednak, legitymacja procesowa bierna nie przysługuje względem mocodawcy (w niniejszej sprawie pozwanej spółce), lecz bezpośrednio pełnomocnikowi.

Nie zmienia to jednak faktu, iż działania, które zdaniem powoda naruszały jego dobra osobiste, w obiektywnym ich ujęciu nie tylko nie mogły naruszać dóbr osobistych (wszczęście postępowania przewidzianego przepisami; poparcie wniosku o ukaranie), ale i nie miały charakteru bezprawnego.

Co się zaś tyczy kolejnego rozszerzenia żądań pozwu wzajemnego (dotyczących działań podejmowanych przez pełnomocnika w toku postępowania VII P 206/17), ponad powyższej omówione kwestie odpowiedzialności pełnomocnika, wskazać należy, że powód nie przedłożył żadnego materiału dowodowego, który potwierdzałby zarzucane pełnomocnikowi zachowania. W tym zakresie, to na powodzie spoczywał ciężar wykazania zasadności żądania, sprowadzającego się w pierwszej kolejności do wykazania, iż zarzucane pełnomocnikowi zachowania/wypowiedzi, rzeczywiście miały miejsce. Dopiero wówczas możliwa byłaby ocena tych wypowiedzi pod kątem ewentualnego naruszenia dóbr osobistych powoda.

Na marginesie należy wskazać, że stanowisko powoda nie znajdowało oparcia w ustaleniach poczynionych w sprawie w zakresie, w jakim powoływał się na postanowienie z dnia 8 października 2020 r. Otóż, orzekając o tymczasowym zawieszeniu w czynnościach zawodowych postanowieniem z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie D (...), Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w W. wskazał m.in. że „w sprawie mamy do czynienia z motywem odwetu obwinionego, czyli typowym przykładem działania z niskich pobudek. Argument ten jest wzmocniony innymi przejawami późniejszych zachowań obwinionego w stosunku do B. Ż.. Pomimo tego, że obwiniony zakończył stosunek pracy z (...) Radiem S.A. w styczniu 2017 r., ewidentnie nie może pogodzić się z tym faktem, a celem swojej zemsty uczynił właśnie B.Ż.. (...). Ocena innych zachowań obwinionego prowadzi do wniosku, że przyjął on metodę odwetu jako swój modus operandi. Istotne jest przy tym, że metoda ta nie dotyczy wyłącznie B.Ż.. Taktyka odwetowa obwinionego przejawia się w tym, że jeśli jakakolwiek osoba podejmie jakiegokolwiek działania mogące w jakikolwiek sposób ingerować w sferę szeroko rozumianych interesów obwinionego (oczywiście według jego subiektywnej oceny, choćby obiektywnie działania te były legalne i usprawiedliwione), nawet jeśli taką osobą jest klient obwinionego, osoba ta musi liczyć się, że obwiniony podejmie na szeroką skalę działania prawne nakierunkowane na skierowanie przeciwko takiej osobie postępowań karnych lub dyscyplinarnych”. W uzasadnieniu padły ponadto takie stwierdzenia jak: „działania takie w sposób rażąco godzą w zaufanie do zawodu radcy prawnego jako zawodu zaufania publicznego”, „obwiniony naraził na szwank zaufanie do radców prawnych” (uzasadnienie – k. 333-340 akt XXV C 218/18).

Postanowienie to zostało utrzymane w mocy postanowieniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. z dnia 21 września 2018 r. W jego uzasadnieniu wskazano z kolei, że „przedstawione obwinionemu w prowadzonych postępowaniach dyscyplinarnych zarzuty wskazują na możliwość dopuszczenia się przez niego czynów, które w płaszczyźnie odpowiedzialności dyscyplinarnej, w wypadku ich potwierdzenia, stawiają pod fundamentalnym znakiem zapytania kwalifikacje etyczne obwinionego do dalszego wykonywania zawodu zaufania publicznego – radcy prawnego” (uzasadnienie – k. 357-379 akt XXV C 281/18).

Natomiast w uzasadnieniu postanowienia z dnia 8 października 2020 r. (...) do którego odwoływał się powód wskazano, że „nie ustały przyczyny, wskutek których zostało zastosowane tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych obwinionego radcy prawnego L. J.. Nadal bowiem toczy się przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne oraz nadal są mu stawiane te same zarzuty popełnienia przewinień dyscyplinarnych rażąco godzących w zaufanie do zawodu radcy prawnego jako zawodu zaufania publicznego” (...) Sąd stwierdził jednak, że „o ile w czasie, gdy zawieszenie obwinionego w czynnościach zawodowych było uzasadnione z uwagi na wagę postawionych zarzutów w początkowej fazie postępowania dyscyplinarnego przed sądem dyscyplinarnym, to w sytuacji, gdy postępowanie to toczy się już od przeszło trzech lat, a ostatnia rozprawa dyscyplinarna miała miejsce przeszło rok temu, to zawieszenie obwinionego w czynnościach zawodowych utraciło swój tymczasowy charakter” (uzasadnienie – k. 392-394 akt XXV C 281/18).

Nie jest więc tak, że tymczasowe zawieszenie nie było zasadne – wręcz przeciwnie, zostało bowiem pierwotnie utrzymane w mocy. Do jego uchylecia doszło wyłącznie z uwagi na utratę cechy „tymczasowości”, nie zaś z uwagi na jego bezzasadność, jak usiłował argumentować powód. Zresztą o zasadności stawianych powodowi zarzutów

dyscyplinarnych przemawiało ostateczne pozbawienie go prawa wykonywania zawodu, co już także zostało przez Sąd omówione.

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie należało wziąć ponadto pod uwagę, jej szczególne okoliczności. Otóż powód w czasie zdarzeń objętych zakresem powództwa, wykonywał zawód radcy prawnego. Od profesjonalnego pełnomocnika wymagana jest większa niż przeciętna dbałość o dobór słów tak, aby nie były one niepotrzebnie obraźliwe dla innych nawet wówczas, kiedy wykazuje emocjonalne nastawienie do osób czy podmiotów. Sąd wskazał już powyżej, że w przypadku wzajemności naruszeń dóbr osobistych (przy hipotetycznym założeniu, że pozwana spółka naruszałaby dobra osobiste powoda, czego nie stwierdzono), nie dochodzi co prawda do ich kompensacji, niemniej w przypadku wzajemności naruszeń odmowa udzielenia ochrony prawnej jest możliwa z uwagi na nadużycie przez powoda prawa podmiotowego (art. 5). W konkretnym przypadku wzajemności naruszeń możliwe jest uznanie, że dochodzenie ochrony przez naruszcziela stanowi akt nadużycia przysługującego mu prawa podmiotowego w postaci roszczeń ochronnych (zob. wyrok SA w Warszawie z 25.08.2014 r., VI ACa 1666/13, LEX nr 1537499). W szczególności jeśli pokrzywdzony został obrażony niejako w reakcji na swe własne zachowanie, które stopniem natężenia złej woli uzasadnia taką reakcję, można odmówić mu ochrony z uwagi na nadużycie jego własnego prawa podmiotowego. Ten, kto narusza cudze dobra osobiste – cześć, dobre imię, godność czy nietykalność cielesną – nie może bowiem skarżyć się na naruszenie jego dóbr osobistych (wyrok SA we Wrocławiu z 27.04.2012 r., I ACa 269/12, LEX nr 1171320) (powołane za: B. Janiszewska [w:] Kodeks cywilny. Komentarz. Tom I. Część ogólna, cz. 1 (art. 1–55(4)), red. J. Gudowski, Warszawa 2021, art. 24, Sip Lex).

W ocenie Sądu (z tym, że są to hipotetyczne dywagacje, bowiem ostatecznie nie doszło do wzajemności naruszeń dóbr osobistych), ustalenia poczynione w sprawie pozwoliłyby na oddalenie żądań powoda z uwagi na nadużycie praw podmiotowych z uwagi właśnie na wskazany wyżej stopień natężenia złej woli. Co wielokrotnie było już podkreślane, ocena żądań opartych o przepisy dotyczące naruszenia dóbr osobistych powinna być dokonana obiektywnie, przy uwzględnieniu okoliczności danej sprawy. Powód, jako osoba wykonująca (wówczas) zawód zaufania publicznego, związana dodatkowo umową o pracę z pozwaną spółką, był zobligowany zachować postawę godną zawodu, który wykonywał, zgodnie z etyką zawodową. Zachowanie powoda polegające na upublicznieniu zarzutów względem pozwanej spółki przy pełnej świadomości braku ich prawdziwości, pomijając nawet kwestię naruszenia zasad etyki czy naruszenia tajemnicy zawodowej, wykazywało wysoki stopień złej woli. Powód, posiadając prawnicze wykształcenie, mógł skorzystać z przysługujących mu uprawnień przewidzianych przepisami prawa – mógł np. skierować powództwo do sądu pracy jeśli twierdził, że nie było podstaw do zwolnienia go w trybie art. 52 k.p. czy w związku z mobbingiem. Formułując zarzut zlecenia prywatnych spraw na zlecenie członków Zarządu, musiał zdawać sobie sprawę, że nie będzie go w stanie wykazać w toku ewentualnego sporu sądowego, nie posiadał bowiem żadnych umów czy pełnomocnictw (wytoczone przez niego powództwo zostało oddalone). Natomiast w zakresie zarzutu działania na szkodę spółki, już tylko znajomość przepisów była wystarczającą do stwierdzenia jego oczywistej bezzasadności. Od powoda jako zawodowego pełnomocnika należało oczekiwać więcej niż od przeciętnej osoby. Dodatkowo wskazać należy na nawiasem mówiąc ze wszech miar słuszne oceny wyrażone w uzasadnieniach orzeczeń sądów dyscyplinarnych. W szczególności Sąd w całości zgadza się ze stwierdzeniem dotyczącym oceny „taktyki odwetowej” powoda, która przejawiała się w tym, że jeśli jakakolwiek osoba podjęła jakiegokolwiek działania mogące w jakikolwiek sposób ingerować w sferę szeroko rozumianych jego interesów (oczywiście według jego subiektywnej oceny, choćby obiektywnie działania te były legalne i usprawiedliwione), osoba ta musiała liczyć się, że powód podejmie na szeroką skalę działania prawne nakierunkowane na skierowanie przeciwko takiej osobie postępowań karnych lub dyscyplinarnych.

Jak wykazało postępowanie dowodowe, powód wytoczył cały szereg postępowań karnych, cywilnych, dyscyplinarnych względem w zasadzie każdej osoby, która w jego mniemaniu w jakikolwiek sposób mu szkodziła. Jedynie względem B. Ż. (1) powód zainicjował 14 (!) takich postępowań, nie licząc nawet tych skierowanych przeciwko jej małżonkowi czy synowi, inicjował nawet postępowania względem pełnomocników, którzy reprezentowali pozwaną spółkę w jakimkolwiek postępowaniu. Należy podkreślić intensywność działań pozwanego, ich wielokierunkowość oraz czas, w jakim działania te miały miejsce. Jak zeznawali świadkowie, na przestrzeni 4 lat (aktualnie już ponad 5), niezliczoną

ilość razy zeznawali na potrzeby kolejnych wszczynanych przez powoda postępowań. Taki sposób postępowania, nie mógłby spotkać się z aprobatą i akceptacją Sądu, bowiem stopień złej woli powoda, motywacja którą się kieruje, czas trwania jego prywatnej „zemsty”, musiały prowadzić do oceny jego żądań opartych o dyspozycję art. 23 i 24 k.c., jako akt nadużycia prawa podmiotowego, nie zasługujący na ochronę (art. 5 k.c.).

Ponownie jednak podkreślić należy, że samodzielną podstawę oddalenia roszczeń powoda w całości, było przesądzenie braku naruszenia jego dóbr osobistych przez pozwanego, mającego charakter bezprawny.

Z tych względów, powództwo wzajemne nie zasługiwało na uwzględnienie w jakiegokolwiek jego części, podlegając w całości oddaleniu.

Orzeczenie o kosztach procesu oparto o treść art. 98 § 1 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Sąd zastosował jednak regułę z art. 108 § 1 k.p.c. orzekając o zasadzie ponoszenia przez strony kosztów procesu, szczegółowe ich rozliczenie pozostawiając referendarzowi sądowemu po uprawomocnieniu się wyroku.

W związku z powyższym, orzeczono jak w sentencji wyroku.